

Biblioteca Municipal Sant Hilari Saca...
1358363601

Programa de la Festa Major de Sant Hilari Sacalm 1999

Editat per l'Àrea de Cultura i Festes de l'Ajuntament de Sant Hilari.

La portada és de Laura Algilaga i Riera, guanyadora del Concurs de dibuix i pintura per al Programa de Festes.

Les fotografies del programa són de la Fina, Ll. Puigdemont, S. Bosch i de l'arxiu d'Àngel Serradesanferm. Les antigues que són de particulars, se'n diu la procedència.

El programa ha estat coordinat per l'Àngel Serradesanferm, amb la col·laboració d'en Lluís Puigdemont.

El dipòsit legal és: GI-846-99.

L'Ajuntament ha convidat a participar totes les diferents entitats del poble i cal dir que tots els escrits lliurats han estat publicats excepte aquells que han arribat quan ja s'havia tancat la redacció.

No hi ha, com és obvi, l'escrit d'aquelles entitats que, per alguna o altra raó, no ens l'han fet arribar.

L'Ajuntament no comparteix, necessàriament, l'opinió dels col·laboradors en aquesta publicació.

És prohibida la reproducció total o parcial dels escrits i fotografies d'aquesta publicació sense el permís per escrit dels autors dels articles i de les fotos.

S'ha acabat d'imprimir el dia 17 d'agost de 1999 a Gràfiques Offser de Sant Hilari i s'ha editat amb la col·laboració de la Diputació de Girona.

TRANSPORTS
Ricard Moragas i Fills, S.A.

"la Caixa"
CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA

Salutació

Enguany tenim una celebració tot especial, bàsicament per dos motius que val la pena destacar. Un perquè és l'última Festa Major del segle i també del mil·lenni amb tot el simbolisme que això comporta. L'altre és que, després de vint anys, és una persona nova la que us dirigeix unes paraules de salutació amb motiu de les festes.

M'adreço a vosaltres per primera vegada com a alcalde en un moment en què Sant Hilari retroba el sentit ple d'aglutinar l'esperit de poble i l'essència de la festa. És un orgull i un privilegi, tant per a mi com per als meus companys i companyes de consistori, el fet d'haver rebut la vostra confiança per poder treballar pel futur de Sant Hilari durant aquests anys. Us puc assegurar que agafem la tasca amb il·lusió, amb ganes de fer coses, de ser receptius a les propostes i suggeriments dels ciutadans i poder coordinar i impulsar aquelles iniciatives viables que vagin sortint.

Fa unes setmanes que hem pres possessió i pensem continuar en la línia de fer un poble que segueixi millorant la seva qualitat de vida a tots els nivells. Ja tindrem ocasió de publicar i manifestar quin serà el nostre treball quotidià. En principi pretenem que els ciutadans vegin l'Administració com una eina útil al seu servei, per tal d'aconseguir una comunicació que faciliti tenir un Ajuntament àgil, eficaç i a l'abast.

Haig de dir que Sant Hilari converteix els dies de la Festa Major en un fet important de la seva vida social, perquè de mica en mica ens l'hem anat fent més participativa, més nostra. Això és el que interessa i cal que es mantingui any rere any. S'ha de fer amb l'ajut i la voluntat de tots, i hem intentat que sigui una festa popular, atractiva i al gust de tothom. El programa és divers i hem d'aprofitar aquests dies d'esperit festiu per unir-nos més que mai i participar en la majoria dels actes.

Només em falta agrair l'esforç, la dedicació i l'altruisme de tots aquells i aquelles que col·laboren en fer possible aquesta Festa Major, així com la participació dels hilariencs i hilarienques, sense els quals la festa no tindria sentit.

ARA ÉS, DONCS, EL MOMENT DE FER POBLE A TRAVÉS DE LA FESTA.

Us convido, als de Sant Hilari i als de fora, a gaudir amb generositat i alegria de l'última Festa Major de l'actual mil·lenni, la del 1999.

Bona Festa Major!

Robert Fauria i Danés
Alcalde

Pregó de la Festa Major

Dijous, 27 d'agost del 1998

Senyor alcalde, senyores i senyors, amics, aquí estic, disposat a pronunciar el pregó de les vostres festes, i a fer-lo amb una barreja de sentiments contradictoris.

Per una banda, per la il·lusió que comporta sempre un encàrrec com aquest; per l'altra, per la que em sembla una falta d'autoritat per part meva a l'hora de dirigir-vos la paraula. I no és pas que em vulgui col·locar en una situació d'especial incompetència. No és això. Passa que, avui, les coses modernes giren amb un canvi de decorats tan ràpid que aquella importància que abans tenia el pregoner –l'autèntic pregoner– ha quedat del tot esbravada.

Ja ha passat a la història allò de les crides del senyor alcalde per dir al poble les coses que el poble havia de saber; ja no hi ha comerciants que es refiïn del pregoner per avisar que a la plaça hi haurà un mercat especial o per anunciar-vos la funció que es donarà al teatre, com es deia abans.

L'home que anava pels carrers a cops de corneta s'ha fos entre les ombres d'un passat no massa llunyà i avui tenim la premsa, la ràdio i la televisió, o els cartells enganxats a les parets o el simple programa de festes que ens ho diuen pràcticament tot.

És absurd, seria absurd, doncs, per part meva, repetir-vos avui, aquí i ara, allò que ja sabeu sobradament allò que pràcticament us heu programat vosaltres mateixos, buscant sempre –suposo– aquella col·laboració que hi ha d'haver entre veïns i autoritats, entre els interessos del comú i les iniciatives del grup de persones que ho fa possible.

Sóc conscient, i ho he de dir, que no hi faig res important jo, en aquest moment, entre vosaltres. I que si m'heu convidat no és perquè us parli de Sant Hilari –hagués-siu trobat persones molt més autoritzades que no pas jo per fer-ho– sinó perquè surto per la tele, perquè tinc l'enorme privilegi i la gran responsabilitat d'acompanyar-vos, des de fa ja un bon grapat d'anys, a l'hora de dinar, a tots, –a tots els que ho voleu– per donar-vos, generalment, males notícies.

I suposo que m'heu convidat també perquè avui deveu voler que canviï el paper i sigui, d'alguna forma, protagonista de la vostra bona notícia del dia: el començament de la festa major.

Tinc una altra excusa encara per pronunciar aquest pregó: que m'ho heu demanat i que m'agrada fer-ho, perquè jo també sóc d'aquesta terra. No de Sant Hilari ni de la Selva, però si de ben a prop: de la Garrotxa, d'Olot.

Per tant, no em passarà com aquell rutinari mantenidor d'uns ficticis jocs florals d'una obra de Santiago Rusiñol que, a base de prodigar els seus discursos d'un lloc a l'altre de Catalunya, ja no sabia ni a qui es dirigida ni a quin poble es trobava. Jo sé perfectament on em trobo i a qui em dirigeixo. Segurament, aquesta pot ser la virtut més sincera que poden tenir avui les meves paraules.

Per aquest lloc que jo m'honoro d'ocupar avui, hi han passat persones que han parlat de Sant Hilari infinitament molt millor del que ho puc fer jo.

Per això no cauré en el parany de parlar-vos de vosaltres. Sou vosaltres qui més bé us coneixeu.

Per tant, no pretendré afalagar-vos ni fer-me l'interessat parlant d'allò que no conec.

I reconec que podria haver quedat bé dient-vos que l'any 1959 va ser el que va ploure més dies aquí; o que del dèbil creixement de població que teníem en podeu, o no, donar gràcies a Déu; podria haver parlat d'en Bernat de Gurb, senyor de tot el terme de Solterra cap allà l'any 1330 i el seu paper en la història del que avui és aquest municipi; o de la vostra església, o del vostre Sant Patró; o de les guerres remences; o de l'Associació de Pessebristes, o del Via Crucis Vivent, reconegut a tot Catalunya; o de les vostres aigües i les seves propietats curatives; també podria haver centrat aquest pregó en la figura del general Moragues, fill predilecte d'aquesta vila i que algú que va rectificar a temps el va fer garrotxí en el seu dia.

Penso que no havia de venir avui a Sant Hilari només a intentar quedar bé. I per això, a mesura d'anar escrivint aquestes paraules, volent expressament deixar de banda els quatre tòpics que us podia haver dit, he anat comprovant com potser m'ha quedat un pregó excessivament responsable i poc festiu, però sincer i –espero– prou curt com perquè no us avorriu.

La festa major, al meu entendre, qualsevol festa major, té, al costat de l'alegria, una punta d'amargor, com la tenen els Nadals.

Aquesta punta d'amargor dels que contemplen el passat amb nostàlgia; parlo, evidentment, de la nostàlgia que aflora aquests dies per part, sobretot, de la gent gran, d'aquelles persones que s'han fet la relativa il·lusió de viure en un món bastant agradable i equilibrat i que es troben amb la realitat de cada dia, en què moltes vegades quatre intransigents dominen una majoria massa sovint silenciosa.

A la petita població basca d'Ermua, com recordareu, per posar un exemple, ara fa una mica més d'un any, van haver de suspendre la seva festa major, i cap festa major que els arribi, d'aquí en endavant, no serà igual: hi pesarà com una llosa el record d'un veí de 29 anys.

El nostre record pot ser també avui per aquells que pràcticament mai no l'han viscuda, la festa major, o l'han de viure lluny de casa.

El món està ple d'infants que no en saben res de festes majors, ni de festes petites, i que cada dia van veient com se'ls escola la vida sense cap més esperança que poder obrir els ulls l'endemà.

Com us deia, a molts avui els envaeix el sentiment de nostàlgia quan arriba la festa major. Ja no parlo només de la gent més gran que jo, sinó dels que tenen la meva edat i poden començar a mirar la infantesa i l'adolescència amb un cert enyorament.

Qui dels nostres no recorda altres festes majors, potser una mica o força més carrinclones, però també més meravelloses per la seva ingenuïtat?

Unes festes majors amb una altra mena de ballarugues, de propostes, de diversions multitudinàries, sense gaire més exigència que gairebé no-res.

Avui, ja quasi ni els infants s'exciten amb tot allò de les xocolatades i les curses de sacs i el trencar l'olla. Avui, el que compta són els ordinadors, les bicicletes de muntanya i les llicències per tornar tard a casa sense que a la butxaca hi faltin diners.

És el pas del temps, inexorable.

Passa, però, que com la càrrega inicialment és lleugera, els joves no ens n'adonem mentre vivim els primers anys de vida; després el comencem a sentir, el pas del temps; més endavant, es va fent comprensible la dèria rondinaire dels avis i, al final, ens farem vells nosaltres mateixos i rondinarem també com ho han fet i ho fan els nostres avis, encara que sigui festa major.

Voldria aturar-me avui a reflexionar sobre aquest rellotge que mai no s'atura –i que per la festa major sembla que avança més de pressa encara–; a pensar fins a quin punt el pas de les estacions i dels anys i de les dècades i dels segles, modifica l'escenari en què ens ha tocat viure, sense modificar, almenys fonamentalment, les essències dels que hi vivim.

Voldria saber quants santhilariencs i santhilarienques d'avui són molt semblants o no als d'èpoques passades.

Ara, segurament, estareu pensant que tot això que us dic no té res a veure amb un pregó de festa major. I és aquí, precisament, on em veig més amb cor de defensar les meves

Danses al Pavelló

Josep Puigbó dóna el premi a l'Albert Bonvehí autor de la portada guanyadora.

paraules. Perquè, tal com volia dir al començament, la concreció dels actes que tindran lloc aquests dies, profans o religiosos, per a infants o per a grans, esportius o musicals, prou que els expliquen els programes.

En canvi, em sembla que és a l'entorn de les festes –que ens les hem de prometre felices i pròsperes– on hem de saber trobar el replà de la reflexió, la plataforma serena que ens permeti mirar allò que hem estat, allò que som i allò, sobretot, que volem i podem ser.

Però no pas per tornar al passat. Perquè no és tornant rotundament al passat com un poble troba un millor futur. Encara que tampoc no aconseguirà aquest futur, pensant que només el progrés d'avui pot trencar definitivament amb els lligams d'abans, com si el que fem les generacions d'ara, fos indiscutible i perfecte.

Hem de fer comprendre a petits i grans que la vida pot ser rica i plena per a tothom.

Si entre els que m'escolteu hi ha un avi de noranta anys segurament pensarà que de festes, com les del seu temps ja no se'n veuen.

I si em trobo amb un casat de la meva edat, que ja ronda els quaranta, és quasi segur que comentarem les peripècies amb les noies, de quan només teníem 18 anys; i potser arribarem a la conclusió que els joves d'aquella nostra edat, avui han perdut, amb tanta llicència i oportunitats, bona part d'aquella ingenuïtat de l'aventura amorosa.

I això és bonic, perquè vol dir que estem dotats d'una mena d'instint natural per viure en plenitud de la vida que ens ha correspost, amb les seves circumstàncies.

I quina lliçó n'hem de treure de tot plegat? Que les generacions passen, però que el geni de la terra sobreviu. Que ara hem canviat el camí ral per l'autopista, però que tot són rutes per anar d'un costat a l'altre. Que, avui, nois i noies comencen la batalla del sexe molt abans del que ho havíem fet nosaltres, però seguint el mateix instint natural que ens ha caracteritzat a tots.

Acabo resumint: mantingueu les vostres festes, amb el mateix entusiasme amb què ho van fer els vostres avantpassats. I, sobretot, féu que siguin unes festes ben d'aquí.

Ja s'ha dit mil vegades, però no estarà de més repetir-ho: els pobles que no tenen història és com si no existissin; els pobles que no tenen memòria acaben desapareixent.

Hem de saber mantenir, doncs, la nostra tradició i la nostra llengua, acomodant-les als temps presents, però sense renunciar-hi.

Perquè de la mateixa manera que defensem els nostres fills per damunt de tot, que projectem il·lusions al costat de la nostra dona i no d'una desconeguda, també hem de pensar que la terra en la qual hem nascut i la llengua amb què hem après a parlar són tan sagrades com la família immediata.

Dos dels pregoners que m'han precedit van justificar la seva intervenció, l'un dient que faria una conferència i l'altre que faria una crida. Jo volia fer un pregó i potser m'ha sortit una mica de prèdica.

Acabo, doncs, perquè les meves paraules, per cordials i ben intencionades que siguin, no fan altra cosa que demorar l'inici de la festa.

Només em queda desitjar-vos que tingueu una bona festa major i que no feu campana. Que hi sigueu tots, que us sapigueu combinar les vacances per ser a Sant Hilari aquests dies de festa, perquè la presència de tots és important.

I deixeu-me que aprofiti aquest final per convidar-vos a festa a Olot, que no coincideix amb la vostra perquè començarà el 4 de setembre.

Diuen que les coses s'estimen més a mesura que les coneixes més.

Avui, sincerament, us puc dir que també m'estimo més Sant Hilari, perquè el conec una mica més.

Que tingueu uns dies molt feliços, una bona festa major, i que el temps i l'ànim us acompanyin.

Moltes gràcies i fins una altra ocasió.

Josep Puigbó

XXIII Concurs literari de narració curta

Categories, nombre de participants i obres guanyadores.

CATEGORIA	EDAT	PARTICIPANTS	AUTOR	OBRA
A	de 12 a 14 anys	16	Núria Serradesanferm Fàbregas	*Una mort inesperada*
			Norman Barrera Sáez (accèssit)	*Una partida d'escacs gegantesca*
B	de 15 a 17 anys	13	Sara Jordan Suriñach	*Després de l'alba*
C	a partir de 18 anys	29	Marta Serradesanferm Fàbregas	*De mi cap a tu*

El jurat estava format per les següents persones:

Joaquim Bayé i Ferrer, *filòleg.*

Dolors García i Cornellà, *escriptora de literatura infantil i juvenil*

Lluís Muntada i Vendrell, *escriptor*

Carme Timoneda i Gallart, *catedràtica de la Universitat de Girona*

Una mort inesperada

Núria Serradesanferm Fàbregas

Estimat Josep,

Sa teua mort m'ha angoixat molt. Des de l'últim dia que ens vam veure que no deixo de pensar en tu. Abans, quan ens assèiem, ben acotxats, en es bancs de sa plaça tot era alegria, però ara, ara que tu em faltes i no ets as meu costat, m'he trobat solitària en aquesta bola blava plena de misèries. Sé que he de tirar endavant, però el teu nom quedarà gravat en un racó llunyà des meu cor envoltat de misteri i rancor. Jo sempre et faré costat i te'n vaig fer des des dia en què va néixer es nostre amor fins as dia en què vas desaparèixer. Miro al cel, i ses estrelles pareix que em cauen al damunt.

Encara recordo aquells dies joiosos d'estiu en què es teus cabells llargs i llisos em fregaven ma cara mentre em besaves dolçament ma boca. Ses gavines de sa platja ens eixordaven mentre passaven damunt des nostres caps.

Es dia que ens vam conèixer sols teníem 15 anys. Aquell vespre tenia por d'entrar a casa, però només d'arribar-hi mon pare em va preguntar qui era aquell xicot. Vaig quedar sorpresa i ells dos es van

posar a riure entre ses rialles des meus germans que xoroiaven entre ses escletxes de ses finestres.

Canviant de tema, sempre hem tingut el suport des nostres amics que ens han animat en tot moment. A mitjan de juny aniré cap a Mallorca perquè aquí a Barcelona m'avorreix un poc, també trobo a faltar s'ambient de sa nit, l'olor de l'aigua salada des mar i el gronxeig de ses palmeres des llarg passeig marítim.

Possiblement no trobi cap més xicot que ocupi es teu lloc, però es temps va passant i ses coses van canviant. L'altre dia em vaig trobar ta mare en una botiga de Barcelona, però ella no em va conèixer i en el moneder vaig veure que portava una foto teua; ara que dic això, penso que no en tinc cap.

L'altre dia tenia un malestar en tot es cos i em va fer recordar es dia que es metge em va dir que tenies es càncer bastant avançat i que et quedaven pocs mesos de vida. No t'ho vaig voler dir perquè volia passar es temps que et quedava es teu costat sense rallar res.

Es cap de setmana passat vam anar en un riu a pescar amb uns meus companys, va ploure un xic i en arribar a Barcelona estàvem tots ben xops i mig despullats.

Es dissabte en es teu enterrament, hi havia molta gent i ta mare va plorar molt. Tots estàvem ben moixos. Després, amb sa colla vam marxar a donar una volta perquè no sabíem què fer. En tot es viatge ningú no va di res i vam reconèixer que va ser un dia cansat.

Ja se m'acaben es paraules i no tinc res més a dir.

Ara ma vida sens tu canviarà, però estic segura que algun dia ens trobarem en es cel i podrem continuar sa nostra vida junts.

Des de Barcelona sa teua xicota mallorquina t'envia una abraçada molt forta.

Núria Serradesanferm Fàbregas

Una partida d'escacs gegantesca

Aquell 14 de gener, dia del meu aniversari, estava molt content perquè m'havien regalat una bicicleta nova. Aprofitant que era diumenge vaig voler estrenar-la, tot escollint una ruta que em portaria cap al port olímpic de Barcelona. En arribar a l'alçada de la font, en comptes d'ella hi havia un immens tauler d'escacs, i les dues torres *(Mapfre i l'hotel de les Arts)* ocupaven els seus llocs a banda i banda del tauler. La resta de figures eren gegants i capgrossos d'immensa alçada amb forma de rei, reina, àlfil, cavall i peó.

Espantat, vaig intentar fugir, però un peó em va barrar el pas iniciant la primera jugada. Automàticament l'equip contrari va contraatacar avançant amb un altre peó. El terra tremolava com si passés una llarguíssima filera de trens a gran velocitat. Vaig començar a pedalar amb força, amagant-me darrere un fanal que semblava petitíssim al costat d'aquelles figures gegantesques.

Des del meu amagatall vaig veure que el tauler d'escacs es convertia en un camp de batalla terrorífic i, de moment, la partida anava a favor de les figures negres. Cada cop que una d'elles eliminava l'altra, les derrotades desapareixien caient per un forat, que es tapava al cap de pocs segons.

Per un moment, em va semblar que un dels àlfils blancs em mirava fixament i em vaig quedar immòbil, potser m'observava perquè, no es va adonar de l'atac del cavall enemic. Jo vaig descansar en veure que desapareixia sense deixar rastre.

En mirar el rellotge, vaig adonar-me que els números avançaven sense sentit i el comptequilòmetres de la meva bicicleta marcava una velocitat superior als dos-cents per hora.

En l'atac d'una reina vaig poder observar que llançava un petit tor-

nado que xuclava un peó i tenia tanta força que em va transportar a mi i la meva bici al mig del tauler.

Pedalant amb força vaig topar amb la capa del rei blanc, que em va empènyer contra la bota d'un dels peons, el qual, en aquell moment, lluitava contra un cavall. Per la seva banda, vaig observar que les torres seguien el seu lloc. Aprofitant que les figures lliutaven unes contra les altres, vaig pujar a la bici i vaig començar a pedalar per sortir del tauler d'escacs gegant.

Al cap de pocs minuts, només quedaven en joc quatre peces i les dues torres del carrer Marina feien escac i mat al rei contrari. El rei atacat va fugir cames ajudeu-me en direcció cap al mar fent un soroll espantós.

Jo, a la primera oportunitat, vaig començar a pedalar en direcció a casa meva i vaig ficar-me al llit amb rapidesa. Al cap d'unes hores no sabia si havia passat realment o tot havia estat un malson.

Per si de cas, vaig decidir no comentar res a ningú i quedar-me a l'habitació dedicat al joc de les construccions.

Norman Barrera Sáez
Accèssit

* * * * * *

Després de l'alba

Intenta obrir els ulls. No pot. Un boirim espès és tot el que pot veure. Vol provar de bellugar les mans, però se les nota molt i molt pesades. Les cames, ni se les sent. Voldria dir quelcom, però la boca no li respon i l'única cosa que li surt és un grunyit molt i molt dèbil, tant que només el pot sentir ell mateix. Espaordit, s'imagina que ja és mort. Tot el seu cos immòbil. No rep, ni dóna, cap estímul. Està cada cop més espantat. No sap pas quant temps passa. Ho prova tot, però no pot provocar ni un lleuger moviment. Al cap d'uns minuts, que a ell li semblen anys, distingeix unes veus enmig del silenci absolut del qual és presoner. Un home, una noia. No identifica les veus. Tampoc entén què diuen, però sent que estan molt a prop seu. Més tard, una veu d'home, i els plors d'una dona, que gemega, espaordida. Són els seus pares. Intenta cridar, parlar amb ells, preguntar què està passant. Però no aconsegueix res. Sent una agulla que se li clava a la pell i cau, altre cop, en un son artificial i clínic. El boirim espès es converteix en una manta que destapa records.

•••

Són les nou del vespre. Arriba de treballar, es treu la roba bruta de greix dels cotxes de taller on treballa i es posa sota la dutxa. L'aigua freda li regalima pel cos. Un cos esvelt i ben format. Surt de sota l'aigua i s'eixuga, davant del mirall. Un mirall que reflecteix la seva imatge. Cabells llargs, negres; ulls verds, llavis fins i rosats, mans grosses, pit ample... En fi, un cos model, molt envejat i desitjat. Es vesteix ràpid, els texans de marca, la brusa negra i la jaqueta de cuir, aquella

que té la calavera gravada a la part del darrere. Es fica el paquet de tabac i l'encenedor a la butxaca i surt al carrer. De seguida, apareix el cotxe de l'Oriol per la cantonada. L'Oriol és el seu millor amic. Vestits gairebé iguals, els nois només es diferencien pel color dels ulls i dels cabells. Amb l'Ori hi va en Marc, el tercer del grup. Aquest, porta els cabells curts, i una colla d'arrecades escampades per diferents parts del cos. Només falten la Laia i la Júlia. Són les companyes de l'Oriol i de l'Àlex.

L'Àlex puja al cotxe amb els seus amics i les van a buscar. És el començament d'un cap de setmana que es presenta molt i molt mogut: divendres, festa d'aniversari a casa d'un "col·lega"; dissabte, estan convidats a la inauguració d'una nova discoteca i diumenge al vespre el seu grup de rock preferit farà un concert al poble vei.

•••

Es desperta de sobte, amarat de suor. No sap on és. Intenta obrir els ulls, però no pot. Torna a provar de moure altres parts del cos i, després de molts esforços, li sembla notar que les seves mans responen a les ordres que els està enviant, i realment deu ser veritat, perquè quan ha mogut tots els dits junts i un per un, sent crits d'alegria, paraules de consol, mans que el toquen, veus que li fan preguntes, que l'atabalen. Cada vegada s'espanta més. Voldria parlar, preguntar. Hi ha moltes coses que el preocupen, però és incapaç d'articular cap so. De sobte es fa un silenci forçat i la veu de la noia d'abans li demana que respongui a les preguntes tot movent la mà. Són coses senzilles. Li demana si els sent, si sap com es diu i ximpleries per l'estil. La mà li comença a fer mal. La infermera li diu que li posaran un sedant perquè dormi. Igual que l'altre cop sent una agulla que li penetra la pell i un líquid que li corre per les venes.

•••

Soroll, crits, música a tot volum, gent. Alegria desbordant, impressió de ser els reis del món, ganes de desconnectar de tot i de tothom, sensació de llibertat... L'Àlex, l'Ori, en Marc, la Júlia i la Laia han arribat després d'un curt trajecte a la casa on se celebra la festa i aquestes són les primeres coses que han sentit. Tot això barrejat amb els seus disset i divuit anys els donen la seguretat que no els pot passar res.

Saluden tots els companys que coneixen i altres que no saben ni qui són. Ballen en una pista improvisada en el menjador. La música és variada, des de rock del més dur, hardcore, rap... fins a balades lentes per ballar arrapats amb la parella.

Una taula plena de menjar i de begudes fortes i no tan fortes és el centre de reunió dels que, un xic cansats, deixen el ball per parlar, o intentar parlar, amb els amics.

Sara Jordan Suriñach

Tan bon punt el rellotge marca les tres de la matinada, arriba una colla, carregada amb ampolles de cervesa, vi, sangria, licors i altres productes que posen a cent el personal.

La colla de l'Àlex, inconscients, es llencen, com tots els altres, damunt de les ampolles que contenen el líquid que els donarà forces per aguantar drets tota la nit.

•••

El noi es desperta, i aquest cop, per sorpresa seva, els ulls se li obren, deixant entreveure una llum potent i brillant que el cega. Mou les mans, el coll, els braços, i deixa anar un sospir d'alleugeriment al veure que el cos li reacciona. Intenta moure les cames, però no pot. Tot i això no té temps de preocupar-se. Els seus pares l'omplen d'abraçades, petons i carícies. La seva germana i el seu germà treuen el cap, entremig dels pares. Els ulls vermells, la cara marcada pel cansament, són els rastres evidents de dues nits passades en blanc vetllant el noi.

Li parlen, li expliquen coses, i tot i que defugen la pregunta del noi que vol saber què hi fa allà, sí que li responen totes les altres. Un metge el passa a visitar i li diu que és molt valent i que acaba de treure un pes de sobre a tots els seus parents. De mica en mica, els somriures van aflorant als rostres de tots, al veure que, finalment, sembla que l'Àlex s'ha recuperat del coma. Però el noi, al cap de poc més d'una hora, se sent molt i molt cansat. Els ulls se li tanquen i la son el torna a embolcallar amb el seu braç protector i reconfortant.

•••

El cos ple d'energia, ganes boges de riure i ballar, alcohol a les venes... El local que els ha distret durant

cinc hores es fa petit pels cinc amics, que, de mutu acord decideixen abandonar aquella casa per acabar la festa en alguna discoteca de la ciutat més pròxima. Són poc més de les cinc. Encara són a temps de fer moltes i moltes coses.

Tots junts, s'encaminen cap al cotxe de l'Oriol. La Laia puja al davant. En Marc, l'Àlex i la Júlia prenen lloc al darrere. Posen música, canten, riuen, es besen, continuen la festa dins d'aquell espai reduït.

En Marc explica acudits, l'Oriol aparta sovint la vista de la carretera per dedicar uns segons a la seva Laia. L'Àlex i la Júlia fa estona que passen dels companys i s'enrotllen sense fer cas de les bromes d'en Marc.

Voldrien que aquell moment durés per sempre. Creuen que val la pena de viure per poder gaudir de moments com aquests. L'Oriol es distreu uns moments intentant d'imaginar-se què deu estar pensant la seva xicota. L'Àlex, que se separa per uns moments de la Júlia, el crida, el fa girar i li tusta suaument el cap. El cotxe surt del seu carril.

De res serveixen els crits d'en Marc i la Laia. L'Ori no té temps de tornar a agafar el control del cotxe. El camioner, tampoc reacciona i passa allò que ja és inevitable.

Crits, desesperació, plors, sang, el cos de l'Oriol davant seu, la veu de la Júlia... Són les últimes coses que sent i que veu l'Àlex abans de caure en un son molt i molt profund.

•••

Quan torna a obrir els ulls, descobreix davant seu les mirades preocupades de la Laia, la Júlia i en Marc. La primera, porta el braç enguixat i uns quants punts a la cara. En Marc, aparentment, només ha rebut cops i esgarrinxades. I la Júlia, la seva Júlia, tan bonica, porta el cap rapat i un trenc que el travessa, una cama enguixada i ulleres fosques per amagar els blaus que li envolten els ulls. Un somriure trist i forçat apareix als llavis dels joves. El noi, des del llit, contempla, angoixat, la seva colla. I decideix fer la pregunta que l'està turmentant. Sap que ells no l'enganyaran:

– On és l'Oriol?

Res. Silenci. No hi ha resposta. Les mirades dels tres amics es busquen. L'Àlex s'esvera. Torna a repetir la pregunta. Es tem el pitjor. Una llàgrima cau dels ulls de la Laia. La Júlia abaixa el cap. En Marc, lentament obre la boca i diu, per enèsima vegada, aquelles dues paraules que s'ha repetit tants cops en tres dies:

– És mort.

I calla, com si allò pogués despertar algun dimoni. L'Àlex tanca els ulls, intenta pair allò que acaba de sentir. Incrèdul, encara, no s'imagina tot el que això li comportarà. De sobte, conscient de tot el que passa i el que va passar, s'incorpora i crida, amb un crit esfereïdor: que és injust, que és culpa seva i, per tant, és ell el que hauria d'haver mort. Els tres amics el volen calmar, però no poden. En Marc avisa al metge. La Laia surt a fora, enmig d'un atac de llàgrimes. La Júlia es queda al costat del seu noi. Li aguanta la mà quan li subministren els calmants i no l'abandona mentre es torna a adormir.

L'Àlex encara té temps per recordar el seu millor amic: simpàtic, intel·ligent, obert, lleial, ple de vida... i es lamenta de no poder canviar-li el lloc.

Abans de caure de nou en un son clínic, l'evoca mig enfebrat:

– Oriol, Oriol...

I el seu crit es perd en el silenci d'un hospital.

Isnel

Dedicat a tots els joves que, després d'una nit boja, perden la vida a la carretera i molt especialment als seus pares.

* * * * * *

De mi cap a tu

Tinc fred aquí dins. Potser perquè fa estona que estic asseguda. Tinc gelats els peus, sobretot, i les mans també. Les mans em queden sempre fredíssimes a l'hivern.

Em sento estranya i un pèl incòmode, com si m'hagués de passar comptes de tota una vida o potser és l'efecte dels calmants que em fan sentir així, encarcarada, no ho sé. Tinc set, m'agradaria veure alguna cosa. Em sembla que els tranquil·litzants donen set, també. Em molesta el tic-tac del rellotge i veig que ja fa un quart que sóc aquí. Em sembla que avui em molesta tot.

Corries a veure'm després de treballar i caminàvem plegats una estona o bé ens assèiem en un banc a prendre la fresca, a recer de les mirades. Encara guardo el paper on vaig apuntar per primera vegada el teu número de telèfon. Jo era darrere la finestreta del despatx on treballava i tu davant meu, dissimulant. Em vas dictar els números a poc a poc i jo escoltava la remor del llapis que fregava contra el paper, com si li fes pessigolles. Vaig guardar el paper amb cura al moneder i hi vaig escriure la data al darrere per no oblidar mai més aquell dia.

No sé per on començar. Saps què em ve moltes vegades al cap? Sí, els primers dies que ens vam conèixer. Recordes? Oi tant, era un estiu de ja fa anys. Jo en tenia 18 i tu 22. Aquella nit no et vaig treure l'ull de sobre. Tu m'enviaves mirades furtives, com llambregades, que es fonien en el fum d'aquell bar i jo em deixava seduir pel misteri que envolta l'amor els seus primers dies. Em deixava endur per la mateixa inèrcia de l'encant, pel fluir de la vida que m'empenyia cap a tu. Aquell estiu fou preciós perquè vam trobar-nos l'un a l'altre.

La primera tarda que vam quedar, em vas dur a la costa. He d'admetre que em tenies ben enamorada, però l'agradable fragància que encara després aquell dia no me l'ha poguda arrabassar ningú. Aroma de sal, de mar, d'estiu, de sol i de marinada. Vam passejar per aquell poble petit, vam guaitar el mar fins a la ratlla que separa la blavor amb la del cel. Vam prendre un refresc en una terrassa. Tremolosa i nerviosa, neguitosa de no saber si ho feia bé o no, de si t'agradava o no. I llavors, quan vam arribar a casa meva, em vas demanar que et fes un petó. Ingènua, et vaig besar a cada galta i vaig pujar escales amunt, corrents, i et vaig deixar a baix, esperant encara el sabor humit dels meus llavis. Déu meu!

La festa. Ui, quan de temps feia que ja no hi pensava! Vam tornar a trobar-nos un vespre en una festa al carrer. L'aire era calent, una nit d'estiu d'aquelles que no deixen dormir. Jo em trobava a prop de l'orquestra i et vas acostar. Em demanares si sabia ballar i et vaig contestar que no. Vas seure al meu costat, contemplant les parelles agafades que anaven i venien davant nostre. Vam estar una estona callats. Jo escoltava els batecs del meu cor que s'unien al so de la música i teixien aquell present, aquella història d'amor que tot just encetàvem. Que bonica que fou aquella vetllada! Les mares vigilaven bé que els nois no s'agafessin gaire a les noies i el jovent s'amagava darrere un bassal de mirades que enfosquia l'ambient.

Tu trencares el silenci proposant-me d'anar a donar un tomb. Vam apartar-nos de la multitud i vam asseure'ns en uns gronxadors que quedaven apartats, però des dels quals venien bafarades de música. Els gronxadors, ferits per la intempèrie, xerricaven tan sols tocar-los. Ens anàvem fent preguntes per anar desembolicant el misteri que ens envoltava. Tu estaves dret, i jo t'observava, recolzada al gronxador. I no podia deixar de mirar-te, així com tampoc els grills no podien deixar de xisclar, rabiosos de xafogor, plens de l'encís d'aquell estiu que madurava.

Quina il·lusió que em va fer quan vaig veure que a la casa ja hi havien dut maons per mirar d'acabar-la. Jo em

Marta Serradesanferm Fàbregas

trobava sola aquell dia i volia tocar els rajols, aquella part de la casa que, malgrat ser la més important, no podria palpar mai, sinó era aleshores. Els mirava com si aquells fossin especials, com si ser feliç depengués d'ells.

Encetàvem les pàgines d'una llarga història que tot just naixia. Obria les cobertes d'un gros volum ple de detalls d'una senzillesa indescriptible, amarat del transcórrer del temps, d'una calma que es recollia a cada racó, darrere cada porta o a dintre de cada armari.

Hi vessàrem il·lusió i esforç a la nostra casa. Era, la nostra casa, la nostra casa... fins i tot avui. Després de tant de temps, puc degustar aquella il·lusió, com si n'hagués quedat prenyada, com si m'hagués banyat en ella i cada porus de la meva pell se n'hagués guardat una petita part i ara deixés evaporar-la en forma de perfum. Quina tendresa, cada moble i cada objecte eren especials perquè posseïen una part teva i meva: el gust de tots dos en un sol objecte. Cada rajola guardava una petita penúria econòmica, un dolor dolç, camuflat pel pessigolleig d'aquells nervis de quan érem joves. Hi havia flors de tots colors que tenyien les parets de les nostres retines, que ho esquitxaven tot de vida retinguda en un tany. Vida retinguda en començar el nostre viatge plegats, agafats de la mà, carregats de bones intencions.

Ahir vaig arribar-me a la casa perquè no podia aguantar més, tancada al pis de Barcelona. Vaig demanar a la Maria que m'hi acompanyés amb cotxe. Tot resta igual al poble. A darrere el pati vaig trobar una nina de la Maria amb el vestit esparracat, bruta, que ens devíem deixar quan vam marxar. Me la vaig endur.

Vaig plantar una olivera el primer any de viure junts

i ha crescut tant... S'ha anat arrugant, com jo, però les seves arrugues són plenes de salut i de força. Les meves assenyalen la mort que fa temps que m'espera. La vaig mirar amb deteniment i vaig adonar-me que cada fulla seva conté un record de les nostres vides i quan es mouen amb el vent sembla que parlin, que relatin capítols de la nostra existència plegats, un darrere l'altre. Vaig arrencar-ne una i la vaig guardar, no sé quin capítol devia ser.

La casa està com sempre. Li caldria un retoc de pintura i una mica de vida. Fa pena que estigui buida després de tants anys. La setmana vinent hi tornaré i obriré les finestres perquè hi entri aire renovat i en surti tot el baf de resclosit, i potser hi aniré a viure. A Barcelona no sé què fer i l'asfalt és dur quan hi caus.

L'olivera ha crescut com els nens, sense adonar-nos-en. Són el nostre mirall, el nostre reflex, la nostra continuació a la terra. Són tu i jo en un de sol, una altra vegada.

Recordo quan la Maria feia malifetes i em deia que no t'ho expliqués: "No li diguis al pare" em repetia. "No ho faré més, mama". Les seves paraules encara ressonen a la meva oïda. Quina gràcia que em feia! I com els he estimat, els meus fills! Però el temps s'ho ha endut tot, absolutament tot: la seva tendresa, els seus cossos petits, fins i tot les joguines s'han perdut ja. Què ens queda?

Bé, sí, em queden un munt de coses que encara no t'he explicat perquè no sé per on començar. Les paraules m'ennueguen. Per què sempre resten coses per dir? Un neguit que m'ha acompanyat sempre, ha estat aquest. He tancat dins meu molts sentiments cap als altres que no he expressat mai. I, tanmateix, sé que em sabrà greu no comunicar-los-els. Però tampoc no sé com fer-ho. O potser crec que ja hi ha temps, que més endavant ja en tindré l'oportunitat. Tal vegada no en tindré. Però mentre la vida flueix no ens fem càrrec de la nostra gravíssima feblesa. I avui et dic, amor, entre sanglots, que l'angúnia em posseeix, que em sento dèbil, finita i vulnerable, presa fàcil per a la mort.

Quan anàvem a Barcelona m'agradava que m'agafessis fort. Passejàvem plegats, l'un al costat de l'altre, durant hores. No ens miràvem, sinó que fixàvem la vista endavant. Aleshores, quan ja feia estona que caminàvem, un dels dos proposava d'anar a un bar i ens assèiem davant l'un de l'altre com si la necessitat no fos de beure, sinó de veure'ns, de saber que estàvem junts. M'agradava estar a la vora del mar a Barcelona, lluny del formigueig de la gent, com si la immensitat del mar s'equiparés al benestar que em rosegava aleshores. Encara és bonica la Barceloneta. Encara m'agrada voltar per Barcelona, però és trist i cansat sense tu.

La joventut després una olor fresca, d'eternitat. M'adono que em fa basarda fer-me vella i sento olor de resclosit i no sé d'on ve. Potser del meu propi cos. Per més que em renti, aquesta fortor perdura i el pes incontrolable dels anys em fa cada vegada més menuda. Tinc p... de la que ens espera quan sortim del camí, perquè m'h... fet mal i no me'n refio. No sé on em durà. Sembla to... un somni del qual em despertaré en qualsevol moment. Estic com marejada d'estar tanta estona tancada aquí de trobar-me en aquest present que m'és estrany i que em rebutja.

" – Senyora Tubau, hem d'endur-nos-el.
– Si us plau, deixeu-m'hi quedar una estona més.
– No tenim més temps.
– Si... us... plau...".

Sembla que dormis, amor, que reposis tranquil·lament. Tan bé estàs que ja no et vols despertar més? No saps quan sola que em trobo ara, a Barcelona, sense tu. Em fa l'efecte que dins meu només hi ha aire, res.

El vent continuarà fent enraonar l'olivera, el gos dels veïns continuarà bordant cada matí i jo seguiré veient com tot això ocorre, sense poder fer-hi res. Arraulida i espantada. I quan em preguntin "Recordes...?" respondré: "No, que em fa basarda". Espera'm, si et plau. Espera'm a la porta, somrient, que jo no tardaré pas gaire.

– Sra. Tubau, hem d'endur-nos-el.

Me'l miro per última vegada i sé que no el tornaré a veure mai més. El meu amor... i fluixet, per dintre meu, dic: "No...". No sé anar enlloc sola, tan carregada... de pena. M'aixeco de la cadira i agafo la bossa, i em poso l'abric, d'esma. Tinc fred i no sé on anar. Baixo les escales de l'edifici i em dirigeixo carrer avall. No hi ha gaire gent pel passeig i ja no és la Barcelona de sempre. Plou, quina humitat! Tinc ganes de plorar pel buit que has deixat dintre meu. Serà difícil de superar aquest trànsgol i ara no me'n veig pas amb cor. No tinc ganes d'anar a casa perquè em vindrien massa records teus i no ho podria resistir. Estic abatuda, desinflada, com una pilota vella. Entro en un bar i no sé per què. Gairebé no hi ha ningú.

Però m'envies mirades furtives, com llambregades, que es fonen en el fum d'aquest bar i jo em deixo seduir pel misteri que envolta l'amor els seus primers dies. Em deixo endur per la mateixa inèrcia de l'encant, pel fluir de la vida que m'empeny cap a tu. Aquell estiu fou preciós perquè vam trobar-nos l'un a l'altre.

Marta Serradesanferm Fàbrega

Foto: Salvador Bosch

El bisbe de Vic Torras i Bages a la Selva i a les Guilleries.

EL RASTRE DE LES SEVES CARTES

Torras i Bages

El 1998 es publicà a la col·lecció Abat Oliba de Publicacions de l'Abadia de Montserrat el darrer dels cinc volums de cartes que el venerable bisbe Torres i Bages escriví al llarg de la seva vida (núms. 142, 163, 176, 183 i 199 de la col·lecció, començats d'editar el 1994 i closos ara). El professor Jaume Medina, de la Universitat Autònoma, ha tingut cura del pròleg, la transcripció del voluminós epistolari i l'anotació indispensable.

El cinquè volum proporciona al lector uns útils índexs de noms que permeten de resseguir les cartes a través de l'interès que hom tingui: per indrets des d'on són emeses, per destinataris, per les poblacions a les quals s'adrecen les cartes. És per això que, un cop completa l'aparició del conjunt de cartes, són moltes les cerques que s'hi poden fer sense haver-se de desplaçar als arxius que fins ara les conservaven. Probablement hi ha qui ha aprofitat per triar les lletres adreçades a tal o tal altre personatge o les que tenen un contingut doctrinal més profund o ajuden a perfilar més bé la biografia del prelat vigatà.

En el meu cas m'he entretingut a trobar-hi aquelles missives que estaven relacionades amb la nostra zona, que en provenien o que s'hi adreçaven pel motiu que fos, i com sempre afloren algunes sorpreses que no són tan sorpreses, però que poden ser atractives de llegir. Us ofereixo, doncs, modestament, una nota de lectura, de la meva tria particular.

Ja l'actual bisbe de Girona, l'osonenc Jaume Camprodon, feia constar el 1991 en el *Full parroquial* algun aspecte de la relació del bisbe Torras amb la banda de Girona, mentre hom era a l'espera de la declaració romana de virtuts heroiques de l'anomenat sovint "patriarca espiritual de Catalunya". Hi deia llavors: "El nostre bisbe fou ordenat diaca a Vic per un bisbe gironí, el Dr. Antoni Jordà, i prevere, a Girona, pel bisbe Constantí Bonet. I l'any 1903 el trobem confirmant a Santa Coloma de Farners, per descarregar del seu treball el bisbe Sivilla, d'edat ja molt avançada. El bisbe de Vic en una carta al de Girona fa un elogi de la religiositat de la vila de la Selva. I l'any següent és a les parròquies voreres al tren d'Olot amb el mateix fi". (*Full Parroquial*, núm. 3300, 27 de gener).

Ara, en les cartes de l'epistolari podem resseguir fàcilment l'episodi a què es referia Mn. Camprodon. El 21 d'abril de 1903 confirma al bisbe de Girona, Tomàs Sivilla, que el dia 30 serà ja a la ciutat del Ter i de l'Onyar. Ells dos es coneixien de l'estada de tots dos a Barcelona. Torras li diu: "Es el antiguo Coadjutor de V. en las Escolapias de Barcelona que va unos días a ser su Coadjutor en la Diócesis de Gerona". Els dies 25 i 26 d'abril encara s'ha d'excusar amb la seva cosina Josefa Rossell, de Barcelona, i amb l'abat de Montserrat, Josep Deàs, de no poder acceptar les invitacions que rep a causa del compromís contret d'anar a Girona.

El 4 de maig escriu a Josep M. Sert "aprofitant unes quantes hores que estic a Vic de pas, devent demà al matí continuar la Santa Visita per les parròquies de la muntanya, *a on és difícil escriure, i la fatiga molta*". Segurament devia iniciar el recorregut per la zona de les Guilleries aprofitant per fer-hi la visita pastoral per després entrar al bisbat de Girona més fàcilment per aquesta zona propera (cal que retinguem, però, la idea que la cosa és difícil i fatigosa).

En efecte, el 7 de maig ja és a Santa Coloma de Farners des d'on el veiem adreçar-se al seu germà en l'episcopat i arquebisbe metropolità de Tarragona, Tomàs Costa (novament en espanyol a un bisbe): "He recibido sus dos últimas estando ya en esta Diócesis de Gerona administrando la confirmación por encargo de nuestro anciano hermano, su Prelado Sr. Sivilla", del qual afirma que "sentado en su despacho... conserva una lucidez intelectual y una memoria sorprendentes en un hombre que está cerca de los ochenta y seis años". El més divertit és l'anècdota final: "Y dispénseme si le cuesta leer la presente porque a mi habitual mala letra se añade la condición agravante de la mesa en que debo escribir que está *bailando*". D'una banda, sembla que a Santa Coloma no tenia gaire bon allotjament si la taula balla, i, de l'altra, podem comentar el regust acatalanat que té aquesta expressió, tot i l'esforç a usar el castellà amb tota correcció (en un altre moment també es refereix a una novícia que no ha de prendre vots definitius "si no *hace el peso* (!)").

El 10 de maig respon des de Santa Coloma "després d'una nombríssima confirmació" a Leonci Soler, que li havia comunicat la seva elecció com a diputat, i li dóna llicència per llegir diaris (mentre espera poder-li'n demanar una altra a Roma per llegir llibres prohibits per l'Església amb motiu del seu càrrec). Una lletra no datada enviada aquests dies des de la mateixa vila al bisbe Sivilla conté les referències elogioses que ens avançava Jaume Camprodon: "Quiero ponerle quatro lineas desde esta piadosa villa de Santa Coloma, en donde se percibe el aroma de Cristo, que desgraciadamente va desapareciendo de tantas poblaciones. He administrado por tres días el Sacramento de la Confirmación, y mañana lo repetiré, antes de salir por la tarde, para continuar el itinerario...".

El 12 de maig és a Tordera i envia nota a l'arxiprest de Manresa. Li diu al final: "Estic fent unes confirmacions nombrosíssimes. Avui só confirmat molts minyons mostatxuts i mares de família amb la noia al braç". Quasi no ens podem imaginar quatre dies de confirmació (sembla ara!) i de gent tan gran, el bisbe Sivilla devia fer temps que no confirmava. La idea es repeteix en la carta de l'endemà a Mn. Josep Dachs, però amb la indicació que surt cap a Blanes i que la confirmació dels bigotuts i les mares amb criatura ha estat a Maçanet de la Selva. El comentari divertit (la brama ja corria) és el de Vidreres: "En lo poble de Vidreres, que té mala fama i a on abunden los tapers, nos reberen amb summa cortesia i cordialitat".

El dia 18 de maig torna a escriure al bisbe Sivilla des de Lloret per deixar constància al final del recurregut de "la cortesía y afecto con que me han recibido y tratado en todas partes el Clero y el pueblo..." i com han rebut respectuosament la confirmació "jóvenes de ambos sexos que por su edad podían ya fácilmente dejarse imponer del respeto humano. Y ésto aún en las poblaciones que tienen fama de estar más trabajadas por la impiedad moderna". Igualment li trasllada un encàrrec, una influència, diríem, de l'alcalde i el jutge de Santa Coloma: "se interesaron mucho para que quedara allí por cura el actual ecónomo".

Si ens referim ja a les contrades de les Guilleries, diverses cartes hi són datades el 1900 i 1905. S'hi trobava en visita pastoral novament. El 17 de juny de 1900 escriu des d'Osor per un tema intranscendent. La del 8 d'octubre de 1905 des de Sant Hilari és a Francesc Martorell i Teresa Saleta per saludar-los, ja que no ho havia pogut fer personalment durant la visita a causa de la malaltia de l'oncle d'ella que els retenia a casa. És un detall d'interès per una família concreta, i més tractant-se dels Saleta. Al cap de pocs dies, des de Susqueda, els envia el condol per la mort del dit oncle, de la qual li ha arribat notícia, a més de ser la diada de Santa Teresa. La mateixa diada escriu d'allà mateix estant a la superiora de les Carmelites del convent de Santa Teresa de Vic felicitant-les en la seva festa i disculpant-se de no poder-hi ser, ja que "l'obligació pastoral m'ha portat a aquestes parròquies de la Guilleria...".

Novament trobem lletres datades a les Guilleries l'any 1911 amb el mateix motiu. El que hi ha és que hi trobem unes expressions referides a la zona que són dignes de comentari, siguin certes o exagerades (n'hem subratllat els fragments). El 6 de maig de 1911 s'adreça a la superiora de les Salesses de Manresa des de Sau i li diu: "Encomiéndeme a Dios porque estoy siguiendo unas *montañas en que con mucha facilidad uno puede despeñarse*". El 12 de maig és a Osor i escriu a una religiosa de Valldonzella. "Recibo la suya estando en santa Visita por una *región asperísima y de peligros tránsito por las montañas* por donde debo llegarme a las parroquias, pero no quiero dejar de ponerle dos líneas...". Les comunicacions per les Guilleries no dubto que el 1911 podien fer aquesta impressió, sobretot si un sortia del camiral o dels camins més transitats per arribar a les petites parròquies muntanyoses. Però el sant bisbe també podia exagerar un pèl, com veurem.

El dia 14 del mateix mes adreça nota al seu Vicari general Mn. Dachs i li demana que respongui ell el jesuïta P. Vicent que li ha enviat un llibre i li demana una pastoral d'ell: "... li pots escriure a l'enviar-li les Pastorals i dir-li que li escrius tu per encàrrec meu donant-li les gràcies perquè jo só de Santa Visita en una *regió dificilíssima del Bisbat*, i així jo no tindré necessitat d'escriure-li. Tinc d'anar a predicar *luego* el mes de Maria". Finalment descobrim, doncs, que també les asprors del terreny poden servir per estalviar-se una feina, accessòria certament, o evitar d'escriure a algú més aviat cançoner (ho deduïm perquè a la petició del jesuïta de dos exemplars de la pastoral de Torras, aquest indica taxatiu al seu col·laborador: "Envia-n'hi tres". No fos cas que tornés a insistir, sembla llegir-se entre línies).

Fins aquí les passejades o les vingudes a la Selva i a les Guilleries que han deixat rastre a les cartes del bisbe Torres. Ara són més fàcils de llegir i de resseguir, i deixar-vos copsar pel regust antic del llenguatge, pel català de fa noranta o cent anys, pel castellà oficial i retòric, per les formes d'un eclesiàstic d'alta graduació, podríem dir-ne, que també expressa sentiments i amistat, encara que d'una manera particular, en molts moments... Us hi podeu acostar amb molts altres interessos. Aquests han estat els meus per aquestes pàgines.

Narcís Figueras Capdevila
Centre d'Estudis Selvatans

La ciutat dels somnis

Li havien dit que Europa era bonica, un bon lloc per viure. Cada dia, quan es llevava a la matinada per treure a passejar les quatre cabres que mantenien la seva família amb la llet que donaven, pensava que algun dia coneixeria Barcelona i que hi aniria a viure. El seu germà Babà feia temps que li enviava postals des de la ciutat i li explicava que la feina que feia era molt bona –treballava de paleta– i que allà hi havia moltes coses per fer.

Cada dia, mentre vigilava el petit ramat del seu pare, en Rashid s'imaginava com devia ser la vida en una ciutat europea. Havia llegit en les postals del seu germà, que els "catalans" tenien de tot: viatjaven sempre amb cotxe, podien mirar sempre la televisió i no havien d'anar a casa dels altres per poder veure aquelles imatges tan divertides, compraven moltíssimes coses en moltíssimes botigues i vestien molt elegants. A més, en Babà deia que les noies d'aquell país eren precioses, i en Rashid somiava que algun dia podria casar-se amb una d'elles.

Quan el sol es ponia, en Rashid tornava amb les tretze cabres cap a casa. Abans de sopar, conversava amb el seu pare i li parlava de les coses que li explicava en Babà. "Pare, Catalunya ha de ser una meravella. En Babà sempre diu que allà s'hi viu molt bé i que no hi ha tanta misèria com aquí, que no hi ha ningú que es passi el dia cuidant cabres per quatre monedes". El seu pare sempre li responia que, al Marroc, el seu país, tampoc no s'hi vivia tan malament i que si en Babà havia marxat era perquè a la família no li quedava més remei. Necessitaven els diners que el fill gran els enviava des de Barcelona per poder subsistir, però ja no calia que cap altre fill marxés i arrisqués la vida per anar a treballar a Europa.

Però a en Rashid la idea de marxar a viure en una gran ciutat del nord li ballava tot el dia pel cap. Volia ser feliç com el seu germà i guanyar tants diners com el seu germà. El dia que va complir divuit anys, va decidir que tard o d'hora aniria a la ciutat dels seus somnis. Per això va posar-se a estalviar i de les quatre monedes que guanyava per la llet de les seves cabres, una se la quedava per a ell.

Van passar els dies i les postes de sol i les cabres continuaven donant prou llet perquè en Rashid pogués continuar somiant amb arribar a Barcelona. Feia un any que no baixava a la ciutat per no gastar-se els diners que havia estalviat. Volia marxar.

Va preguntar als amics del seu germà si sabien com en Babà havia aconseguit marxar a Europa. Li van dir que hi havia un tal Hassan que organitzava viatges per anar fins al sud d'Espanya i que, un cop allí, arribar a Barcelona era molt fàcil. Després d'un any de no fer-ho, va baixar a la ciutat i va anar a parlar amb el tal Hassan. Aquest li va assegurar que el portaria a Europa, però li va demanar a canvi tots els diners que havia estalviat en un any. En Rashid no s'ho va pensar dues vegades i va pagar el que li demanaven. Marxaven l'endemà mateix.

Va tornar a casa per recollir les quatre coses que tenia i a acomiadar-se del seu pare, la seva mare i les seves tres germanes petites. Estava molt content. Es va llevar molt d'hora i va marxar a peu fins a la ciutat. Els seus pares no semblaven massa contents perquè ja era el segon fill que marxava de casa. Va arribar a la ciutat i es va dirigir cap a una platja propera al port, on li havien dit que salparia el vaixell. Hi havia una vintena de joves com ell, amb les mateixes il·lusions d'arribar a Europa. La barca era vella però en Hassan els va assegurar que era la millor de la ciutat. Un cop a dalt, tot i que no es podia ni moure, passava calor i no ho veia massa clar, en Rashid estava content perquè per fi es podria comprar totes les coses de què li parlava el seu germà Babà. Feia hores que navegaven i estava cansat. Va aclucar els ulls pensant en el seu germà i en el feliços que serien tots dos a Barcelona. No els va obrir mai més. El sobrepès va fer que la barca s'enfonsés i tots els qui anaven dins es van ofegar. En Rashid i els altres vint nois van morir carregats d'il·lusions. De la seva mort en parlava la televisió. Com de la de tants altres. Quan es va morir però, no sabia que a Europa, al seu germà gran l'havien pegat, maltractat, insultat i humiliat moltes vegades perquè era com era. No sabia que molts com ell no troben ningú que els ajudi i no sabia que per a un africà, ser europeu és, sovint, tasca impossible.

Tàber

L'AIGUAT DE SANT RAMON

La font Picant després de l'aiguat de l'any 1926 va anar riera avall. Aquest nen petit, en primer terme, és en Jaume Moner i també hi ha el seu pare, amb membres de la família Gasol.

Foto cedida per en Jaume Moner.

Ara que estem patint una considerable escassetat de pluges, serà bo recordar un dels dies més nefastos per Sant Hilari, pel que fa a pluja: l'aiguat de sant Ramon. Era la nit del dia 31 d'agost, darrer dia de la Festa Major, de l'any 1926, o sigui que ara farà 73 anys, i el fet ha quedat a la història popular, perquè els efectes de l'aiguat s'han anat transmetent a través de les generacions.

L'any esmentat, el poble no disposava d'un sistema correcte de clavegueram i a causa dels molts desnivells que el nucli de població tenia, tota l'aigua pràcticament anava a parar a les rieres a través de torrents, perquè tothom la hi conduïa. Resulta, però, que la riera passava pel bell mig del poble i recollia la del torrent d'en Serras, al barri de l'Hospital. Cadascuna de les persones que ho va viure explica la seva i va ser realment impressionant i dramàtic. El carrer de l'Hospital era un mar d'aigua i també la zona del pont de can Matamala; allà on ara és la Placeta, que s'havia tapat i s'hi formà un tap perquè s'hi acumularen arbres i algun carro i la zona s'inundà. S'emportà uns casinyots que hi havia a la marge esquerra de la riera en el camí que portava a la font del Cirerer, va desviar la riera al prat de Saleta, s'emportà bestiar...

Va desaparèixer la font Picant, on l'aigua arribava al pati de davant del balneari i també es va emportar el pont que enllaçava l'església de Mansolí Nou amb la carretera, que feia pocs mesos que s'havia inaugurat. Com es pot veure a la foto, no va quedar res de la font, per això la que hi ha és nova, del 1927, obra de l'arquitecte J.M. Pericas.

A.S.V.

"Culebron futbolero"

Futbol, una realitat virtual. Esports, espectacle, negoci descarat, màquina de fer peles, anestèsia per a neuròtics, explotació d'uns babaus que cauen a la ratera... Quan la massa lluqui que l'enganyen i deixi d'amollar la pasta, s'acabarà el "xollo".

El Barça, tot holandesos, que és més que un club, és una roda de molí massa grossa. Tots els clubs van al mercat "futbolero": venda, compra, canvi, fitxatge, lloguer, traspàs, liquidació de "saldos", finiquitació, dos per un, una fira de poltres i vaques... terrorífic, tristíssim. A can Barça només queda el pobre "Pep" de la pedrera, que ja està acabat i tenen por de treure'l... "Pep", pren els diners i a viure, que són dos dies. Presidents, directius, entrenadors, futbolistes, quantes bestieses arriben a dir i a pronunciar durant l'eterna lliga: picabaralles, insults i algun cop de puny. Un panorama ben galdós, tanmateix.

Assignatura pendent

Sortosament, els pobles progressen. Sant Hilari també. De l'any 62 ençà ha canviat en tots els sentits, i molt. Fa 36 anys que un servidor coneix aquesta vila i contorns. Hi venia per motius de salut: prendre l'aigua miraculosa de la font Picant. Posava a l'hostal Torras, sempre molt acollidor. Sant Hilari té, però, un gran dèficit cultural. Durant els deu anys que hi he viscut no he pogut gaudir d'una representació teatral de les diverses companyies Joglars, etc. Per Nadal, l'elenc del poble ens fa els *Pastorets* i per la Festa Major una altra ardidesa i prou. Hi ha ensenyança de música a l'escola, cors d'infants i d'adults, músics i directors. Un festival musical elitista a l'estiu, amb una vida molt minsa, fins que ha desaparegut. Un any van tirar la casa per la finestra contractant l'Escolania de Montserat. I de cinema què en direm... Sr. regidor de Cultura, a veure si esmenem aquest dèficit cultural de Sant Hilari.

Premsa hidràulica

800 milions de menors, arreu del món, pateixen una gravíssima explotació laboral, publicitària, social i pidolaire que posa la pell de gallina. Casa nostra no es queda enrere. Què passa amb els "toreros" menors de la vergonyosa festa nacional. El "Juli" té 15 anys i idees de 12 i ja exerceix aquesta "noble" professió i va començar també molt jove... Hi fan l'agost els apoderats, ramaders, empresaris i familiars. 35 a 65 milions "catxé" dels "diestros"; no està gens malament. Val a dir que aquest col·lectiu porta a terme la reforma agrària d'Andalusia. Val més tard que mai. El dia que vaig veure aquest nen per la nostra inefable i instructiva televisió, que juntament amb el futbol en són les estrelles, la sorpresa fou gran. Hi ha cinc escoles de tauromàquia. Van al col·legi aquests vailets?

Joan Coma
rector d'Espinelves

T'escric...

I voldria fer-ho només per dir-te de quin color és avui el cel. Però no ho sé. Ahir, tampoc no ho sabia. Aquí el cel és la llunyana i lleugera gasa blavenca que ens esguarda allà, damunt de tot del pati interior, i que poques vegades ens deixen abastar amb la mirada. Fins i tot la pell, de tanta foscor, sembla que em groguegi; color trencat de neguit, color malalt de tardes mortes i humides a la còncava solitud de l'endins. Anhels trencats i color de vida fosca. Fosca com la roba de dol, com un pou absent de lluna. Com un forat. Fosca com la closca negra de l'escarabat negre de la misèria.

De vegades, reclosa entre aquestes parets encrostonades de guix clapat i pobre, tot maldant per distreure el dolor de les ferides clivellades i infectes que em mosseguen la carn, acluco les parpelles i jugo a imaginar-me les diferents tonalitats que tenia el cel allà, a la hisenda, quan els dies tenien flaire de pa tendre i m'esclatava la jovenesa, i el rierol sorollava primaveres. Blau grisós; pluja escampant-se amb fúria sobre les il·limitades plantacions de iuca. Blau llis i netíssim d'estiu; –roba blanca de cotó arromangada i enxopada de suor, cançons humils del poble surant per l'aire, ablanint el cansament. Blau adormit; llargues nits de somnis encetats, tèrbols desitjos de llavis i pell, poemes...

De sobte, però, algun xiscle esfereïdor em retorna la glopada amargosa de la realitat. Les paneroles són les mestresses alliberades de la cambra, van i vénen a la seva voluntat, despreocupadíssimes. La repulsiva fetor d'orins i d'altres secrecions humanes enxopa l'aire i malgrat la insistència, no m'hi acabo d'acostumar. Sóc incapaç de recordar quants dies o quantes hores fa que sóc aquí. No gaires, crec, però el temps s'allarga, es fa etern i difícil, oprimidor. Tinc moments crítics i d'altres plens d'eufòria. Rebel. Sí. Sóc rebel. Indòcil i revoltada. "Esa zorra rebelde...", van dir, i em van torturar per fer-me callar. Però el clam que duc aquí, plegat entre els llençols insubornables del cor, no podran amainar-lo. Han cobert amb excrements les paraules d'insu-

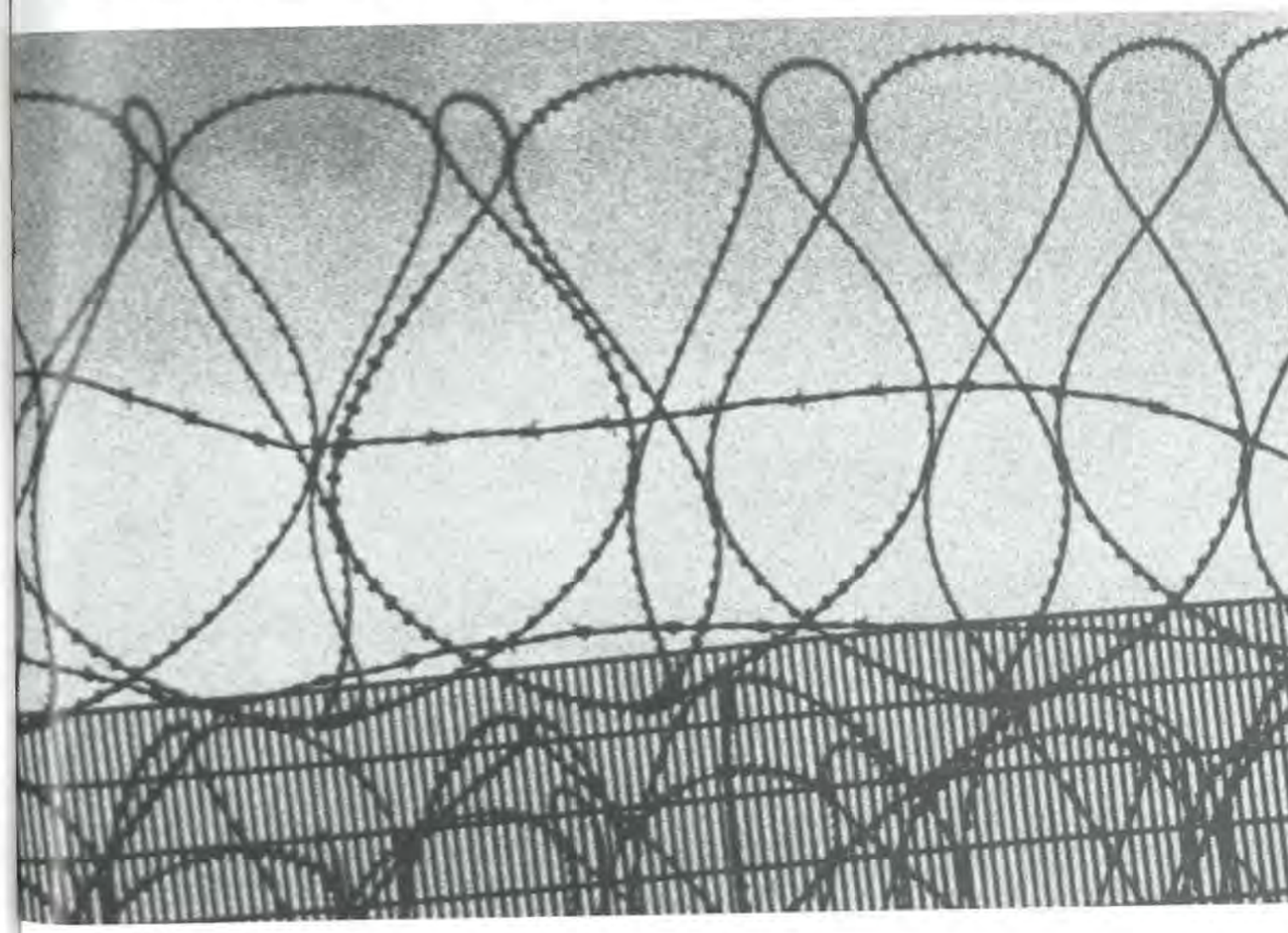

rrecció que vaig gravar al guix i m'han escopit. Creuen així humiliar-me. Pobres orfes d'esperit, com n'estan d'equivocats! El seu odi. Aquest sí que els humilia i els degrada. El seu odi malaltís i feréstec. Però jo segueixo gronxant entre els llavis la cançó...

"¿Dónde estás, pueblo mío?
¿Dónde,
tus limpios ojos de niño,
tu alma sincera, tu garra?
Maldito sea quien quiebra tu risa
y alza su mano contra ti,
analfabeto de luz, huérfano de alma,
podredumbre humana, plaga.
¿Dónde estás, pueblo mío?
Tu voz se me asemeja rasgada.
¿Quién,
preñó de miedo y dolor tu espíritu
y se ensañó en tu carne cansada?
Llora tu suerte, pueblo mío.
Llórala... Pero canta!"

M'és molestós el meu propi cos, i voldria esventrar-me, però el meu cor, canta, mai no deixa de cantar.

Van venir a buscar-me quan hom dormia. Eren quatre. Tenien els ulls lluents i un hàlit agre i pudent, com d'alcohol fermentat. Em van toquetejar i befar com bèsties, com posseïts per una inhumanitat irracional i ferotge, destructiva. Van arrossegar-me –mentre jo em revoltava– a balquena i cops de fusell fins a les dutxes. Allà, dreta contra la rajola, em van lligar de mans a les aixetes, estripant-me grolleramente l'escassa i sutjosa roba que em cobria. Els grifons regalimaven una aigua gèlida que em feia com cristalls, però la sofrença d'aquella fredor intensa i severa alleugeria el fàstic insuportable que em provocaven aquelles mans i aquells llavis aliens i rebutjats, però certs, que s'esfondraven sobre les meves sines, que gemegaven barroerament sobre el meu cos trencat; la punyida del fred m'ajudava a no sentir tan de prop, tan latent, com forcaven el meu ventre amb els seus membres, l'un darrere de l'altre, i els meus ulls van deixar de plorar per restar immòbils, clavats al sostre, potser al nores, absents d'aquella salvatjada, d'aquella cruel profanació del meu ésser. Van tornar-me a la cel·la. Exhausta. Notava el meu cos fràgil, adolorit, llunyà. Vaig aprofundir-me en un son llarg i febrós. Volia no ser-hi, oblidar que tenia cos. No volia tenir cos. Tota jo vaig despertar freda, alterada i plorosa. Amb la ment confusa i l'endins regirat. I bruta. Bruta, bruta, bruta... Oh, Déu, per sempre més em sentiré bruta. Ni la pluja menuda i poruga que tan estimo, ni el tacte d'un àngel, ni cap nit de pell bruna i nua podran ja netejar-me l'ànima. La duc tacada.

Quasi no em puc aixecar. La Marcel·la, l'altra noia que comparteix amb mi aquest sòrdid habitacle, ja no hi és. Puc esbrinar la seva sort. Però no vull fer-ho. Vull recordar els seus ulls, espantats, però increïblement bondadosos. I t'escric. Sense llapis, sense paper, tot i sabent que aquestes paraules mai no t'arribaran. Així, doncs, amb qui parlo? A qui m'adreço? A tu, Déu? A mi mateixa? A ningú? A qui faig còmplice dels meus dies sense cel i la meva cançó?

El matí rodola inquiet. Duu mal averany. S'escolten cridòries, remors indesxifrables, plors. Els guardes tenen feina a controlar el desconcert. Inesperadament, mentre ajocada de bocaterrosa t'escric aquest correu sense destinatari, un dels mateixos soldats que hores abans m'havia porquejat m'ha arrencat del terra d'una batzegada, pels cabells; "¡Vamos, perra, levanta! Van a ponerte un bozal precioso. ¡No volverás a ladrar jamás...!" M'ha conduït per passadissos i esglaons ombrius i estrets, sota les entranyes de la terra, fins

tegaven tremoloses i abraçades unes amb altres, mig recolzades contra un mur pinzellat de taques fosques i greus.

I de sobte, he vist el cel. És de color de nit, vellutat, d'una atzabeja profunda però dolcíssima. Té els braços immensos, i m'engoleix a passes agegantades, però els seus dits són tendres, i en el seu bressol, ja no existeix cap dolor. Res no m'empresona ni em dol. Ja no tinc fred, i he deixat d'escriure't. El meu ventre és ara blanc, nivi com la flor del lotus d'Egipte, com la blanquíssima flor de neu de les glaceres. Sóc lliure.

Dolors Cruz i Rech
Presó governamental de Puerto Montt (Xile)
Departament de presoners polítics.
4a galeria. Secció femenina.

Premi Especial del IX Certamen Literari del Casal Calassanç, Barcelona, 1999.
Accèssit en el VI Premi Literari "Miquel Bosch i Jover" Premi de prosa. Hostalets de Balenyà, 1999

FONT VELLA

Activitats complementàries al treball

Enguany també us volem comentar el que hem fet a més del treball normal de cada dia.

Excursió a l'ermita de Sauleda

Ens hem fixat l'objectiu de fer conèixer, a poc a poc, tot l'entorn natural que ens envolta i vàrem organitzar una sortida a peu i amb bicicleta a l'ermita de Santa Victòria de Sauleda, terme de Santa Coloma, en companyia d'alguns companys de Barcelona, i, fins i tot, alguna vegada ha vingut la nostra directora de recursos humans, gran aficionada a fer caminades.

Arribats a l'esplanada de l'ermita, en Lluís Juanhuix ens prepara una paella d'arròs i un rostit per a llepar-se els dits. La cosa va sortir rodona perquè va coincidir amb la festa major del lloc i ens deixaren taules i cadires i tot va anar rodó.

Diada

Després de dos anys de fer-la fora del poble, enguany la comissió decidí tornar-la fer a Sant Hilari, concretament al pavelló municipal, únic lloc on podien encabir 400 comensals, ja que es tractava del personal d'Amer, Sant Hilari, comitè de direcció i alguns companys de Barcelona.

La part gastronòmica anà a càrrec de l'Associació d'Hostalers de Sant Hilari, que, tot i les dificultats que suposa cuinar per tanta gent i que sigui calent, va anar molt bé i aprofitem per a felicitar-los.

Partit de futbol

L'empresa Brugarola ens convidà a disputar un partit de futbol i gustosament acceptàrem. El matx va ser molt igualat i hi vàrem guanyar tots, ja que ens va permetre una millor relació entre els treballadors de dues importants empreses de Sant Hilari a través de l'esport. S'acabà amb un sopar de germanor, en el qual no faltaren quatre paraules de l'actual batlle.

24 hores de futbol sala

Un equip de joves promeses ens representà molt bé a les darreres 24 hores de futbol sala organitzades per la P. Barcelonista.

En fi, aquí teniu el que hem fet, a més de treballar tot l'any, és clar.

A l'empresa sempre s'han fet activitats complementàries a la feina, però darrerament s'han potenciat més, per passar una estona de lleure, independentment de l'activitat. La qüestió és el fet d'estar junts, on no hi ha diferències i on tots som iguals, aspectes d'empreses modernes. Des d'aquí anirem la resta d'empreses de la vila a fer-ne i es comprovarà l'efecte positiu en el treball normal.

Col·lectiu de Treballadors de Font Vella, S.A.

Poeta

El que es veu
El defecte és un núvol
de ràpida evolució
que miren ulls de peixos
i mai no mira el cor;
però el cel és blau
i damunt de tota tempesta,
roman la pau.
I en el mig de l'estança
omple la virtut
el fons de la balança.

Eclipsi
Un núvol s'estén com unes ales
vers el silenci fresc del capvespre
de la meva tímida nuesa.

No sé llegir-te, amic,
sense quedar ofuscat de senzillesa
i vull llegir-te malgrat la claror.

I no puc llegir-te, no,
sense sentir la pols de l'escomesa
inundant els meus sentits com el perfum
d'una flor tan imperceptible i certa
com el rodolar del món.

Llegeixo amb íntima llum,
l'única llum que conec,
una tènue llum de la lluna
que obtingué com a herència el meu cor.

Record
No t'enjoiarà d'oblit l'abraçada imminent
de la falç que s'acosta pas a pas,
mai no estaràs del tot absent
quan la foscor absorbeixi el teu esclat.

Restaràs, potser, en l'última abraçada,
com un llençol cobrint una donzella,
mostrant al cel, ja nua la mirada,
aquell color groguenc de roba vella.

Restaràs en la boirina envoltant mugrons
o fecundant els sots de les teves contrades,
o vorejant la nit dels amics i els racons
apuntant als estels llarguíssimes estades.

No t'enjoiarà d'oblit, no, amic,
la terrible acollida que sempre està esperant
perquè ja hauràs deixat com un pa repartit,
esqueixos de l'ànima i d'un cor de gegant.

Brindis
Per l'amistat, per la poesia,
per tot allò que vol ser pur.
Brindem company pel dia a dia
que ens va cremant les ales del futur.

Manel Ruiz

Foto: Salvador Bosch

Company

Saps que hi ha nens que ploren mentre podem riure,
Que lluiten i treballen, mentre podem fer descans.
Nens que s'estan morint mentre podem viure
el nostre temps abundós, tan endolcit i mans.

Saps que hi ha nens sense mare per l'abraçada,
que els envolti en carícies i petons somicant.
Innocents que ja neixen portant l'esgarrapada
del dolor i la injustícia en la seva pell d'infant.

Digues: quants dies més els haurem d'ignorar?
O, potser, ja hem fet prou i els podem oblidar?
El dubte està agreujant el silenci del cor...

Tornem a ser aquella gota de rosada.
Revifem aquella tènue flamarada.
Tornem a convertir la paraula en bressol.

Manel Ruiz

Oda al meu poble

Amb un doll fresc d'aigües que no amaga
la generositat de les entranyes
viure és escriure una manyaga
quietud nascuda de totes les balmes,
de tota la calma de la muntanya
aspra i feréstega d'arrels que sagnen
solituds a redós de la contrada.

A peu dret albiro tots els pendents
de sol que mor al llindar de la tarda
i el crepuscle és un crec-en-un-déu,
un nus a la gola seca que calla!

La primavera no somia truites
a la gorga més fonda de l'obaga
quan neix un nou poble tendre de verds
enjoiat en el clot d'or i maragda.

Les orenetes tornen a fer niu
i rellegim Bécquer sota teulada:
qui sap si encara ens crema el caliu
de l'ocellet de primera volada!

Per corriols volem encalçar el sol
flirtant darrere de l'ombra inquieta
i és tan estimulant el goig que ens mou
que no posem fre a la bicicleta.

L'estiu arriba amb aires de festa:
al passeig, a la plaça i a la placeta
ballen sardanes pits furtius de gresca
i la nit amaga tota escomesa.

A la platja lliure de confidències
ens arrebossem de sal i d'arena;
també al portal regalima l'heura
fràgil d'un comiat breu de tendresa.

Som vianants de camins d'espardenya,
nouvinguts a una terra que es rabeja
cada any en solsticis que duen brega
al record de l'ahir, però sense enveja.

La tardor pinta amb color tot el bosc
de vermell, ocre, marró i verd fosc
i apareix el caçador amb el gos
–com un senglar– en alçar-se la veda.

Foto: Salvador Bosch

Per matolls, pinassa i fulles seques
rastregem tot el subsòl dels bolets
per dur a casa la cistella plena
d'una alegria que mai no perdrem.

Encendrem foc i torrarem castanyes
i un traguinyol de porró no té preu
a l'escalfor íntima de les brases
espetarregant sons amb dolça veu.

El fred desperta la roba de l'armari.
L'arbreda dorm nua de pèl a pèl.
El camp és erm d'herbes i solitari;
l'aigua una crosta en el solc de gel.

De nens creixia la bola de neu
–qui l'ha vista, i ara, qui no la veu!–
vells somnis, i amb penellons als peus
encetàvem mil batalles arreu.

A la gran ciutat molta gent ignora
que l'hivern al poble és massa de poble
quan la nevada ens visita de sobte
i rellisquen lents els llargs mesos d'hivern

Però nosaltres ens hem fet a nosaltres
com isards indòmits nats tocant cel
amb un esguard esquerp i amb la llíroia
als llavis barrant de groc el vermell!

Lluís Serrano
Del llibre Poemes per a un somriure

El Castell de Mascarbó

Em sento com una oreneta
cada vegada que pujo al castell,
ara que la muntanya és neta
amb aquella vista a vol d'ocell.

Darrere seu comença una alegre vall
anomenada el pla de les Arenes
on es barregen, en magnífic ventall,
fonts, prats i rierols entre petites carenes.

A les "santamargueritenques" Roques del Rei
les mira fit a fit
i orgullós diu al singular esquei:
jo tinc el mirador més bonic!

Veu a Sant Hilari fer-se gran,
als seus peus té la Font Vella.
És una muntanya bonica i gegant,
és del nostre poble el centinella.

Quasi no queden restes del castell
que algun noble devia haver ocupat;
al seu temps seria un joiell
ara, malauradament, està tot enrunat.

Us dic adéu, la Gavarra, Sant Miquel,
el Pirineu, la Selva, el Gironès, el Montseny,
sembla que una força secreta m'empeny
al fons entre mar... i cel.

Josep Brugués Corbera

Diamant

Aquella il·lusió color de fulla ha mort,
ho sé. Però el cor batega i estima
intensament, l'inefable.
El foc crema la pedra dura, preciosa;
la flama viu un color roig, setmanes,
mesos, anys... temps, indestriable.
Crido el teu nom i perdo el nord
en els oceans tèrbols de l'angoixa anímica.
Ells viuen, observen i trien. Ets capaç
de percebre la joia que anhelo ser
en la força dels teus ulls, potser absents,
víctima de l'impassible mirall de dies?
Única.

Elisabet Maresma Pagès

Recordant Sant Hilari

Sant Hilari és la vila
que prospera amb il·lusió
amb reformes i projectes
per gaudir-ne tots millor.

Tinc records de Sant Hilari
que mai no podré oblidar
és el poble que tant estimo
on no hi deixo de pensar.

Se n'han escrit poemes
sardanes i cançons
que ens encanta molt sentir-les
i llegir-les fins al fons.

Té història molt extensa
i digna de ressenyar
la del general Moragues
i d'en Serrallonga, és clar.

Voltat de muntanyes
engalanades de verds pins
façanes ben pintades
i també bonics jardins.

Nostres fonts són nombroses
amb prestigi de debò
renombrades a tot Espanya
que ens enorgulleix d'il·lusió.

Els passeigs i els esbarjos
que molt bé podem gaudir
per tots els que ens visiten
i els que estem aquí.

Es gaudeix de bona cuina
el clima tal com cal
per fer salut i repòs
És el poble ideal.

Qui ve un cop a Sant Hilari
sense cap dubte, tornarà,
és un poble centenari
orgull d'un bon català.

Doncs la vila de Sant Hilari
que a ningú plau més que a mi
és el poble que jo estimo
On vaig néixer i voldria morir.

Joaquim Fàbregas
a Sant Hilari

Anys d'estraperlo i racionament

Quan analitzem l'economia de l'Estat espanyol en el període de la postguerra, comprès entre 1940 i 1950, descobrim que aquell funcionament econòmic fou caòtic i miserable. Per exemple, la renda estatal espanyola fins al 1950 estigué sota el nivell de la de 1935 i la renda per càpita de mitjana anyals, segons dades oficials publicades el 1948, passà de les 1.043 pessetes en el període de 1929-1935 a les 842 pessetes entre els anys 1939-1947.

La destrucció que propicià la Guerra Civil Espanyola és la causa més visible d'aquella situació econòmica. No obstant, existeix una altra causa prou important, potser més, que aguditzà la situació de misèria: l'aïllament mundial que aplicaren els països europeus i EUA a Espanya com a conseqüència de les relacions que havia mantingut el règim franquista amb Hitler. És prou evident aquesta relació, amb la trobada d'Hendaya entre Hitler i Franco i que *La Vanguardia* del 24 d'octubre de 1940 titula "Camaradería y cordialidad en la entrevista entre Franco y Hitler". De res varen servir les misses i les banderes aliades als balcons institucionals dies després de la fi de la Segona Guerra Mundial.

Aquesta relació *"camaradería y cordialidad"* va propiciar que, després de la victòria aliada en la Segona Guerra Mundial, Espanya visqués d'esquenes al món fins als anys cinquanta. El 1950 tornen els ambaixadors a Espanya, el 1955 se li varen obrir les portes de l'ONU, etc.

Per tant, als anys quaranta hi ha un país totalment destruït i paralitzat que no pot rebre ajuda de l'exterior. Primer, per la situació de guerra a Europa i, després, per l'aïllament que aplicaren els països vencedors. Espanya tenia la possibilitat, però, de mantenir un intercanvi comercial amb la resta del món mitjançant els "comptes combinats", o sia, importar pel mateix valor que s'exportarva, però com que Espanya exportava poc també importava poc, oficialment. Espanya, doncs, vivia un bloqueig econòmic.

Davant d'aquesta situació, l'Estat es veu obligat a intervenir en l'economia del país en tots els seus sectors, primari, secundari i terciari i en tots els seus àmbits, producció, circulació i distribució, així com en la fixació de preus màxims de productes bàsics i de matèries primeres. La clau que regulà aquest control fou el sistema de "Cupos", és a dir, una quantitat de matèria primera, en el cas de les empreses, o de productes bàsics, en cas de les persones i que setmanalment fixava la ***Comisaría de Abastecimientos***. Aquest racionament va donar lloc a l'estraperlo.

En el sector industrial, la producció estava sotmesa en funció de la quantitat de matèria primera que li proporcionava l'Estat. Aquesta, però, anava molt en comptagotes. Els empresaris, doncs, havien d'aconseguir la matèria primera en el mercat negre, cosa que incrementa el cost del producte i, per tant, la inflació, que ja era alta per culpa de l'emissió de diner que feia el Banc d'Espanya per fer front al dèficit pressupostari. Tanmateix, aquesta matèria primera es converteix en una producció no declarada, ja que no ha estat controlada per l'Estat. Per tant, les empreses declaraven una producció inferior a la real.

Altrament, la indústria té greus problemes a l'hora de mecanitzar les fàbriques, puix que els calia més electricitat de la que es produïa. Aquest augment del consum elèctric comportà talls de forma general. Per exemple: en *La Vanguardia* del 25 de febrer de 1945 surt un article anunciant que els talls de subministrament elèctric seran de dos dies, en lloc de tres, a la setmana. Davant d'aquesta situació, els

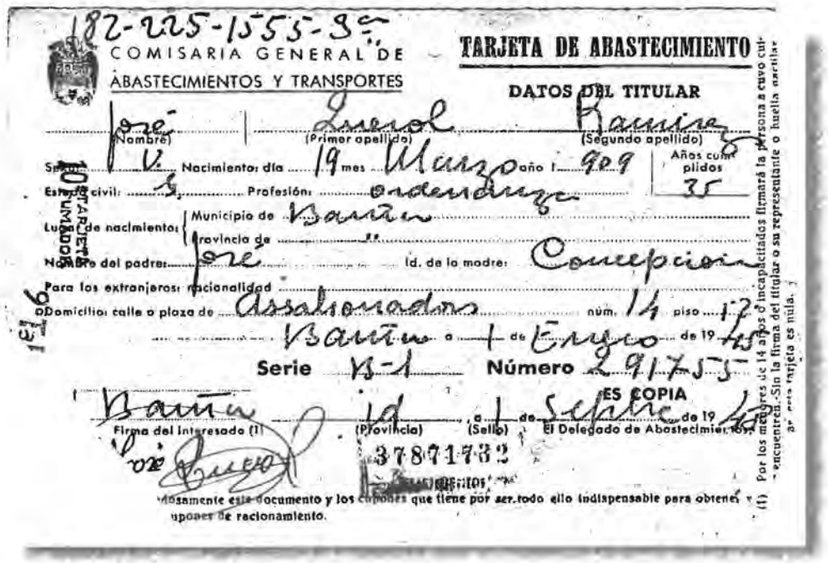
182-225-1555-3ª

COMISARIA GENERAL DE ABASTECIMIENTOS Y TRANSPORTES

TARJETA DE ABASTECIMIENTO

DATOS DEL TITULAR

José (Nombre) Lunar (Primer apellido) Ramira (Segundo apellido)

Sexo V Nacimiento: día 19 mes Marzo año 1909 Años cumplidos 35

Estado civil: C Profesión: Independiente

Lugar de nacimiento: Municipio de Bañas

Provincia de "

Nombre del padre: José Id. de la madre: Concepción

Para los extranjeros: nacionalidad

Domicilio: calle o plaza de Asalonadores núm. 14 piso 1º

Bañas a 1 de Enero de 1945

Serie VS-1 Número 291755

Bañas (Provincia) Id. (Sello) a 1 de Septiembre de 1945

Firma del interesado (1) El Delegado de Abastecimientos

37871732

ES COPIA

Por los menores de 14 años o incapacitados firmará la persona a cuyo cuidado se encuentren. Sin la firma del titular o su representante o huella marcada no será tarjeta es nula.

(1) Rogamos cumplimentar debidamente este documento y los cupones que tiene por ser todo ello indispensable para obtener los cupones de racionamiento.

Targeta de racionament de l'any 1945

empresaris es veuen obligats a produir electricitat mitjançant generadors de combustibles fòssils, que havien d'aconseguir al mercat negre.

En l'àmbit social, l'estraperlo no solament es concentra en els queviures, sinó que el trobem en la gasolina, els teixits, els animals vius, la carn, etc. Mentre en la indústria la clau per aconseguir matèria primera de forma oficial era el "Cupo", en l'àmbit social aquesta clau estava en la Llibreta de Racionament. Aquesta era una targeta que es presentava al lloc on es repartien els productes i, a canvi, s'obtenien una quantitat de productes a baix cost. La targeta era nominativa i intransferible i per això, per obtenir més quantitat, es recorria a truquets com ara: inventar-se nebodes que eren al poble o bé les dones es posaven coixins sota el davantal fingint que estaven embarassades (FABRE, 1978). El fet d'aconseguir més quantitat d'algun producte comportava que la família el podia canviar per un altre o vendre'l en el mercat negre.

El control sobre els productes i el fet que alguns no estiguessin sotmesos a racionament era determinant per la seva producció, perquè tenia una repercussió immediata en els preus del mercat negre (SOBREQUÉS, 1983). O sia, en el sector alimentari el fet que un producte tingués fixat un preu màxim impulsava el pagès a conrear un producte que no estigués sotmès a cap preu ni control i el venia al mercat negre. Fins i tot, molts pagesos milloraren la seva posició econòmica.

Per tant, cal veure molt clarament una diferenciació entre camp i ciutat, principalment la ciutat de Barcelona, ja que mentre el camp és una zona emissora, fruit d'un excedent agrícola, la ciutat es converteix en el punt de mira dels contrabandistes, ja que a la ciutat el que hi havia era demanda.

Penso, doncs, que tenim dos tipus d'estraperlo. Per una banda, tenim un estraperlo de "baixa intensitat", que consistia en l'intercanvi de productes que procedien de la picaresca i que es dóna principalment en pobles o barris. En segon lloc, tenim un estraperlo molt més voluminós en què intervé la corrupció de les autoritats i que mou una gran quantitat de diners i crea grans fortunes. Aquest estraperlo és el que vesteix la indústria i on es trobaven tota mena de productes, podríem dir-ne "luxosos". Fou aquest contraban el que el règim volia perseguir, amb mesures com la llei del 16 d'octubre de 1941 en què es podia arribar a castigar amb la pena de mort (s'ha de dir, però, que només una persona va ser executada per haver vulnerat aquella llei).

L'Estat era prou conscient del contraban que hi havia en la societat. El governador civil de Barcelona entre 1945 i 1947, Bartolomé Barba Hernández, deia en la seva *Memòria:*

"(...) en el campo de los abastecimientos puede observarse varias veces el curioso fenómeno de la irremediable e inmediata desaparición de un producto pero no de la desaparición total, sino simplemente la ocultación a la vista del público y su consiguiente venta clandestina".

Per fer-hi front, el règim decideix controlar els canals de circulació mitjançant controls "Burots" a tot el voltant de Barcelona i a les estancions de tren. Així trobem que per transportar qualsevol producte es necessitava un permís especial que en deien "La Guia" i que s'havia de sol·licitar i pagar. En aquesta, hi figurava el tipus de producte, el lloc de procedència, el destí i la quantitat. Sense aquest document els productes eren requisats i portats a un magatzem estatal que anomenaven "Bastos".

Sant Hilari actuava com a centre emissor de productes, principalment carn, carbó i, sobretot, patates. Aquests productes són els que dominen l'estraperlo a Sant Hilari encara que n'hi trobem d'altres. La principal via que seguien els productes, per tal d'evitar els Burots de Granollers, era per Vallclara, més concretament per la Gavarra i el Faig Verd, ja que un cop creuada aquesta muntanya els contrabandistes estaven dins la província de Barcelona i, per tant, difícilment es trobaven controls. En Nes, que va ser tancat a la presó per contrabandista, l'avi Dolfo, en Joan Carnisser i en Vernedes, que recorria a l'estraperlo per poder tenir vellut per fer pantalons, són alguns dels qui el practicaven a gran escala al nostre poble.

L'estraperlo es va acabar de forma fulminant quan desaparegueren les Llibretes de Racionament i els "Cupos", cap al 1951-53, que coincideix amb l'obertura que feren els països europeus i EUA al règim de Franco. Un cop acabat l'estraperlo els aparadors s'ompliren de tot el que oficialment no existia (FABRE, 1978).

NOTA: Aquest article ha estat possible gràcies a la informació de la gent del Casal dels Avis, a les tertúlies de la taula central del Tívoli i al savi d'en Vernedes (e.p.d.) (1922-1998).

Bibliografia

FABRE, J. *Vint anys de resistència Catalana 1939-1959*. La Magrana, 1978, BCN.

SOBREQUÉS, J. Història de Catalunya, vol. XV. Ed. Gran Enciclopèdia Basca, 1983, Bilbao.

ABELLAR, R. (Director). *La Vanguardia del siglo XX*, vol. 5, 1998, BCN.

Pep Molist

Número orden (1)	TITULAR DE LA CARTILLA			Profesión	Sexo	Edad Años	Estado civil	DOMICILIO			CARTILLA		CLASIFICACIÓN			Reserva cereales panificables
	Nombre	1.er Apellido	2.º Apellido					Calle o Plaza	N.º	Piso	Serie	Número	1.ª	2.ª	3.ª	
		Suma anterior											26	11		19
8	Hilario	Casabosca	Ros	propie.	V	61	cdº	Valls			GE.	335943		1171		
9	Cristina	Gelats	Fábrega	su sexo	H	56	cdª	"			"	335944		118 1		
10	Rita	Casabosca	Ros	"	H	62	sol	"			"	335945		119 1		
11	Josefa	Feliu	Pujol	"	H	50	"	"			"	335946		1201		
12	Luis	Casadesús	Comajuan	comerci	V	38	cdº	Montcolís			"	335947		1211		
13	Carmen	Masó	Canaleta	su sexo	H	35	cdª	"			"	335948		1221		
14	José	Clos	Solá	arriero	V	66	cdº	"			"	335951		1231		
15	María	Serrat	Casas	su sexo	H	66	cdª	"			"	335952		1241		
16	Francisco	Clos	Serrat	comerc.	V	30	sol	"			"	335954		1251		

Detall del Padró Municipal de racionament

Des de l'altra banda de l'escenari

On vivim? Cap a on anem? L'Anna s'ho pregunta sovint... Una nit qualsevol dels mesos d'estiu, bo i contemplant un radiant cel serè, embadalida, a ella mateixa així es parla: "... estrella blanca, amiga meva, digues-me quin és el sentit... quin és el secret amagat de la meva existència?... Setze anys fa que hi sóc, només dos que m'ho pregunto... els meus pares no m'ho responen... els meus amics em diuen que són cabòries innecessàries... Però... On sóc?... Cap on vaig?... Digues-me tu, avi, que fa un temps te'n vas anar... on ets?... Tu sí que em vares saber estimar!... Tinc la pell blanca, els ulls blaus, els cabells rossos... Però, qui sóc realment?... Sóc una xicota a qui li agrada viure... sí... a qui li agrada sortir, llegir i, encara, jugar... estudio, escolto música, tinc amics.. Però... Qui sóc? A on vaig?... Ho he tingut tot a la vida: uns pares que m'han estimat, que m'han donat tot i més del que necessitava, no m'he hagut d'esforçar mai per res... Per què estic trista? On és la il·lusió?... Com sóc? M'espanta preguntar-m'ho... No ho sé... Sóc la filla dels meus pares, sóc l'amiga dels meus amics... Però, i l'Anna, qui és l'Anna?... No ho sé... M'espanta pensar-ho; els meus pares tampoc no ho han pensat... Han viscut la seva vida junts però separats... A la mateixa casa, sota el mateix sostre, però amb mirades plenes de fredor, sense petons ni carícies ni paraules d'amor... Qui són? Què volen?... Escolta'm, estrella blanca, saps?... La vida... Com t'ho diria?... La vida és com un teatre... Al davant, a l'escenari, hi representem l'obra més fantàstica del món... Tots som bons actors... Escenifiquem tan bé el paper que ens pertoca bo i seguint les instruccions del nostre apuntador!... Que poc que podem decidir què fem, com ho fem... totes ens ve donat!... Pel darrere, a l'altra banda de l'escenari, és una altra cosa... Ni ho volem mirar... És com si copsèssim una foscor que ens fa por... Darrere de l'escenari hi discorre el que som de veritat... el que sentim i no volem que sigui dit... No ens veu ningú... Ens sentim sols i correm cap a l'altra banda de l'escenari, allà on tot és fictici però fàcil... allà on tot és hipòcrita però segur... allà on puc fer el que cal fer i em diran que sóc molt bona minyona... Però... l'Anna no m'acompanya a aquesta banda de l'escenari... allà sóc un paper... un rol... no puc ser una persona... Els meus pares també són a l'escenari... Cada un amb el seu paper... I que bé que els representem!... Crits, angoixa, incomprensió... impotència davant d'un paper que t'arrossega, que pot més que tu... no voler menjar... vomitar... menjar sense parar... Un paper que té un nom: anorèxia, bulímia... i què?... I els meus pares: preocupació... control... els seus ulls clavats en mi, en el meu paper... Busquen ajuda per a mi, no per a ells... Que bé que representen el seu paper!... I ells?... No necessiten ajuda, ells?... Ah, és clar, aquesta resposta està a l'altra banda de l'escenari i ells no hi són... I l'Anna, on és?... Cada dia ho veig més clar, estrella blanca... La meva vida va canviar des que al darrere de l'escenari vaig conèixer en Miquel. Quina persona!... M'estima pel que sóc, faci el que faci... Ell m'ajuda a desvetllar la persona que portava a dins ben adormida... És l'Anna la que vol estar amb ell sense representar cap paper... És l'Anna que es comença a conèixer i a estimar-se tal com és... Però, els meus pares no hi són a aquesta banda... Són a l'altra, a sobre l'escenari... i ens volen fer jugar el nostre paper... Comença una lluita interior entre el ser i el fer... Saps? L'altre dia en Miquel em va preguntar què volia... Quina angoixa!... Encara no ho sé i com costa trobar-ho... Però aquí, al darrere de l'escenari, contemplant-te a tu, estimada estrella blanca, sento una força que brolla del meu interior... és l'Anna que em diu que vol ésser com és... que vol ésser persona... que estima en Miquel... que també estima els seus pares però no llur paper de pares a l'escenari... vol estimar les persones dels seus pares... voldria que, fossin com fossin, es mostressin així... Però... els seus pares no contemplen encara la seva estrella blanca... encara viuen pensant en la por d'esbrinar què hi ha després de l'aparent foscor del darrere de l'escenari... i... clucant els ulls, representen el seu paper a la perfecció... fins quan?... L'Anna no ho sap... però el que sí està segura és que ella els esperarà a l'altra banda de l'escenari...

Carme Timoneda Gallart - Agost 99

Fotos que fan història

Festa religiosa de la Mare de Déu. Any 1934?

A dalt: M. Serrat, M. Gubau, C. Ripoll, C. Fauria, M. Serras, C. Planas, C. Tous, A. Fauria, M. Brugués, M. Tous.

Al mig: J. Crous, S. Noguera, C. Fornés, C. Gubau, T. Crous.

A baix: A. Rossell, C. Rossell, M.R. Vila, A. Fauria, Ripoll, Monfulleda, C. Fauria.

(Foto cedida per Carme Rossell)

Any 1950

Bateig d'en Xavier Montalt, amb els joves convidats pel padrí Francesc Brugués.

Dalt: M. Campmajó, J. Parareda, A. Moragas, J. Vilabella, J. Masó, A. Fauria, A. Fontané, N. Corbera, H. Masnou.

Mig: P. Soucheiron, Ximeno, M. Estragués, A. Soucheiron, J. Molas, M. Soucheiron, C. Fauria, I. Molas, Terris.

Baix: A. Rovira, F. Parareda, A. Porta, M. Brugués, M. Fontané, F. Reyner.

(Foto cedida per H. Masnou)

Any 1957

És una foto dels cosins Fàbregas que no tindria res d'especial si no fos que el que tenen al darrere és una immensa bola de neu partida per la meitat

Són la Lolita, en Jaume, la Margarita, l'Angelina i la Josefina.

(Foto cedida per Jaume Moner)

Any 1916. Taller de Sastreria de la família Masnou, ubicada al petit xamfrà a l'esquerra del carrer de Valls.

Boada, P. Ripoll, T. Donadeu, Of. Sastre, D. Bruguera, H. Masnou, J. Masnou, Of. Sastre, Estiuejant.

(Foto cedida per la familia Masnou)

Eren un grup de voluntaris que anaven a arrencar les patates d'un company que era al front. 1937

D'esquerra a dreta: "Manyanicos" (d'Arbúcies), H. Rovira, M. Rispau, J. Boada, J. Moner, R. Busquets, Martí del Molí, T. Vilà, J. Bassó, R. Moner.

(Foto cedida per J. Moner)

Equip de futbol del C.E. Sant Hilari en un partit amistós al camp de l'Arbúcies.

Dalt: R. Fàbregas, R. Moner, Carreras, J. Bonvehí, Timoneda, Rotllant, J. Xandri i Guàrdia (d'Arbúcies)

Baix: J. Rovira, J. Fàbregas, E. Fàbregas (nen), J. Torrent, A. Masnou.

(Foto cedida per Joaquim Fàbregas)

Fa 800 anys QUE ES VA RENOVAR EL TEMPLE de Sant Hilari

Les esglésies acostumen a ésser els edificis més emblemàtics de les nostres poblacions perquè gairebé sempre foren elles les que els donaren origen. La més vella documentació sobre Sant Hilari, que fa algun temps vaig publicar, ens parla del territori o *agacencia* de Sant Hilari, dintre del qual s'incloïa el lloc de Joanet l'any 919 i l'any següent s'esmenta la capella de Santa Margarida i el lloc de Vallors dintre del terme o *apendicio* de Sant Hilari[1].

La no existència encara del castell de Solterra, fins després del 980, va fer que el terme, batejat amb el nom de Sant, servís per aglutinar un bon sector de les Guilleries. És lògic que aleshores hi hagués ja una església dedicada al sant bisbe de Poitiers, però els esments directes d'ella i de la seva parròquia no es troben fins entrat el segle XI.

Les arquivoltes de l'antiga església del s. XII

En les més antigues llistes de parròquies del bisbat de Vic, tres que es poden datar entre el 1025 i el 1150, en totes hi figura la *Parrochia Sancti Ylarii cums suis membris*, és a dir, amb les seves filials, que les tres llistes especifiquen que són: *Sancta Margarita* (de Vallors), *Sancto Matheo* (de Joanet) i *Sancta Maria de Manzulino*[2].

Això vol dir que cal suposar l'existència d'una església en aquest cim de Guilleries, prop el vell camí ral que unia Osona amb Girona, almenys des d'abans del 920.

Les esglésies es renovaven amb relativa freqüència per la seva vellúria, per un augment de feligresos que la faria insuficient, per adaptar-se a nous gustos i estils o bé també per destrucció de les velles per terratrèmols i guerres.

Ignorem la causa que va moure els hilariencs a refer la seva vella església, però és evident que es va construir una nova església romànica al final del segle XII i que aquesta es va consagrar el dia 1 de maig del 1999.

Dissortadament no s'ha conservat el document original o la còpia de la seva dotalia o acta de consagració, com s'ha conservat la de Santa Margarida de Vallors renovada setze anys abans, el 1183[3], però si el seu extracte i notícies suficients per tenir una idea ajustada del fet.

Llegim el manualet *Patrimoni parroquial de l'arxiu parroquial de Sant Hilari* que l'1 de maig del 1199

Sarcòfag de Ramon I de Gurb i Alamanda de Blanes a l'església Parroquial

es va celebrar la dedicació i dotació de l'antiga església parroquial i que el bisbe consagrant va adscriure la nova església als masos: Saleta del Mas, Uiastre, Vilavella, Fàbrega, Auledes, Moragues, Reixach, Villaret, Masó, Serres, Busquets d'amunt, Burgada, Busquets d'avall, Cau, Taieda, Clopés, Vallicrosa dellà, Vallicrosa dessà, Berran i Vileta. Tot dintre el delmari i parròquia de Sant Hilari i també els masos Soler, masos que serien dels terratinents, havien de pagar delme, primícia i lluminàries a la nova església de Sant Hilari.

Que el document de l'1 de maig del 1199 correspon a una nova consagració del temple n'és un indici el fet que en les velles consuetes dels segles XV i XVI hi consta que el dia 1 de maig se celebrava la festa de la dedicació de l'església. Faria la dedicació o consagració el bisbe de Vic Guillem de Tavertet, que va regir la diòcesi entre el 1195 i 1233 i que va morir retirat al monestir de Sant Pere de Casserres.

Es tractaria probablement d'una església de planta de creu llatina, amb nau única, porta a migdia i un transepte en el qual s'obririen tres absis per allotjar els altars de Santa Maria i de Sant Martí. També tenia un campanar que trobem documentat des del 1329 i que sembla que va caure amb els terratrèmols del segle XV.

Segons l'estudi i descripció que en féu un fill de Sant Hilari, el Dr. Alfons Torrent[4], estava orientada de llevant a ponent, com totes les romàniques, i s'iniciava a mig presbiteri de l'església actual i acabava prop de la porta d'entrada amb una amplada de nau semblant a l'actual. La seva porta estava situada a migdia, vers on ara hi ha la capella del Santíssim; fins a la recent restauració era visible encara en aquest lloc un tros de mur romànic, de pedra ben escairada, que confirmava la seva erecció al final del segle XII.

La portada romànica, de la qual queden les dues arquivoltes ornades amb palmeres i entrellaços, segons la tradició de l'escola d'escultura ripollesa o osonenca, que treballava per les nostres comarques al final del segle XII, deixa ben clar que eren part de la porta meridional del temple consagrat el 1199.

Els terratrèmols d'inicis del segle XV, que tan forta-

ment varen sacsejar les Guilleries entre 1427 i 1435, varen fer caure el campanar i les voltes d'aquesta vella església, fins al punt que després de reparar-la es va creure convenient fer una nova consagració o reconciliació de l'edifici restaurat, cosa que va fer el 16 d'abril del 1480 el bisbe Francesc, titular de Tagatà, que actuava en lloc i amb autorització del bisbe de Vic, Guillem Ramon de Montcada, aleshores absent de la diòcesi.

Les voltes gòtiques, el creuer mutilat i la manca de campanar de l'església actual, que descriu, el 1921, el Dr. A. Torrent, pàg. 27-33, corresponen a aquesta reparació o obra feta a la segona part del segle XV.

L'església actual

L'església actual de Sant Hilari manté la disposició, bé que invertida, de l'antiga església romànica i és un edifici ample i ben cuidat, molt d'acord amb les necessitats o exigències del culte modern. Per obtenir això, el rector Joan Altimiras va construir i allargar un xic l'edifici vers llevant per crear així la nova façana (1870-1871) i també va donar més esveltesa al temple suprimint l'any 1877 les voltes gòtiques de nerviacions.

Tot al llarg del darrer segle, l'església ha estat objecte de

Sant Hilari, restaurat

canvis i millores, amb l'aixecament del teulat el 1893, la base del nou campanar feta pel rector Jacint Toneu entre el 1860 i el 1861, completat el 1922 amb el darrer pis, balustrada i torrella superior dins l'estil propi de l'arquitecte diocesà Josep M. Pericas, autor de la Font Picant i altres notables obres a Sant Hilari.

Recentment s'ha restaurat la façana del temple, enriquida amb esgrafiats, i enguany s'ha completat l'obra d'agençament interior, que en fa una església pràctica, clara i apta per a les noves exigències del culte.

Crec que és aquesta la millor manera de celebrar els vuitcents anys de vell temple parroquial, renovat i polit sobre les seves bases pluriseculars.

Sant Hilari té més vinculació que cap altre poble envers el seu sant patró, perquè no és únicament un patró celestial i mig oblidat, sinó que és el que té el nom més pronunciat i escrit de la població i terme: *Sant Hilari*, a seques, sense el topònim Sacalm, és el nom més habitual que es dóna a la població i als *hilariencs*, nom que etimològicament vol dir "alegres", que és el patronímic dels habitants del poble i terme.

Una bona mostra de gratitud envers tan popular hilarienc és la de mantenir neta, polida i cuidada la seva casa, o la casa de Déu, que presideix la població.

Antoni Pladevall i Font

1. PLADEVALL Antoni, "El poblament i la propietat de la terra als antics termes de Sant Hilari Sacalm i de la vall d'Osor" (Segle X), a *Quaderns de la Selva*, 6, 1993, pàg. 49-78.
2. *Catalunya Romànica*, II, Osona I, Barcelona 1989, pàgs. 72-74.
3. *Catalunya Romànica V*, la Selva, Barcelona 1991, pàg. 329.
4. Aquest sacerdot és autor de l'obreta anònima *L'Església parroquial de Sant Hilari Sacalm*, impresa al 1921.

El temps no passa

No m'agrada parlar d'anys, els números no han estat mai el meu fort. De fet no sé què és això de tenir edat, ja que sempre he viscut creixent sense adonar-me massa d'aquestes coses. Podria parlar d'èpoques en la meva vida, de canvis, d'històries; però no d'anys.

Hi ha gent que s'identifica matemàticament amb el curs estricte dels minuts, per no dir dels segons, i es passa hores i hores contemplant el rellotge, veient com les broques van d'un costat a l'altre sense cap més sentit que el de la seva pròpia inèrcia.

N'hi ha d'altres, al contrari, que es pensen que encara estem a l'època dels saurís, que falta molt per al canvi. Saben que quan surt el sol, és de dia i quan se'n va, és de nit; sembla que sempre estiguin esperant alguna cosa, que probablement sigui l'invent del rellotge.

– *Com passa el temps!*

– *Qui dies passa, anys empeny!*

– *Ai! Lo temps és breu!*

I així les dites populars van omplint el refranyer.

Però el temps no passa. Som nosaltres qui passem a través d'ell. I com aquell qui res, ens fem joves o vells, segons la nostra voluntat i la nostra manera de ser.

La qüestió és saber si hem nascut o no. Perquè a veure, no ho podem demostrar: no ho hem vist, ni ho hem notat.

Si busquem al diccionari la paraula naixement, diu que és: *"El lloc o fet que dóna origen a un cosa"*. I la paraula néixer: *"Venir al món, sortir del ventre de la mare"*.

– Abans de sortir del ventre, no érem ja en el món?

Podríem buscar l'origen quan se'ns va concebre. – Però, quantes concepcions han estat necessàries abans no ens concebessin?

Realment naixem quan podem detectar que el primer raig de sol ens escalfa la pell, quan sabem qui som i que ocupem un lloc dins la nostra persona física.

Amb aquestes, que d'ara en endavant he decidit no celebrar més aniversaris. Que la vida, la vida sana, és l'única celebració i cada vegada que vegi sortir la llum, intentaré néixer d'alguna manera amb ella.

Fina Duran

A Sant Hilari Sacalm, en el 1999.
Poc abans d'entrar al 3r mil·lenni.

Concurs de pintura ràpida, 2 d'abril 1999. Núria Ripoll, premi local

AULA D'ART

El patrimoni artístic

L'Aula d'Art Municipal és un cor que bombeja sense parar vitamines per al poble, vitamines en forma d'educació, formació, cultura i de petites joies com són les pintures i els dibuixos. Aquestes vitamines, que fan possible que la salut del nostre poble sigui cada cop millor, es troben entre les millors que una comunitat es pot receptar.

Una mostra d'aquesta salut social és la promoció dels nostres artistes locals, tant petits com grans, dels seus treballs i del respecte per les seves obres. Aquests treballs estan enriquint cada cop més el patrimoni del nostre poble. Com és possible això, com es concreta? En primer lloc, amb l'augment de practicants de les diferents disciplines artístiques. Cada curs s'incorporen a l'Aula d'Art noves promocions de futurs artistes, que es van sumant a les ja existents i que ha comportat un augment significatiu de la circulació d'obres d'art. Si teniu l'oportunitat de visitar el domicili d'algun alumne que ja faci alguns anys que n'és, les parets de la seva llar s'han enriquit amb una col·lecció de treballs ben emmarcats que dóna goig. Any a any aquests alumnes i les seves famílies veuen augmentar el seu patrimoni artístic i decoren amb gust cada un dels racons de la llar. Una pintura a l'oli, un dibuix al carbonet, una aquarel·la, són objectes preuats i per molts desitjats, ja que no en totes les llars tenen l'oportunitat de poder gaudir d'aquestes finestres obertes al món de la sensibilitat i la poesia. També es veuen beneficiades les llars de les amistats i dels familiars, ja que és pràctica habitual regalar treballs, a un amic, a l'àvia, a l'oncle.

Quadre de la llar de la Pepi Linares

Un reflex de tot això va ser la celebració, dins dels actes de fi de curs de l'Aula d'Art, de la primera fira dels alumnes, que va fer possible la venda i l'intercanvi dels seus treballs. Va ser i serà una gran oportunitat per tots de poder adquirir obres d'art a molt bon preu i d'excel·lent qualitat (alguns ja ho tenien tot venut), tant de petits com de grans. També les exposicions dels artistes locals són molt importants, perquè permeten apropar-nos al seu món artístic i visitar les seves exposicions a tots ens aporten moments de gran qualitat. Els artistes compleixen la funció de donar elements de reflexió interessants per a la societat i a través d'ells podem reconèixer el nostre món, tot allò que ens preocupa, que estimem. Per tant, una societat de defensa, que promou aquesta funció social dels artistes, que facilita l'accés de tots a l'activitat artística, es millora dia a dia.

En segon lloc, el poble es veu beneficiat per la producció d'obres de temàtica local tan de paisatges i tradicions, com de personatges. Aquesta producció, (el temps ens donarà la raó), representarà en un futur un patrimoni de gran valor, tant històric com artístic. Els seus carrers i places queden immortalitzats, les seves transformacions queden paleses i, com un notari, l'artista local deixa constància de la seva realitat viscuda i llega aquest testimoni per les generacions futures que gaudiran d'aquest tresor. Hem d'agrair com a poble, com a comunitat, aquest treball que fan els pintors, fotògrafs, escultors... etc., ells també escriuen la nostra història. També el concurs de pintura ràpida compleix amb aquests objectius i artistes locals i forans fan un esforç per plasmar, a la seva manera, el paisatge del nostre poble i és així com les col·leccions municipals d'art s'enriqueixen amb noves aportacions. Com ja hem dit anteriorment, el temps ens donarà o no la raó, i ara és responsabilitat tant municipal com particular la de preservar aquest patrimoni. L'Ajuntament, des de la promoció, i les famílies dels artistes i els col·leccionistes des de la conservació d'aquest llegat que entre tots estem creant. Llarga vida.

Joan Escolà

Un detall del menjador de la Mireia Bosch

Aula d'Art

CURS 1998-99

Concurs de pintura ràpida, 2 d'abril 1999. Ramon Linares, premi infantil

Cada any aprofitem aquestes dates de la Festa Major per explicar en quatre ratlles el desenvolupament de l'Aula d'Art. A primers d'octubre comença el curs, encara que pels monitors sol començar amb anterioritat, ja que són moltes les coses que s'han de preparar i si la programació està ben coberta, l'inici esdevé una tasca més enriquidora per a tothom.

Els primers dies de classe seran bàsics per als alumnes que comencen per primer cop i també per als que vénen ja d'altres anys. Les classes es donen de dilluns a divendres durant unes tres hores: a la primera hora hi ha el grup més nombrós, el dels petits (de 6 a 11 anys), a la segona, alumens d'entre 12 i 14 anys i durant la segona i tercera, hi ha el grup d'adults.

Al curs dels "petits" hi predomina la variació, tant en tècniques de dibuix, llapis plom, retoladors, carbonets, etc., com en pintura i plàstica, (oli, aquarel·la i pastels, etc.). Aquest grup se subdivideix en tres més: de 6 a 7 anys, de 8 a 9 i de 10 a 11, així els temes van d'acord amb l'edat.

El curs pretén que els alumnes aprenguin i que també s'ho passin bé. Cal dir que no necessàriament convé que la persona tingui uns dots innats, creiem que si hi ha interès les coses solen sortir bé, per la qual cosa animem tothom a participar-hi.

En el grup de 12 a 14 anys, els temes varien entre la pintura de natures mortes, bodegons, figures, paisatges,... amb la utilització de tècniques mixtes i altres...

Els adults, seguint una mica amb tot el que es dóna a l'Aula, la necessitat d'implicació de la gent que hi assisteix junt amb el suport monitoral, possibilita un seguit d'activitats diversificades com: exposicions individuals o col·lectives dels alumnes, sortides en grups –excursions, visites a museus, etc.– sortides a pintar, petites celebracions, etc.

• La manera més pràctica per avaluar el treball durant el curs és a partir dels actes i exposicions realitzats.

• En èpoques nadalenques (1998) hi hagué una primera exposició de: Fina Milà i Núria Ripoll, amb una gran assistència de públic.

• Per Setmana Santa, concretament el 2 d'abril de 1999, el concurs de pintura ràpida, amb la presència de molts i bons artistes. De l'Aula d'Art, la Núria Ripoll va treure el primer premi local i en Ramon Linares, l'infantil.

• Els dies 21-22-23 de maig, visita cultural a Bilbao al Museu Guggenheim.

• Del 18 de maig a l'1 de juny, Exposició del Recicl'Art 99 –treballs molt variats realitzats a partir de bicicletes–.

• Del 4 al 13 de juny, exposició de fi de curs, sota el títol: *La mar de pintura*. L'exposició esdevenia una gran peixera on, a part del centenar d'obres dels alumnes, una gran quantitat d'éssers marins, també representats per alumnes, penjaven del sostre.

• El 13 de juny va tenir lloc una de les novetats d'aquest curs: La Fira d'Art al Carrer realitzada a la plaça Dr. Robert. L'alumne va poder contactar amb el públic i presentar les seves obres i intercanviar obres entre ells, acabant amb un vermut entre pares i alumnes, festa molt celebrada que esperem anar repetint.

Fira d'art al carrer

• Una altra novetat va ser el curs *Vine a pintar al carrer*, destinat a alumnes de 8 a 11 anys. Després d'aquest trimestre de prova, es mirarà d'ampliar per l'any següent des de l'octubre, amb el principi del curs a l'Aula d'Art, fins a final de juny.

• Un altre grup és el grup Trenca, amb la realització de accions puntuals al carrer –performance– buscant transmetre inquietuds sobre temes variats, de les maneres més diverses possibles: Per Setmana Santa es va plantar la Llufa Innocent i el divendres 13 d'agost de 1999 s'ha fet Felip es penja.

L'Aula d'Art ha comptat amb el suport i la col·laboració de l'Ajuntament, de la Conselleria de Cultura i de la Casa de Cultura, el suport dels mestres i escoles del poble, dels pares i dels alumnes. A tots els donem les gràcies per creure en les possibilitats d'aquesta organització.

Joan Mir Pasqual

Inauguració de l'exposició "La mar de pintura"

GRÀCIES A TOTS S'HA ARRIBAT ALS PRIMERS

25 anys de Biblioteca

Llibre gegant de la biblioteca amb motiu del 25è aniversari elaborat pels alumnes del poble

El 24 de juny de 1999 va fer 25 anys de la inauguració de la Biblioteca i com és de suposar es fa difícil resumir en poc espai el que ha estat el conjunt de vivències en aquest període de temps. A grans trets hem de dir que la biblioteca va estar dins la Xarxa de Biblioteques de la Caixa i ubicada a la planta baixa de la plaça del Dr. Gravalosas, 10. Els anys en què es va dependre de la Caixa els podem qualificar de molt significatius, tant per la important previsió del fons bibliogràfic, com per l'organització de diverses activitats culturals. També hi havia gran nombre de subscripcions a revistes, préstec interbibliotecari, catàleg amb microfitxes, etc.

L'any 1994 la biblioteca va passar a ser municipal després d'un acord entre l'Ajuntament i la Caixa i s'inaugurava el 23 d'octubre a les actuals dependències de la Casa de Cultura.

Al llarg d'aquest temps, i gràcies a la col·laboració de diferents institucions, s'ha vist com les prestatgeries s'han emplenat de publicacions i actualment hi ha un fons considerable, a més d'oferir una àmplia gamma de serveis que estan vinculats amb l'ús i consulta de diferents tipus de material.

Personalment, estic molt contenta perquè em sento identificada plenament amb la feina que faig. La Biblioteca i els llibres formen part de la meva vida i puc dir que aquest treball també m'ha proporcionat un contacte molt directe amb gran part dels hilariencs i això s'ha reflectit en moltes amistats i coneixences.

RESUM D'ACTIVITATS: amb motiu de l'Aniversari

Per celebrar aquest 25è aniversari, durant aquest any s'han organitzat les activitats següents:

- Regal del Punt de llibre a partir del dia 23 d'abril, diada de Sant Jordi.

- Del 26 d'abril al 24 de maig. *Exposició Micra: Ficció de Borges.* Patrocinat per "la Caixa".

- 29 d'abril - *Espectacle - Temps de poetes:* "La sombra de Borges" per Cristina Cervià actriu i Eduard Teixidor actor/ballarí. Acte patrocinat per "la Caixa".

- 18 i 20 de maig - Curs *Les tradicions de la Selva* per Roser Carol.

- 4 juny - Presentació del III volum de fitxes *El patrimoni de la Selva* i audiovisual d'història de Sant Hilari per Jordi Merino i Joan Llinàs.

- 15 juny - *Taller de Papiroflèxia* per Pep Gómez.

- 21 juny - *Concert "Quartets de Clarinets de Barcelona".*

- 22 juny - *Xerrada* col·loqui amb *Josep M. Benet i Jornet.*

- 26 juny - *Espectacle* infantil *Els Germans Albergínia.*

- D'abril a juny - Creació i exposició d'*El llibre de l'Aniversari*, amb la participació de totes les escoles de Sant Hilari.

- Juny - *Exposició - 25 anys de la Biblioteca.*

Novetats any 1998

* Organització per primera vegada de LES BIBLIOPISCINES a les piscines municipals, de l'1 de juliol al 27 d'agost, amb el resum estadístic següent:

- Va funcionar 31 dies.

- Quantitat de material que vàrem traslladar: 288 llibres i 100 revistes.

- Usuaris: adults 53, infantils 828. Total usuaris: 881.

- Llibres consultats: 1.200. Revistes consultades: 179. Total obres consultades: 1.379.

Vàrem valorar positivament els resultats i aquest estiu 99 tornem a ésser a la piscina.

- Hem continuat creant el centre d'interès denominat ODOTECA (abans Viatgeteca) amb l'increment de nombroses guies turístiques.

- Disposem a la sala d'un aparell de televisió vídeo i equip de música.

- Noves adquisicions: 1.038 llibres provinents de compres realitzades per l'Ajuntament, donatius de la Generalitat, Diputació, "la Caixa", etc...

Activitats any 1998

Febrer - Visita de 5 cursos escolars.

Abril 4 - Presentació del *llibre* d'autors locals *Poemes per un somriure.*

Del 20 al 30 d'abril - *Exposició de llibres* d'Emili Teixidor.

Maig - *Curset: Dones que narren,* per Roser Carol.

Del 26 de maig al 29 de juliol: *Exposició micra: La Poesia,* patrocinat per "la Caixa".

De l'1 de juliol al 27 d'agost - Bibliopiscines a les piscines municipals.

Octubre 28 - L'hora del conte *Històries i contes de pirates,* per Agatha Medal.law, Patrocinat per "la Caixa".

En Josep M. Benet i Jornet també ens va acompanyar en el 25è aniversari de la biblioteca

25è Aniversari. Espectacle de música i dansa: La sombra de Borges, *patrocinat per la Caixa*

De l'1 al 17 de desembre - *Exposició* de llibres de *Federico García Lorca.*

Resum estadístic de la Biblioteca any 1998

	Lectors a la sala		*Lectors préstec*
Nens:	2.889		906
Nenes:	4.892		1.670
Homes:	3.563		761
Dones:	4.788		1.758
Total	**16.132**	**Total**	**5.095**

	Llibres consultats a la sala		*Llibres deixats en préstec*
Infantils:	7.018		3.490
Adults:	8.285		3.782
Revistes:	3.156		570
Mat. Audiovisual			149
Total	**18.459**	**Total**	**7.991**

Total de volums a 31 de desembre 1998: . . . . 16.304.
Nombre de carnets de lector a 31-12-98:. . . . . 1.471.
Dies que la Biblioteca ha estat oberta: . . . . . 237.
Mitjana diària de lectors a la sala:. . . . . 68.
Mitjana diària de lectors en préstec:. . . . . 21.
Mitjana diària de material consultat a la sala:. . . . 78.
Mitjana diària de material deixat en préstec: . . . . 34.

Dolors Miralpeix i Bosch

COL·LABORACIÓ LITERÀRIA

AMB MOTIU DEL 25è ANIVERSARI DE LA BIBLIOTECA

Com un degotall de batecs
que em porten a tu
per camins de lletres
per dreceres de paper
s'aiguabarreja el meu jo
amb el teu ser.

Puc sentir, entre versos,
la màgia fidel de les paraules
que t'apropen, que et deslliuren,
que m'ombregen sense tacte
la teva presència anhelada.

És amb una paraula que em desprenc.
Que em lliuro neta, tal com sóc,
i arrabasso límits al món.
És amb la paraula que et prenc.
I em retrobo amb tu. Sempre.
En el gest de la paraula.
De la nostra paraula.
De la nostra, fonda
amiga...
melodia...
còmplice silent.

Dolors Cruz

Darrere cada paraula
hi ha un perquè.
Darrere cada perquè
hi ha una resposta.
Darrere cada resposta
es fa silenci.
Darrere cada silenci
una llavor,
que neix, viu i creix
buscant una paraula.
Darrere cada paraula
tot l'univers.

Fina Duran

Avui m'he retrobat amb tu
(de fet, tots els dies són trobades).
He fullejat llibres
amunt i avall dels prestatges
entre precs de silenci
i el xiu-xiu de les veus sobre les taules.
N'he agafat un, per fi, amb mans franques,
com si agafés una cargola en una platja.
He tornat a escoltar el mar.
M'he emplenat la butxaca de paraules...
Ai, la filosofia! L'essència del pensament.
No és l'aigua que puja el pendent
serpentejant camins de silenci,
buscant planures, vers les fondàries altes?
Avui m'he retrobat amb tu, com sempre,
amb la mirada blana.
Amb tu desig (vella il·lusió)
de trobar entre paraules la paraula.

Manel Ruiz

Casa de Cultura

El Dr. Corbella parlant sobre la formació, una etapa inacabada

El Dr. Joan Corbella, en la seva xerrada dins els actes de celebració del 15è aniversari de l'Escola d'Adults, ens deia que la formació és una etapa inacabada en el procés formatiu i educatiu de tota persona. I això, és el que pretén la Casa de Cultura de Sant Hilari, contribuir en aquest creixement personal dels hilariencs i les hilarienques, en la seva etapa adulta, ajudant el seu reciclatge, o bé, el descobriment de nous coneixements.

Però aquesta tasca no s'acaba aquí, volem anar més enllà, ja que la Casa de Cultura pretén augmentar el sentiment de poble en els hilariencs, i també ser el lloc, on la gent nouvinguda hi pugui ser acollida, tot convidant-nos a participar en totes aquelles activitats que s'organitzen dins i fora de la Casa de Cultura.

Exposicions

- Exposició *El campanar, encara*; produïda per l'Albergueria de Vic.
- Exposició de les fotografies del 2n concurs per a la portada del programa de la Festa Major "98".
- Exposició fotogràfica del XXVI Saló Nacional de fotografia *Trofeu Quillat de Blanes*.
- Exposició del Llibre Jove de la Selva; produïda pel Consell Comarcal de la Selva.
- Mostra d'Art Jove de la Selva 1998, fase local.
- Exposició de pintura de Núria Ripoll i Fina Milà.
- V Exposició de pessebre i diorames, de l'Associació de Pessebristes de Sant Hilari.
- Exposició *70 anys de Tintín* a la Biblioteca.
- Mostra d'Art Jove de la Selva 1998, fase comarcal.
- Exposició fotogràfica sobre Catalunya organitzada per l'associació *Conèixer Catalunya*.
- 2a Mostra de cartellisme jove *Cartells pels drets humans*, organitzada per la Representació Territorial de Joventut.
- Exposició sobre la Història de la premsa esportiva de Catalunya, cedida pel Col·legi de Periodistes de Catalunya.
- Exposició *Coneguem el Marroc*, cedida per la Fundació SERGI.
- Sacrifici de la Innocència, instal·lació realitzada pel grup Trenca de l'Aula d'Art.
- Exposició de Diorames del Via Crucis.
- Exposició de les obres participants al IV Concurs de pintura ràpida.
- Exposició *Los Nadies*, cedida per Justícia i Pau.
- Exposició fotogràfica *Imatges d'Indo-xina*.
- Exposició Micra: Borges, cedida per la Fundació "la Caixa", a la biblioteca.
- Exposició *Recicl'art* organitzada per l'Aula d'Art Municipal.
- Exposició *La Mar de pintura*, fi de curs Aula d'Art Municipal.
- Exposició de treballs dels alumnes de secundària del Col·legi Sant Josep.
- Exposició 20 anys d'Ajuntaments democràtics a can Rovira.
- Exposició d'Aquarel·les de Santi Aulet.
- Exposició d'escultures de Maria Teresa Deiver.
- Exposició de pintura de Jaume Vila.
- Exposició de treballs de les alumnes del curs d'estampació.
- Exposició de pintures de Marià Climent.
- Exposició de pintures del col·lectiu Tendències Art d'Osona.

Cursos i cursets

- Curs de *Nutrició i Cuina natural*, a càrrec d'Ucli Udina.
- Curs *Coneguem la Bíblia*, organitzat per la Parròquia de Sant Hilari.
- Curset de balls d'envelat a La Cooperativa.
- Curs bàsic d'Enologia, a càrrec de l'enòloga Marta Fontanals.
- Curset de socorrisme, a càrrec de Creu Roja.
- Taller de folk, amb el grup Escampillem i la col·laboració de l'Agrupament Escolta "Als quatre vents".
- Curset sobre Les tradicions de la Selva, per Roser Carol.
- 4t Curset de Cuina Infantil, impartit per Salvador Brugués.

Concursos

- 5è Concurs de guarniment d'aparadors: 1r premi, Carme Fàbregas - Cal Forner Nou; 2n premi, Germanes Camó - Can Jombo; i 3r premi, Leonor Donadeu - Tintoreria Núria.
- 4t Concurs de Pintura Ràpida: Premi infantil, Ramon Linàres; Premi juvenil, Jaume López; Premi local, Núria Ripoll; Premi "la Caixa", Pere Galbany; Premi Font Vella, Antonio Romero; Premi Ajuntament, Anton Mariscal.
- XXII Concurs literari de Narració curta: Premi infantil, Núria Serradesanferm; Accèssit infantil, Norman Barrera; Premi juvenil Sara Jordan; Premi adult, Marta Serradesanferm.
- XVè Concurs de dibuix per a la portada del programa de Festa Major "99".

Matinal esportiva 15 aniversari de l'escola d'adults

- Sortida al teatre a veure l'obra *Els sopar dels idiotes.*
- Sortida a Bilbao a visitar el Museu Guggenheim.
- Xerrada *La formació en una etapa inacabada*, a càrrec del Dr. Joan Corbella.
- Xerrada *Entre el Tibet i el Nepal*, a càrrec de l'hilarienc Joan Cardona.
- *Matinal esportiva* amb activitats a diferents indrets del poble.
- Espectacle infantil amb el grup *Singlot.*
- Sopar d'Aniversari.
- Exposició *Recicl'art*, organitzada per l'Aula d'Art Municipal.
- Exposició *La mar de pintura*, fi de curs Aula d'Art Municipal.
- Fira de l'Aula d'Art.

Xerrades

- *La diabetis*, pel Dr. Manel García, en col·laboració amb la Fundació La Marató de TV3.
- Xerrada sobre *l'Euro*, organitzada per la Cambra de Comerç i Indústria de Girona, i la Caixa de Pensions i Estalvis de Barcelona.
- *Cap a un món sostenible?*, a càrrec de Jaume Casasola, membre de Greenpeace.
- Presentació de l'Agenda Llatinoamericana, per Justícia i Pau de Girona i amb la col·laboració del grup Tornaveu.
- *Perills de les línies d'alta tensió*, amb Carles Requejo i Jordi Badia.
- *Èxits i fracassos en les lluites contra les línies d'alta tensió* a càrrec de Josep M. Ricart i Quim Bosc.
- *Un passeig per Indo-xina*, per Manel Esteban.
- *La formació, una etapa inacadaba*, pel Dr. Joan Corbella.
- *Entre el Tibet i el Nepal*, a càrrec de l'hilarienc Joan Cardona.
- *La situació actual del Sàhara*, a càrrec de ACAPS i membres de la Delegació del Frente Polisario.

Centre de formació d'adults: 15è aniversari

Ensenyament reglat	Ensenyament no reglat
Formació Bàsica	Català per a no catalanoparlants
Graduat Escolar	Català Nivell C
	Anglès Nivells I, II i III
	Nutrició i cuina natural
	Estampació
	Tall i confecció
	Aula d'Art

- Presentació del curs 1998-99 del Centre de Formació d'Adults amb assistència de la directora general de Formació d'Adult, Àngela Miquel i la delegada territorial de Formació d'Adults, Montserrat Martínez.
- Els alumnes matriculats al curs acadèmic 1998-99 han estat 160.
- Activitats commemoració del 15è Aniversari:

- Exposició fotogràfica *Imatges d'Indo-xina.*
- Xerrada-col·loqui amb diapositives: *Un passeig per Indo-xina.*
- Sortida a Montserrat.

Taller de papiroflèxia dins la celebració del 25è aniversari de la biblioteca

Presentació de l'escola d'adults amb la presència del Sr. Àngela Miquel, director general de Formació d'Adults

Punt d'Informació Juvenil (PIJ)

- La demanda d'informació, durant l'any 1998, ha estat de 371 consultes. S'ha notat un manteniment del nombre de sol·licituds d'informació per part dels joves hilariencs.
- Enguany, també s'ha participat en l'organització de la IV SETMANA CULTURAL dedicada a l'educació per a la pau, la cooperació i el desenvolupament, amb les següents activitats:

- Exposició i treball pedagògic sobre *Los Nadies*, cedida per Justícia i Pau.
- Xerrada: *Una realitat diferent* a càrrec de Marissa Moreno, infermera del Tercer Món.
- Teatre per als més grans: *Xenofòbia, el diari de Salima.*
- Teatre per als més petits: *Contes d'arreu del món.*
- Taula rodona multiracial: *Coneixem els nostres veïns?*, amb el moderador Lofti Bousatta.
- Espectacle *La llegenda de Sant Jordi.*
- Grup d'animació: Xer i Nola.
- Parades de llibres i roses, a la plaça Gravalosa, el dia de Sant Jordi.
- Treball comú: els drets dels infants (Infantil i Primària) i ¿Racista, yo? (Secundària i Batxillerat).

- El Punt d'Informació Juvenil va organitzar l'estiu'98 el Casal d'Estiu, amb la participació de 164 nens i nenes, i les Estades esportives amb 153 infants i joves inscrits.
- Per les vacances de Nadal i Setmana Santa es van organitzar monogràfics d'educació en el lleure per a monitors i caps amb el programa:

- De la tirita a l'aspirina: Primers auxilis.
- Aquí falta organització? Parlem de planificació.
- Max-mix de plàstica.
- Seguir el rastre de la guilla.

- Junt amb l'Agrupament Escolta Als quatre vents, es va oferir un taller de folk amb el grup Escampillem.
- Des del PIJ s'han tramitat 16 carnets joves. Amb aquest carnet els joves aconsegueixen descomptes i avantatges mensuals.
- Junt amb el Consell Comarcal de la Selva es va dur a terme una exposició sobre els recursos de la comarca per als joves que hi viuen. El contingut d'aquesta exposició es va presentar en forma de publicació titulada: *Llibre Jove de la Selva*, de la qual se'n van repartir més de 300 exemplars entre els joves hilariencs de 12 a 18 anys.
- Al mes de juliol, i a través d'Internet, es van donar les places universitàries als futurs estudiants universitaris de Sant Hilari. Van ser prop de 30 estudiants els que es van apropar al PIJ, per a saber la seva carrera assignada.

Els pescadors d'avui

El pescador d'avui és aquell que va a gaudir del riu: el mira, el sent, el respira, l'observa, el viu..., però al mateix temps el pateix, quan el veu brut, quan el veu sec, quan el veu pobre.

El pescador d'avui és aquell que desitja, per davant de tot, que el riu i el que l'envolta estiguin esplèndids, que els animals i les plantes visquin i es reprodueixin amb naturalitat.

El pescador d'avui és aquell que frisa quan veu una aixeta oberta que malgasta l'aigua, perquè ha vist i sap que aquesta aigua s'està traient del riu, i que per aquesta causa malviuen o moren, els peixos que tant li agrada observar.

El pescador d'avui és aquell a qui li bullen les entranyes quan veu matalassos, rodes, deixalles...a les vores del riu. No ho entén!

El pescador d'avui comprèn que la societat necessita aigua, però no pot evitar la seva desesperació quan veu que s'està traient tota l'aigua d'un riu, deixant-lo totalment sec i passant a tenir la vida del riu l'última prioritat.

El pescador d'avui és un amant entusiasta de la natura: la respecta. Lluny estan aquells que amb ànim depredador i amb l'única finalitat d'ensenyar un trofeu que augmentés el seu orgull, s'enduien tots els peixos que finalment acabaven a les escombraries.

El pescador d'avui no sempre és comprès en les seves reivindicacions, quan denuncia i avisa de les agressions al riu, ja que aquestes el mortifiquen i ningú com ell, el coneix tan de prop i sap el mal que li fan.

El pescador d'avui somia, veu un dia en què s'aconseguirà un riu net, amb aigua, amb vida, on tot tipus de gent pugui gaudir de l'espectacle... i després, lluitarà, perquè per això és un pescador, amb ambició innata, natural, per intentar enganyar un peix, i una altra vegada aconseguit, el retornarà al riu per retrobar-lo, segurament, un altre any.

Classificació actual del concurs de pesca de ciprínids després d'haver-se realitzat 8 proves:

1. José García
2. Manuel García
3. Ramon Garriga
4. Francisco García
5. Jaume Feliu
6. Enric García
7. Manel Jiménez
8. Rafael López
9. Àngel Calm
10. Eduard Miralpeix

Societat de Pesca Esportiva "La Gorga"

Gorga a la riera d'Osor

Un riu excepcional... una proposta

Sant Hilari gaudeix d'un riu excepcional: la riera d'Osor, on hi ha indrets fantàstics. Neix al pla de les Arenes, baixa per la Belluga i poc després del Mas Quintà s'uneix amb el sot que ve del mateix poble de Sant Hilari. Per desgràcia no acaba de baixar net, hi ha trams amb deficiències molt importants d'aigua i a la vora del riu encara hi ha moltes deixalles. No obstant això, tot té solució. Demanem la sensibilització de tothom, sense pressions, *però tots caminant cap al mateix destí: un riu net i amb aigua.* I fem una proposta: crear un camí ecològic, des de Sant Hilari a Osor, per a ús de tothom: caminants, pescadors, caçadors, amants de la natura... Nosaltres, els pescadors, hi serem com a primers, junt amb els qui vulguin també ser-hi.

MONUMENT DE BARCELONA AL GENERAL JOSEP MORAGUES

El dia 22 d'abril d'enguany, la ciutat de Barcelona va inaugurar un monument a la figura d'en Josep Moragues, heroi i màrtir de Catalunya i fill il·lustre del nostre poble.

Està ubicat a la plaça de Pau Vila, al darrere de l'estació de França i a l'esquerra de la via que porta en direcció a les torres de la vila olímpica.

El monument en si no seria fàcil de veure des de la via pública, si no fos per una alta senyera que hi ha en una mena de pal de bandera... Al seu peu i enganxat hi ha una placa de metall amb una inscripció molt senzilla sobre en Josep Moragues i una estrofa de la poesia *L'ho cap d'en Moragues*, de l'Àngel Guimerà.

Al costat, i en una petita zona enjardinada, hi ha uns blocs de marbre de color blanc, tombats i amb unes inscripcions de color vermell, que lloen el record d'en Josep Moragues per la seva actuació en la defensa de Catalunya durant la Guerra de Successió.

En aquestes pàgines només es vol deixar constància gràfica de l'acte i també del monument en si i, per tant, no pretenen opinar de com és el monument, ni del lloc ni tampoc del moment històric en què es fa.

També es reprodueixen alguns dels textos d'un fulletó que aquell dia es va distribuir als assistents, entre els quals hi havia el president de la Generalitat Jordi Pujol, l'alcalde de Barcelona Joan Clos i representants de les diferents institucions que donaren suport a l'acte, així com representants de les autoritats de Sant Hilari i de la comarca.

Com a catalans i hilariencs estem orgullosos que, finalment, en Josep Moragues, hilarienc il·lustre, hagi tingut un reconeixement institucional i oficial encara que sigui molt tard.

També ho estem perquè a partir d'ara els actes institucionals de la Diada de l'Onze de Setembre, a més de les "visites oficials" al Fossar de les Moreres i al monument a en Rafel de Casanova, també s'haurà d'anar a la plaça de Pau Vila i fer una ofrena al monument a Josep Moragues, heroi i màrtir de Catalunya.

A.S.V.

Aquest monument al general Moragues...

Aquest monument a la memòria del general Josep Moragues que avui s'inaugura, erigit per l'Ajuntament de Barcelona, després de tants anys que havia estat sol·licitat pel poble, resulta com si a algú encara li fes por la memòria viva del nostre defensor.

Tot i la possible bona intenció d'associar el monument al general Moragues i la memòria de la repressió de Felip V contra el poble català amb l'holocaust jueu per Hitler, creiem que això és desvirtuar un monument a un heroi que representa l'esperit nacional català, amb una altra intenció històrica ben diferent en el temps.

Una vegada més s'aigualeix el patriotisme català, malvist per alguns que es diuen progressistes, que ens diran: de què us queixeu? Altres pobles han patit més que els catalans.

Tanmateix, no estem pas contra el fet que es faci un monument a Barcelona a l'holocaust jueu, però deixeu-nos-hi tenir un monument dedicat íntegrament al general Moragues, que representi en l'espai i el temps la lluita incansable dels catalans contra tota opressió.

Autoritats locals dipositant una corona en el monument

El president Jordi Pujol Pujol i l'alcalde Joan Clos durant l'ofrena floral

Josep Moragues

(Sant Hilari Sacalm, 1669 - Barcelona, 1715)

General de l'exèrcit de Catalunya
Després de la desfeta de l'11 de Setembre de 1714 i ocupada Barcelona per les tropes de Felip V, fou pres i executat, el seu cos esquarterat i el seu cap penjat en una gàbia de ferro per a escarment dels catalans. És el qui va patir amb més cruesa els efectes de la repressió de Felip V contra els catalans, ja que va tenir el seu cap exposat a la vergonya pública dintre una gàbia sobre el Portal del Mar de Barcelona durant dotze anys.

Flecta els genolls i prega com fill davant lo cap del pros Josep Moragues, lo nostre general.

Guimerà

Mort esclava!
Ocell engabiat
en gàbia secular. Ocell nostrat,
orb, eixalat,
vermell de sang i de vergonya.
No serem pas relapses!
L'atàvic escarment
ens servarà tostemps.
Ocell refet, canta, cínic, avui,
la llibertat decapitada.

Pere Quart

Inauguració del Monument que la ciutat de Barcelona dedica a la seva memòria

(inaugurat en un dia feiner a la 1 del migdia!)

Dijous, 22 d'abril de 1999

Lloc: Plaça de Pau Vila, darrere l'Escola del Pla de Palau.

Amb l'assistència de representants del seu poble natal.

S'han adherit a l'acte d'inauguració del monument:

Comissió Pro-Homenatge al General Moragues. Memorial 1714. Òmnium Cultural. Cercle per la Defensa i Difusió de la Llengua i Cultura Catalanes. Institut de Projecció Exterior de la Cultura Catalana. Cercle d'Agermanament Occitano-Català. Moviment Arenyenc Per l'Autodeterminació. Associació Roca i Farreres. Tradicions i Costums. CIEMEN. Amics de la Ciutat. Fundació Leandre Colomer.

Textos del fulletó que s'edità amb motiu de la inauguració del monument

Base del pal de bandera on hi ha una significativa inscripció

Moviment demografic 1998

Defuncions

Àngela Sanglas Portet, 1-1
Juli Crous Borrell, 1-1
Emília Isach Solà, 2-1
Jaume Solà Bosch, 12-1
Ramon Roura Muntalt, 14-1
José Rojas Escobar, 18-1
Maria Roca Güell, 19-1
Francesca Grabalosa Vilarrasa, 1-2
Josep Andreu Solà, 9-2
Carme Godayol Busquets, 15-2
Carme Pujol Monfulleda, 23-2
Gregorio López Pérez, 27-2
Rafael Gallardo Rojas, 4-3
Joaquim Tarrés Bosch, 12-3
Josep M. Tarrés Riera, 31-3
Dolors Parramon Comajuan, 5-4
Josep M. Vila Bassols, 17-4
Josep Tomàs Dalmau, 21-4
Ramon Solé Rabionet, 2-5
Jaume Masnou Vila, 9-5
Antonio Rico Jiménez, 9-6
Maria Parramon Engràcia, 4-7
Jordi Claret Suy, 16-7
Antonio Romero Mayorgas, 16-7
Marina Bach Freixas, 20-7
Roser Huix Crous, 20-7
Lluís Tomás Meler, 21-7
Joan Rovira Bruguera, 16-8
Jaume Moner Miralpeix, 27-8
Roser Pujós Adrobau, 3-9
Dolors Busquets Aymerich, 18-8
Maria Bayés Serradesanferm, 9-10
Montserrat Font Molist, 10-10
Maria Ripoll Ripoll, 13-10
Joan Vernedas Puig, 16-10
Carme Coll Font, 21-10
Carles Comas Mayorgas, 18-11
Francesca Güell Farrés, 19-11
Esteve Rabionet Garolera, 28-11
Rosalia Julià Guiralt, 13-12

En total 40 defuncions,
23 homes i 17 dones.
Entre gener i febrer
moriren 12 persones.

Naixements

Roger Linares Parareda, 3-1
Joana Jiménez López, 5-1
Sergi Bayés Puigdesens, 15-1
Joan Ferreira Villa, 8-1
Isabel Gómez Sánchez, 4-2
Ricard Vernedas Lapko, 10-2
Jan Clarasó Rossell, 17-2
Pol Obiols Serrano, 1-3
Gerard Casacuberta Casas, 12-3
Carla Ferranti Ruiz, 7-3
Clara Valls Cunillera, 18-3
Daniela Sobrinho Carqueja, 17-3
Jordi Bayés Caballero, 4-4
Maria Masó Menéndez, 11-4
Ester Carrillo Barceló, 20-4
Marc Linares Valls, 30-4
Pol Brugarola i Valls, 18-5
Adrià Corominas Castellanos, 3-6
Laia Puigví Costa, 5-7
Moussa Barhdoun, 7-7
Jesús Pla Vilabella, 1-8
Sílvia Sastre Bellvehí, 8-8
Tània Brugarola Corpas, 10-8
Olga Serra Frigola, 12-8
David González Montilla, 8-9
Ikram Marouan Marouan, 17-9
Mireia Pla Montero, 1-10
A. Juwara Saho, 30-9
Pau Aguilera Masnou, 14-10
Marc Gros Gandia, 15-10
Anna Martínez Miralpeix, 31-10
Marta Hidalgo Salinas, 29-10
Damià Lahoz Tarrés, 31-10
Marc Gandarias Fugarolas, 19-11
Arnau Ripoll Coll, 30-11
Arnau Canals Pujol, 7-12

En total 36 naixements,
21 nens i 15 nenes.

Casaments

Francesc Picart Soler i Eva Pareja Ballesteros, 7-3
Daniel Treserras León i Pilar Sala Cruells, 28-3
Manuel Arboleas Rueda i Marta Iglesias Cobo, 26-4
Xavier Comas Vila i Maria del Sol Romero i de la Llave, 17-5
Jordi Roura Ferrer i Anna Jiménez Llinàs, 17-5
Pere Omedes Pérez i Josefa de Ribot Porta, 26-5
Josep Casadevall Sors i Raquel Fuguet Rotllant, 21-6
Lluís Font Masferrer i Maria Danés Andreu, 28-6
Edwin Lund Honghton i Montserrat Moya Cardona, 11-7
Antonio Hidalgo García i Concepció Salinas Tornés, 18-7
Francesc Turon Masó i Raquel Ripoll Aymerich, 18-7
Jordi Sarabia Guarch i Lin Chia Ching, 25-7
Abdelghani Bel Monden i Rosario Criado López, 1-8
José A. Morano Muñoz i M. del Carme Rojas Ramírez, 1-8
Josep Taberner Torrent i Montserrat Solà i Masó, 14-8
José Donald Buil i Anna Sánchez García, 12-9
Serafín Lirio Martínez i Joana Guillen Gilber, 19-9
Carles Vázquez Milà i Judit Barrué Subirana, 25-10
David Batlle i Sesen i Anna Floriach Bonamusa, 11-12
J. Antoni Pérez Ruiz i Empar Planchart Castán, 19-12

En total 20 casaments. Hi ha parelles
que no són del poble i es vénen a casar aquí.

Amb tu a l'Ajuntament

El programa de Festa Major ens brinda l'oportunitat de dirigir-nos a tota la gent de Sant Hilari per tal d'explicar-los les nostres inquietuds i els nostres projectes. Permeteu-nos que comencem fent un petit repàs del camí que ens ha dut, gràcies a la vostra confiança manifestada a les urnes, a fer-nos càrrec de les regnes de l'Ajuntament durant els propers anys.

Dissabte, 3 de juliol del 1999

Aquesta data serà, de ben segur, per a tots els que formem l'equip de govern de CiU una data inoblidable. El dia d'un compromís de servei a Sant Hilari, el nostre poble.

Enrere quedaven un munt de dies de treball de preparació de la campanya electoral. Sens dubte, i ho hem manifestat moltes vegades, la campanya més apassionant dels darrers anys. Una campanya que va ser seguida amb interès per la major part de la nostra població. Tots teníem molt clar que el moment electoral es prestava a tota mena d'especulacions i que les prediccions eren les més obertes des de les primeres eleccions municipals democràtiques. Amb aquestes perspectives, la preparació va ser acurada i compromesa i això va comportar una activitat renyida on cadascuna de les tres candidatures que es presentaven va defensar amb convicció les seves idees i el seu programa. Estem molt satisfets que, tot i la defensa aferrissada d'idees i de programes, **la correcció va ser gairebé total** i no es va entrar en cap moment ni en la desqualificació personal ni en la confrontació gratuïta i grollera que, moltes vegades i per desgràcia, caracteritza aquestes situacions.

El nostre grup va manifestar reiteradament el seu respecte per les altres formacions. Pensàvem, i seguim pensant, que el fet que un grup de persones es presenti a unes eleccions municipals és un signe d'estimació i de servei al poble i, només per aquest motiu, s'han de fer mereixedors de la consideració de tothom.

Després dels dies de campanya va arribar el dia clau: **el 13 de juny**. El poble es va dirigir a les urnes per tal de decidir quina candidatura havia d'agafar el timó en els propers anys. Cadascun dels grups tenia les seves pròpies expectatives pel que feia als possibles resultats, ja hem comentat més amunt que les possibilitats eren, sens dubte, les més obertes dels darrers anys. Els membres del nostre grup teníem molt clar que, passés el que passés, hi hauria un guanyador clar: **el poble de Sant Hilari**. Des del primer moment, el nostre grup va veure clar que el poble toca sempre de peus a terra, que el poble coneixia molt bé totes les persones que ens presentàvem per ser els seus servidors i que valoraria les diferents propostes que es presentaven. En conseqüència, la decisió que prengués seria, sens dubte, la millor per a tothom. Aquí sí que **no s'hi val allò de** "*el que no ens vota a nosaltres és perquè està adormit i no pensa*" que massa vegades hem sentit a dir. Aquesta postura no és res més que una falta de respecte i un símptoma evident de la no acceptació de les normes democràtiques més elementals.

Es van acabar dotze hores de jornada electoral activa i arribà l'hora de l'escrutini. Primer un recompte de les eleccions al Parlament d'Europa i, tot seguit, allò que tots els hilariencs estàvem esperant: el recull i l'assignació dels vots a les llistes que es presentaven a les eleccions municipals. Val a dir que des d'un primer moment no hi va haver cap mena de dubte. Un cop llegides les primeres cinquanta paperetes de cadascuna de les meses electorals, els resultats ja eren bastant clars: **la llista de CiU s'assegurava la majoria absoluta**. Els dubtes eren per a les altres llistes, ja que uns van mantenir fins a última hora l'esperança d'aconseguir un regidor i els altres el que van mantenir va ser la preocupació de no perdre el cinquè (va anar de dotze vots). La nostra llista va quedar molt **més a prop del setè** (només una cinquantena, de vots) **que del cinquè** (n'haviem de perdre gairebé doscents).

Aquesta confiança que ens ha manifestat la majoria dels nostres convilatans ens omple d'orgull i de satisfacció i, alhora, ens obliga a **una actuació responsable i constant**. Volem dir a tots els hilariencs que farem els possibles per no defraudar aquesta confiança que ens han manifestat.

Som **un equip de govern compromès amb la totalitat del poble**. A tots aquells que ens han manifestat la seva confiança els correspondrem amb una actuació que segurament ja esperen de nosaltres i als que s'han decidit per una altra opció els volem dir que no tinguin cap mena de preocupació, ja que el nostre equip de govern treballarà per tots i cadascun dels habitants de la nostra vila, sense fer cap mena de distinció.

Ara, doncs, un cop constituït el nou equip de govern, ja hem començat a posar fil a l'agulla i a aplicar el nostre programa per tal d'assolir els objectius que ens hem proposat. Tenim el repte de substituir en Xavi Rossell, que ha estat al servei de Sant Hilari durant vint anys i que ha desenvolupat una tasca magnífica que **no podem ni volem deixar de reconèixer i d'agrair**. El nostre repte principal, però, és que la gent de Sant Hilari s'adoni del nostre estil de govern. Aconseguirem que tothom se senti representat a l'Ajuntament. **Tindrem en compte les necessitats de tothom**, les dels joves i les dels menys joves, les dels més afavorits i les dels menys afavorits. Estarem **oberts a qualsevol suggerència** i a qualsevol crítica constructiva que ens feu arribar. Som conscients que el poble l'hem de millorar entre tots i que nosaltres som, únicament, els vostres representants.

Volem aprofitar aquesta oportunitat per donar les gràcies a totes aquelles persones que ens han donat el seu vot i també a les que no ho han fet. Tots plegats heu contribuït a donar més consistència al sistema democràtic amb la vostra participació. **Gràcies, doncs, a tothom!**

No volem oblidar-nos de donar les gràcies a totes aquelles persones amb les quals hem treballat colze amb colze durant la campanya i que ens han donat un suport sense el qual no hagués estat possible el resultat aconseguit. De manera molt particular volem **agrair a tots els companys** que han format part de la nostra candidatura el seu esforç i la seva dedicació.

Seran uns anys durs i de gran intensitat, però amb l'esforç de tots plegats aconseguirem fer de Sant Hilari allò que dèiem en el nostre programa: "***Un poble envejable, un poble on tots els altres pobles s'hi puguin emmirallar***" i que els hilariencs puguem dir amb orgull:

"Som de Sant Hilari"

Amb tu a l'Ajuntament era el nostre eslògan de campanya i ho continuarà essent durant els propers anys. Nosaltres hi posarem tot allò que calgui de la nostra part i encara més. **Comptem, doncs, amb la vostra confiança i amb la vostra complicitat.**

Només ens resta desitjar-vos a tots una magnífica Festa Major.

Reflexions d'ERC grup municipal

Voldríem començar el nostre escrit amb un agraïment. La candidatura d'ERC – Gent Nova i tot l'equip que ens dóna suport AGRAEIX ELS VOSTRES VOTS, que donen a Sant Hilari una alternativa forta amb ganes de treballar pel futur des del present. Els cinc regidors i tot l'equip d'ERC estarem a la vostra disposició per a totes les consultes, suggeriments i necessitats, presents i futures.

Els temps han canviat. Es perden els recels i la por, la gent recupera la seva entitat i no se sent cohibida per cap força, ni política ni fàctica, a l'hora de votar lliurament.

Atesos els resultats de les eleccions municipals d'enguany, ens ha donat suport pràcticament la meitat de l'electorat. Això ens esperona i ens crea el compromís de treballar de valent per a tot el poble. Independentment de qui ens voti, d'on vingui, de la classe social que sigui i del seu llinatge.

A vegades, per part dels grups polítics que sembla ser que tenen la potestat de repartir els carnets de català, s'ha acusat el nostre partit i el nostre grup de fer política excloent amb vistes a les persones que viuen amb nosaltres i que són originàries de fora de Catalunya. Res més lluny de la realitat. Som integradors en tots sentits. Són una sèrie d'interessos inconfessables per part d'alguns sectors polítics i econòmics els que volen impedir el ple accés a la ciutadania catalana a una part de la població, a la qual volen mantenir en un estatus discriminatori, d'emigrant permanent. Creiem que el català, el catalanisme, no pertany sols als catalanoparlants, sinó a tota la ciutadania de Catalunya.

La política en general, i la municipal en particular per raons de proximitat, ha de ser una política al servei dels ciutadans, que no sigui socialment deficitària, una política al servei de la col·lectivitat, no de l'individu. Desenvolupar una política amb sentit públic, no privat. Al servei dels interessos de tothom, no dels particulars. Si la política no és al servei de tots els ciutadans, no és política, és caciquisme.

A tots ens preocupa el medi ambient. Cada dia estem més sensibilitzats, perquè sabem que és condició indispensable per a una bona qualitat de vida. Com ja hem comentat moltes vegades, no creiem que faci falta crear una Regidoria de Medi Ambient, perquè aquesta ha d'estar present en totes les regidories. S'han de subordinar totes i cada una de les actuacions municipals, siguin les que siguin, a la protecció del medi. Això no ha de voler dir perdre capacitat de desenvolupament. Com s'ha dit i pactat per tots els governs europeus hem d'anar cap a un desenvolupament sostenible. Tampoc no s'ha de tenir por a l'hora de posicionar-se fermament i enfrontar-se a propostes de dubtosa utilitat, a projectes de desastre natural irreparable, com és la famosa línia dels 400.000 vots.

Els ajuntaments han d'estar oberts a la participació de tothom, se sigui del color polític que es vulgui. Tots vivim al mateix poble i tots busquem el millor.

Hem d'aprofundir el principi de democràcia local. Els ciutadans i ciutadanes han de ser protagonistes actius de la vida local. Els mecanismes de democràcia participativa són fonamentals com a complement de la democràcia representativa, ja que la vida municipal no es pot limitar a votar cada quatre anys.

Passar del concepte de ciutadania passiva a ciutadania activa. Es tracta d'un fet fonamental, ja que el fet de governar al Municipi també és competència del conjunt dels ciutadans i ciutadanes. Acostar els homes i dones que conformen el poble als centres de decisió política és un element que ha de contribuir poderosament a la millora de la qualitat de vida col·lectiva del conjunt de la població.

Reforçar, per part de l'equip de govern, els diferents mecanismes que permeten innovar en el camp de la participació ciutadana, amb estructures descentralitzades, nuclis d'intervenció participativa i, més en general, millora de la comunicació i la informació entre la població i l'Ajuntament.

Mantenir un diàleg permanent entre l'administració local i la societat civil, especialment en el teixit associatiu. Sense això no es pot apropar la política a la ciutadania i dignificar l'activitat pública.

Pel que fa a la promoció econòmica del nostre poble, malgrat que cal considerar l'existència d'un marc legal que limita les competències municipals en aquest àmbit, hem de tenir la suficient imaginació i capacitat de planificació per portar endavant actuacions que ajudin a millorar tot el teixit econòmic, indústria, comercial, turístic i agrícola.

És necessari, abans de res, saber amb què es compta, quina és la riquesa existent, el potencial de Sant Hilari, com es distribueix sectorialment i quin és el grau d'aquesta distribució. Cal saber quina és la situació ocupacional i la seva incidència social, tant envers la problemàtica que genera, com envers la que pot generar.

És imprescindible confeccionar un estudi socioeconòmic del Municipi que, globalment i sectorialment alhora, serveixi d'eina de treball per a les planificacions econòmiques i que plantegi els aspectes negatius i positius de l'àmbit econòmic de la nostra vila. D'aquest estudi sortirien tots els indicadors econòmics que servirien pel seguiment conjuntural del creixement i per la previsió socioeconòmica de la vila.

Hi ha d'haver planificació i consulta en totes aquelles accions de l'Ajuntament que poguessin afectar el teixit socioeconòmic.

Sectorialment s'ha d'incentivar, amb la col·laboració i compromís de l'Ajuntament, la figura del dinamitzador econòmic.

Si es crea un pla de desenvolupament econòmic, es crea riquesa i es pot intentar aconseguir un nivell d'ocupació suficient perquè cada vegada menys persones hagin de treballar fora del poble.

Malgrat la manca de competències dels ajuntaments en matèria d'ensenyament, és imprescindible que la panoràmica escolar de la població sigui vigilada i suportada pel Municipi, tant en matèria de manteniment i col·laboració, quan aquesta sigui necessària, com en matèria de planificació escolar dels nens i joves de la vila. Això vol dir: detecció de les necessitats formatives a tots nivells educatius, transmetre aquestes necessitats a l'administració educativa competent (Generalitat de Catalunya) en el cas dels ensenyaments reglats i resoldre en l'àmbit municipal les necessitats detectades en el cas d'ensenyaments no reglats o no obligatoris (escola bressol, ocupacional, adults...).

Descongelar el Consell Escolar Municipal i utilitzar-lo com a eina d'unió del conjunt de tots els nostres centres i recursos educatius, imprescindible per a la reactivació de l'ensenyament al nostre poble i com a eina de força pel gran tema que tenim pendent que és l'Institut de Secundària.

L'esport té una gran importància en la nostra societat, pel que suposa assolir una millor qualitat de vida. Per tant, convé que des de l'Ajuntament es pugui oferir a tots els vilatans i vilatanes la possibilitat de pràctiques esportives segons necessitats o desitjos.

Per assolir aquests objectius creiem que hi ha unes línies bàsiques.

Els pressupostos han de ser els adequats per tal de poder fer una política correcta. És imprescindible un augment pressupostari per la Regidoria d'Esports.

Aprofitar els equipaments esportius amb coherència al màxim possible i vetllar per un manteniment correcte.

Patronat Municipal, eina imprescindible per a la coordinació i dinamització de l'esport escolar i extraescolar.

La millor manera de tractar els joves per part de l'administració local no ha de ser amb una política orientada sols a la promoció del lleure, sinó que realment s'han de tenir en compte fets com el treball, l'habitatge, etc.

Així, doncs, la joventut no s'ha de mirar sols des del punt de

Grup municipal amb
Josep Lluís Carot-Rovira.

vista cultural, sinó que en molts casos s'ha de contemplar com una problemàtica social, sobretot a causa de l'atur.

És important que els joves participin i es vegin representats a la política municipal. S'ha de crear un organisme consultiu entre el binomi joventut-ajuntament, que a la vegada s'ha de convertir en un centre d'informació juvenil, on els joves puguin rebre informació i assessorament de qualsevol tema que els afecti. Un centre amb una bona documentació i que pugui ajudar de veritat tots aquells joves que es puguin veure afectats per un problema determinat. Cal oferir serveis de matèria laboral, jurídica, etc.

La creació d'un Casal per als joves per portar a terme totes les seves iniciatives gestionat pels mateixos joves.

En els paràgrafs anteriors hem fet unes reflexions a una sèrie de punts de política municipal. Evidentment, no els hem tocat tots, cosa que ja anirem fent al llarg dels propers anys. Des de la nostra posició, escoltarem els problemes i inquietuds de tots els vilatans i vilatanes que vulguin, treballant amb fermesa, perquè aquests es resolguin. Tenim il·lusió i gent suficient per tirar endavant el temps que faci falta.

Entre tots aconseguirem que des de l'Ajuntament no es mani, sinó que se governi, amb humilitat i sense prepotència; que la ciutadania sigui corresponsable de les accions de govern amb responsabilitat i sentit crític; que tots els ciutadans i ciutadanes siguin escoltats i trobin a la Casa de la Vila el suport necessari i tinguin la confiança que s'està fent el millor per al poble.

Un projecte ambiciós

Feia temps que teníem la idea de fer un parc d'oci a la font del Pic. Tot va sorgir mirant el nostre poble. Som "la vila de les 100 fonts", per cert creiem que molt ben encertat, però... us heu parat a pensar on és el lloc on s'evoca un poble d'aigua com Sant Hilari? On hi ha un monument, un indret que exalti l'aigua? Francament, enlloc. Tenim un sortidor amb un sistema força sofisticat, que no funciona sempre. Tenim un monument al general Moragues amb aigua que la majoria de temps fa pudor. Tenim una riera d'Osor de la qual no podem presumir. I tampoc no podem donar la culpa a ningú més que a nosaltres que l'aigua no baixi neta.

Per això vàrem creure oportú crear un estany aprofitant uns espais naturals. I aprofitant la riera de la font del Pic, poder fer aquest parc d'oci, i, naturalment, com una forma de recuperar el turisme de Sant Hilari.

La idea es va proposar a l'equip d'arquitectes d'ERC, i l'arquitecte urbanista Francesc Simó va saber captar molt bé la idea i fer-ne el projecte. Després de diferents trobades ens el va presentar, junt amb diverses propostes per fer una vila turística, com maneres d'aprofitar les voreres per fer-hi arbres i aparcaments, mesures d'accessibilitat al medi físic (barreres arquitectòniques) i millora del paisatge urbà i patrimoni arquitectònic, ruta d'en Serrallonga, fer que les parets mitgeres siguin ben acabades, etc. En fi, una sèrie de propostes necessàries per fer una vila turística i atractiva.

Durant la campanya electoral el propi Francesc Simó, en un míting, va presentar el projecte. Als qui hi varen assistir, els va agradar.

Va dir que és un projecte, que en gran part podria estar subvencionat per la Comunitat Europea com a recuperació d'espais naturals.

Quan vàrem presentar el projecte, se'ns va dir que érem uns il·luminats. També a alguns els preocupava que la font del Pic fos un lloc fred i humit, i que a l'hivern als ànecs no els seria favorable; però no deien que una mica més avall, seguint el mateix curs de la riera, s'hi troba el geriàtric, que també és un lloc molt obac. Però potser no els preocupa tant que allí els avis s'hi constipin.

El que sí ens ha agradat, i hem cregut oportú dir-ho, és que, al final de juny, una família de Sant Hilari anés de vacances a un poble de França La Bourboule (Auvergue), i considerés que és un poble semblant a Sant Hilari. També tenia moltes mancances turístiques. Varen restaurar cases i hotels, tal com proposava l'arquitecte d'ERC, i el que els va sobtar va ser que tenien un parc semblant al que nosaltres proposàvem.

Actualment, és un poble que ha tornat a recuperar el turisme, convertint-se en un poble atractiu i amb diverses zones d'esbarjo.

No hem d'anar tan lluny. Altres pobles han tingut iniciatives semblants, com poden ser Torroella de Fluvià (governat per CiU), o bé, Sabadell, amb el Parc Catalunya (governat per gent d'esquerra).

Per a nosaltres, allò important és que Sant Hilari sigui atractiu, que es pugui tornar a recuperar el turisme. Per això els oferim, a l'actual equip de govern, aquest projecte, per tal que el puguin executar, i, així, el principal beneficiat pugui ser el poble, que, al cap i a la fi, és el que interessa a tots.

Projecte del "Parc d'oci font del Pic".

Independents per Sant Hilari

Enguany, el dia 13 de juny, es van celebrar eleccions per elegir qui ens havia de governar durant els propers quatre anys.

Nosaltres, un grup d'hilariencs preocupats pel nostre poble i la seva gent, creiem que podíem fer quelcom per ajudar a millorar la qualitat de vida dels nostres convilatans.

I el Partit Popular ens va oferir el seu suport tècnic i econòmic. Per tot això, ens vàrem presentar a les eleccions. Nosaltres volíem trencar la majoria absoluta amb què durant vint anys ha governat Convergència i Unió, ja que creiem, que les majories són el govern d'unes persones que poc tenen a veure amb el que el gran col·lectiu necessita.

No es va aconseguir però, per això, no ens sentim perdedors, començàvem des de res i ara sabem que tenim el suport d'una gent que va confiar amb el nostre projecte per Sant Hilari, a tots ells donem les gràcies igual que a la resta de ciutadans de la nostra vila.

I dir-vos a tots, que encara que cap membre de la llista ha arribat a l'Ajuntament, podeu comptar amb nosaltres i que farem oposició perquè el nou Ajuntament realment compleixi les seves promeses i sigui diferent i més humà que el que fins ara ha governat.

Tot i que continua essent una majoria, que no compta amb els companys d'Esquerra Republicana, volem dir, que si l'actual equip de govern no es veu capaç de portar les regidories, hi ha cinc persones escollides pel nostre poble. I que si pensaven portar una política d'afinitat partidista i de càrrecs de confiança, creiem que ho havien de dir abans als electors.

Bé, la nostra història és tan curta que poc més podem explicar-vos.

I esperem que d'aquí a un any, a més de la nostra opinió podem fer-vos una mica d'explicació de les activitats que esperem portar a terme.

Aquest vol ser un article d'opinió per explicar el que el nostre grup vol ser. Una eina perquè les persones, tant en el seu àmbit privat com a representants d'empreses o entitats, tinguin en compte que els ajudarem en qualsevol tema que necessitin.

I per acabar, desitjar-vos una bona Festa Major a tots els que, igual com els que hem nascut en aquesta terra, vinguin d'on vinguin se sentin hilariencs.

1899-1999 Els alcaldes d'un segle

Estem davant l'entrada d'un nou mil·lenni i no em preocupa la discussió de quin segle serà, ni tampoc els auguris que sempre acompanyen aquestes dates. Espero que, com ha passat altres vegades, les premonicions no siguin certes..

M'ha semblat que en aquest any emblemàtic , i després d'unes eleccions municipals, es podia fer una recordança de tots aquells homes —no hi ha hagut cap alcaldessa en tota la història del poble— que al llarg dels darrers cent anys han ocupat l'alcaldia.

Aquestes pàgines volen ser un reconeixement als que han tingut la responsabilitat de decidir i que han ajudat a confeccionar el poble que avui tenim. En total són 29 i, per efectes de la distància en el temps, és normal que es recordin els fets més recents que no pas aquells que s'han de rescatar de la memòria popular.

Fer d'alcalde sempre ha estat complicat, per moltes i evidents raons i circumstàncies. Potser ara és més compromès, perquè el poble és més gran i la democràcia permet un millor control sobre la gestió. També entenc que és difícil perquè vol dir planificar, programar, dubtar, consultar i, finalment, decidir i això implica tenir-ne uns a favor i altres en contra. Per més just que siguis, sempre hi haurà qui no ho veu així. És clar, que cal tenir present el moment històric i que una situació política pot facilitar una decisió: Em sembla que si fos possible que es veiessin en Felip Basset, alcalde al 1899, i en Robert Fauria, alcalde actual, serien moltes les coses que es farien de manera diferent, senzillament perquè la situació històrica no és la mateixa.

La feina d'administrar un municipi i els seus béns és imprescindible i necessària i d'aquí la raó de ser d'un alcalde i el seu equip de govern. Una de les coses que ha anat canviant al llarg del segle ha estat la manera de designar-los.

No moltes dècades enrere els alcaldes eren designats, eren elegits ditocràticament i no per la legimitat dels vots, la qual cosa no vol pas dir que no ho fessin bé, ans al contrari. A primers de segle es feia una "elecció" entre els primers contribuents, els més rics, per entendre'ns, i això portava al caciquisme, que vol dir que manaven els que més influència social i política tenien al poble. Avui, tenim un sistema en què el poble hi diu la seva i elegeix l'alcalde, però aquest té tanta potestat que a vegades els ciutadans només elegeixen, opinen i suggereixen, però al final decideix l'alcalde.

Darrerament, s'estan donant unes situacions de pactes després d'unes eleccions que, per més que siguin legals?, poc tenen a veure amb el sentit de la democràcia, almenys de la manera que ho entén la gent del carrer.

¿Com es pot entendre que sigui alcalde d'un poble o president d'un Parlament o d'un Consell Comarcal el cap de la llista menys votada en les eleccions? Per què s'engatussa la gent? I per què, a sobre, una de les primeres decisions és l'augment de sou? No veuen els polítics, de poble i de més enllà que sovint els que guanyen les eleccions són els que se n'han abstingut? Què vol dir això?

És indiscutible, però, que tota societat, i en aquest cas el poble, necessita d'un poder de decisió, que de manera objectiva ha d'estar al servei de tots els ciutadans, única manera de tenir un procés de convivència efectiu i harmònic.

Senzilla valoració històrica

Encara que la vida municipal tingui la seva pròpia identitat i reflecteixi el bategar de la seva gent davant una realitat col·lectiva, no la podem deslligar de la situació política global a nivell d'Estat.

Espanya surt del difícil segle XIX amb una divisió que podríem generalitzar entre liberals, partidaris de canvis estructurals en la política i en la societat, i els conservadors, que no ho veuen pas així, al contrari...

La crisi generada per la pèrdua de les colònies d'ultramar serà un element més de discòrdia i conflicte en aquesta bipolarització. S'inicia el segle amb la crisi del ja inservible sistema bipartidista impulsat per Cánovas durant la Restauració i amb la constitució del 1876, que promou un sistema polític que restringeix les llibertats i que no permet el sufragi universal, o sigui, que només podien anar a votar els més rics, i això comporta el domini de les persones amb influència dintre els pobles. Amb els liberals d'en Sagasta canviaran una mica les coses, però no molt.

L'any 1902, amb l'arribada del jove Alfons XIII al tron, semblava que hi hauria un regeneracionisme, un canvi en molts aspectes, però els intents d'en Sagasta, Maura o Canalejas no arriben a port. El desgovern, la violència per posicions i situacions antagòniques i també els conflictes internacionals com la Guerra del 14 i la Revolució Soviètica, accentuaven la divisió entre l'Espanya real i l'Espanya oficial.

La situació s'agreuja per fets puntuals, com la tensió social entre burgesia i proletariat o entre l'oligarquia terratinent i jornalers, que es podia resumir entre rics i pobres. D'aquí la radicalització de les postures i la derivació cap al pistolerisme i la violència. La crisi del Marroc i el mateix descrèdit del sistema polític espanyol, agreugen la situació.

Molts factors, per tant, facilitaren que el setembre de 1923 en Primo de Rivera fes un cop d'Estat, amb el vistiplau, de les classes dominants i de la monarquia. La dictadura va canviar aspectes concrets, però va facilitar l'arribada d'un nou sistema.

Els resultats de les eleccions municipals del 12 d'abril del 34 i el fervor popular impulsaren la República com a nova forma de govern, mentre el rei emprenia a Cartagena el camí de l'exili cap a Roma. S'acollí amb massa eufòria la Constitució del 31, que obria una gran porta a les llibertats.

Lamentablement, per no haver-se fet bé les coses abans, la divisió entre el que s'anomenarien les dues Espanyes es replantejaria ara amb més virulència. La monarquia no va saber evitar el que semblava evident: no anar a la solució de procurar els recursos i ressorts de poder per a canviar la difícil situació de les classes populars, com el proletariat industrial i els pagesos sense terres ni recursos.

Les diferents eleccions dels biennis republicans no auguraven res de bo, perquè les diferències s'anaren accentuant i les mesures que en prengueren facilitaren una Espanya més dividida, en la política, la societat, la religió, l'economia, el repartiment de la riquesa i les terres...L'enfrontament del juliol del 36 es podia haver iniciat per qualsevol dels dos cantons, de les dretes i de les esquerres...

La Guerra ho acabà de desarreglar perquè d'una lluita civil i fratricida Espanya en sortí destrossada, derrotada i amb ferides profundes.

En Franco i els guanyadors, amb mentalitat salvadora i de posseïdors de la veritat, establiren un sistema polític que la història anomena dictadura i que sol defensar uns interessos globals molt concrets. S'acabaren les llibertats que els governs republicans no tingueren ni temps, ni opció real d'aplicar —reforma agrària, per exemple— com realment convenia.

Començava un llarg camí de repressió primer, amb tota la significació del terme, i de cabdillatge després, de control de la vida en totes les facetes. Deia el Règim que érem la "reserva espiritual de occidente", però des d'Europa ens deien que "Africa comença als Pirineus..."

Abans de la mort d'en Franco, l'oposició ja era important i les ganes de canvi de part de la societat espanyola s'anava palesant, no així en la part política (pocs mesos abans de la seva mort en Franco encara va signar penes de mort per a presoners polítics). Per sort, allò de "todo atado y bien atado", no es va complir.

A la mort d'en Franco el 75 el camí cap a la transició estava marcat i només hem de lloar els criteris i les decisions que determinades persones del panorama polític espanyol varen prendre, tot seguint la "Ley de Sucesión a la Jefatura del Estado". Es va proclamar rei a D. Juan Carlos I de Borbón, artífex del camí a la democràcia, i junt amb altres persones, que vull concretar en la d'Adolfo Suárez, i l'actitud conciliadora dels incipients o vells partits, s'iniciava el camí a una democràcia plena.

La Constitució del 1978, fruit del consens, és la que va permetre tenir un sistema polític del que actualment gaudim tots els espanyols, que atorga drets i llibertats i que, junt amb l'esdevenir dels fets polítics socials i econòmics, ens ha permès arribar al 2000 amb optimisme.

Entre aquests drets hi tenim el d'anar a exercir, de manera lliure, individual i secreta, el vot, una de les essències d'una societat democràtica.

D'aquestes ratlles sobre un imperfecte recorregut per aquests cent anys d'història n'hem de treure dues reflexions. Primer, que cada règim polític elabora la seva base legislativa, que serà eina clau per als ciutadans a l'hora de donar o restringir llibertats. Els homes i les dones en tindran quan hi hagin eleccions lliures i els veuran camuflats quan el poder no obeeixi la voluntat popular.

Segon, aquest aspecte citat no solament afecta el tarannà de la vida política de cada país, sinó que també el de cada poble i, per tant, els canvis, conflictes i tensions que s'han donat a nivell d'Estat, també s'han reflectit en la vida de tots els pobles i entre ells del nostre, Sant Hilari Sacalm. Tanmateix, això són figues d'un altre paner i motiu d'un altre i més profund estudi de la història local.

Relació d'alcaldes 1899 - 1999

Consideracions prèvies

En la relació s'hi fan constar algunes de les coses que es varen realitzar durant el seu mandat. La valoració és subjectiva i és possible que no concordi amb la d'altres persones.
També cal advertir que les obres d'infraestructura impliquen més d'un alcalde i he tingut en consideració els dos; per exemple, el cementiri nou el va proposar i treballar l'Enric Rossell, però no es va acabar fins al mandat d'en Muntalt i així ho he fet constar.
No hi ha enlloc una valoració de la feina feta, no és aquest l'objectiu del treball.
No s'hi han posat aquelles persones que sovint eren alcaldes durant unes setmanes esperant el relleu del càrrec.
Bàsicament la informació s'ha tret dels llibres d'actes de l'Arxiu municipal.

FELIP BASSET SOLER (1899 / 31-12-1901)

- Edificació de la capella dels Dolors en el camí de St. Hilari a Querós.
- El municipi de Querós, per voluntat dels seus veïns, s'agrega a St. Hilari.
- Es fa un projecte d'escoles públiques a l'edifici on ara hi ha l'Ajuntament.
- S'obre un camí que enllaçarà can Pau Torner amb el passeig de la font Vella.

Capella de la M. de Déu dels Dolors

JOSEP ROVIRA ROS (1-1-1902 / 31-12-1903)

- Font del carrer d'en Rocosa.
- Es posen els noms de J.Verdaguer i Dr. Robert a les places de les Hortes i de la Pilota, respectivament.
- En Josep Rovira cedeix uns terrenys, a canvi de... (era el més gran propietari).

MANEL BORRELL PONS (1-1-1904/ 31-12-1905)

- Es fa fill adoptiu de St. Hilari el Dr. Antonio Morales Pérez.
- Campanya d'arranjament del carrer Hospital.

Alineació del carrer d'Arbúcies

- Projecte de fer arribar el tren des de Vic a Sant Hilari. Arriba el telègraf.
- Es fa la rasant del C/ Arbúcies (avui Ximeno) en la zona que seria la Placeta.

TOMÀS CULÍ I VERDAGUER (1-1-1906/ 31-12-1911)

- Plànols d'Ildefons Casamor de l'actual Ajuntament (farà les obres en Boada)
- Es fa una estació meteorològica al pati de les escoles (Ajuntament).
- I Jocs Florals organitzats per la colònia estiuenca.
- S'inicien obres per a tapar la riera de Vallicrosa.
- Es planten moltes acàcies als carrers del poble.
- Edició del llibre d'en Carreras Candi *"Notes històriques de Sant Hilari"*.
- Es compren a J. Rovira els terrenys que serà la Placeta actual.

Edifici de l'Ajuntament

RICARD THOS BUIXALLEU (1-1-1912 / 31-12-1913)

- Es va engravant la carretera de Vic a Sant Hilari per Collsesplanes.
- Es fan obres a les carnisseries, (parades de mercat prop de l'Església).
- S'autoritza a Josep Corbera la utilització del cinematògraf al Cafè Unió.

RAMON PERNAU BROSSOSA (1-1-1914 / 31-12-1915)

- Es reedifica el Cafè Unió.
- Els roders, a causa de la Guerra Europea del 14, no poden exportar rodells i, per tant, tampoc no en poden fer.

PERE MONER OBIOLS (1-1-1916 / 31-12-1917)

- Moltes gestions per a fer unes escoles públiques. Es fan uns fonaments del que volia ser l'escola, però no hi havia diners. El Dr. Morales cedeix uns terrenys.
- S'acorda fer la carretera que enllaçarà Vic a través del pla de les Arenes, pel Coll de Ravell.
- Festa de l'Arbre.

JOAN PUIG JOVER (1-1-1918 / 31-3-1920)

- Enllumenat públic als carrers (més tard al Serrat).

Festa del Sagrat Cor

- Es posa un canó granífug per evitar les tempestes.
- Festa del Sagrat Cor i entronització de la imatge a l'Ajuntament.
- Festa de la flor, organitzada pels estiuejants.
- Una epidèmia de grip fa que siguin prohibits els balls.
- Projecte d'urbanitzar la futura plaça Gravalosa.

JOSEP PONS PUJOL (1-4-1920 / 31-3-1922)

- Accident d'aviació als camps d'en Serras.
- S'acaba la cobertura de la riera de Vallicrosa allà on és ara la Placeta.
- Es fa la font del Cirerer a l'esquerra de la carretera, allà on és ara.

Font del Cirerer

RAMON CARBONELL MICALET (1-4-1922 / 3-10-1923)

- Camp de futbol de la font Vella; primera relació d'un partit de futbol.
- S'urbanitza el passeig de la font Vella.
- Es posa el campanar a l'església parroquial.

Camp de futbol de la font Vella - Foto cedida: H. Masnou

JOSEP PUIG VEHÍ (3-10-1923 / 16-4-1924)

- Al setembre de 1923 es produeix el Cop d'Estat d'en Primo de Rivera i tots els membres dels ajuntaments han de ser substituïts per vocals associats designats.
- En Rovira cedeix els terrenys per a fer el camí a la font del Ferro.

LLUÍS BOSCH CLOS (16-4-1924 / 12-10-1924)

- Era metge del poble i va ser alcalde uns mesos, ja que fou enviat a Sant Esteve d'en Bas.

Es fa el camí a la Font del Ferro

- Es compra el solar per a fer l'escorxador.
- S'aterren les casetes dels costat de l'església perquè eren un focus d'infecció.

JOAQUIM MASSANELLA PUIG (17-10-1924 / 18-5-1928)

- Es tallen els arbres que hi ha a l'avui carrer Ximeno per a fer-hi voreres.

Es treuen els arbres del carrer d'Arbúcies

- Refonamentació de la volta de la Placeta a causa de l'aiguat de St. Ramon.
- Dipòsit de benzina a can Casals. Es fa el garatge de la Hispano a la Placeta.
- Inauguració de l'enllumenat públic al poble (24-7-1925).
- S'atorga el títol de "hijo adoptivo" a D. Miguel Primo de Rivera.

SALVADOR TARRADELLAS GURT (18-5-1928 / 26-2-1930)

- Es fa el sortidor de la Placeta, obra d'en Miquel Pallàs amb diner del poble i aportacions.

Sortidor de la Placeta

- El marquès de Villavecchia paga el subministrament públic de l'aigua als veïns del carrer del Petrinxo.
- S'enllaça el Verge dels Dolors amb la carretera i el barri de l'Hospital.

RAMON CARBONELL MICALET (14-3-1930 / 15-3-1931)

- Proclamarà la II República a l'abril del 31.
- Incendi del garatge Catalunya, que es reedificarà.
- Antoni Gasch dóna la parella de gegants al poble.

JOAN SERRAS PASCUAL (15-3-1931 / 25-3-1933)

- Durant uns mesos, i per malaltia, va ser substituït per en JOSEP DURAN BRUGUERA.
- Importants obres a la Cooperativa.
- Es farà el passeig que en direm 14 d'Abril gràcies a una subvenció del govern republicà.
- Es fan moltes clavegueres als carrers del centre del poble.

Clavegueram de diferents carrers

- L'alcalde cedeix els terrenys i es fan els pavellons de les colònies escolars de Barcelona (Campaments).
- Dia d'Afirmació forestal organitzat per la Societat Protectora d'Animals i Plantes de Catalunya, amb l'assistència del president Francesc Macià.

SALVADOR GINESTA GOL (25-5-1933 / 14-1-1934)

- Per ordre de Governació de la Generalitat s'han de substituir els ajuntaments per comissions de govern fins a les properes eleccions. i la comissió la presidirà en S. Ginesta.
- Es van construint els pavellons de les colònies.

NARCÍS CORBERA GORDÓ (14-1-1934 / 15-10-34)

- Tomàs Culí Verdaguer i Joan Serras Pascual fills predilectes del poble.
- Es fa el passeig de la Miranda i s'hi planten 36 arbres.
- Visita del president del Govern Manuel Azaña.
- Es compren els terrenys per a fer les escoles segons un projecte anterior.
- Inauguració dels pavellons escolars de l'Ajuntament de Barcelona.
- S'asfalta el passeig de la font Vella com a mostra del que es vol fer als carrers del centre del poble.

Asfaltat de la plaça de l'Església

- A causa dels Fets d'Octubre del 34, va venir un tinent de la Guàrdia Civil de Girona i va substituir els set regidors d'ERC pels de la Lliga Catalana.

MANEL PLANAS ROVIRA (15-10-1934/18-2-1936)

- Arriba el telèfon.
- Construcció del camp de futbol actual.
- S'aprova asfaltar els carrers que faltaven.
- S'exigeix de Governació, i a causa dels resultats del febrer del 36, la reposició de l'Ajuntament que havia estat elegit el 1934.

Camp de futbol

NARCÍS CORBERA GORDÓ (18-2-1936 / 2-9-1937)

- S'asfalten els carrers que s'havien aprovat.
- Es canvia el nom de Sant Hilari pel de Fonts de Sacalm.
- Municipalització dels serveis de transports de viatgers.
- Acabament de les escoles públiques graduades.
- Emissió de paper moneda local.
- Municipalització del servei d'aigües mineromedicinals.
- En Narcís Corbera dimiteix i és elegit per alcalde, en primera votació, l'Antoni Ramon Miralpeix, però renuncia i és elegit en Salvador Ginesta en una segona votació.

SALVADOR GINESTA GOL (2-9-1937 / febrer 1939)

- Problemes de racionament per la gran quantitat de refugiats al poble.
- Requisa de diferents edificis del poble per hospitals de sang.
- Es fa l'acceptació definitiva de les obres del col·legi el 5-11-1937.
- Construcció d'un refugi de defensa aèria per als escolars.

MANEL PLANAS ROVIRA (febrer 39/27-6-1939)

- El 5 de febrer entren els nacionals al poble. Canvi del nom de diferents carrers.

PERE SERRAS PASCUAL (27-6-39/19-5-1941)

- En Josep Canela, arquitecte municipal.
- En Francesc i en Josep Gubau, fills predilectes del poble.
- Prohibició del Carnaval.
- Es fan les escales de l'església a la plaça i es beneeixen les noves campanes.

Benedicció de les Campanes

MANEL PLANAS ROVIRA (19-6-1941 / 19-2-1946)

- S'enderroca una part de can Puntí per perillós. Remodelació de la Placeta.
- S'obren els carrers de Sta. Margarida i de Villavecchia.
- Es tapa el tram de riera entre el Tívoli i can Brugarola.

RAMON MASÓ SUREDA (19-6-1946 / 13-6-46)

Era el primer tinent d'alcalde i farà d'alcalde uns mesos.

- Es demana al Sr. Bisbe poder fer quadres plàstics de la passió i mort de Crist.

RAMON PUIG TORRENT (13-6-1946 / 20-4-1948)

- Primeres cases del C/ Gaudí i enllaç del Joan Serras amb l'Hospital.

- I homenatge a la vellesa.
- Guia turística sobre el poble feta per en J, M. Vila.
- Projecte d'urbanitzar el que en deien el torrent d'en Serras.

ISIDRE VERNEDAS MATAMALA (20-4-1948 / 3-2-1952)

- Es treuen les acàcies dels carrers del poble i s'hi posen plàtans.
- Visita de la Verge de Fàtima.

Visita de la Mare de Déu de Fàtima

- Clavegueram a diferents zones noves del poble.
- S'enllaça el 14 d'Abril amb la carretera de l'Estat.

SALVADOR TARRADELLAS GURT (3-2-1952 / 14-7-1954)

- Es lloga d'edifici que fins ara tenia la Guàrdia Civil.
- Urbanització del C/ Busquets i Punset.
- Primers edificis, prop de la font Vella, per embotellar aigua.

ENRIC ROSSEL DOMINGO (14-7-1954 / 8-6-1961)

- S'amplia el camí de can Casals al barri de l'Hospital.
- Altaveus al campanar.
- Gran campanya de neteja de molts aspectes del poble.
- En J. Canela, arquitecte municipal, ha de fer un plànol topogràfic del poble.
- S'encarrega un projecte de cementiri nou.
- Línia telefònica directa amb Barcelona.
- S'asfalta la carretera a la font Picant i s'urbanitza tot el torrent d'en Serras.
- Es posen 168 vidres a les escoles nacionals i s'hi fan reformes.

Urbanització del Torrent d'en Serras

RAMON MUNTALT PAGESPETIT (8-6-1961 / 5-6-1967)

- Tancament del cementiri vell i inauguració del nou.
- Es fan les escales de can Torrent.
- Nou edifici del Col.legi Sant Josep.

Cementiri vell

- Reforma de tot l'enllumenat públic en general i obertura de diferents carrers.
- Es fa un primer estudi per a tapar la riera de Vallicrosa.

JOAQUIM RIPOLL PARÉS (5-6-1967 / 4-10-1975)

- El camp de futbol passa a ser municipal.
- Primer plànol d'ordenació urbanística. Obertura de nous carrers i asfaltat de molts que no havien estat urbanitzats. Eixamplament del pont de can Fuguet.
- Font del Ferro actual i adquisició del solar on ara hi ha el CAP.
- Adquisició de l'edifici on hi havia la caserna de la Guàrdia Civil.
- Projecte de tapar la riera de Vallicrosa.

Font del Ferro

GABRIEL MIRALPEIX BOADA (4-10-1975 / març del 1979)

- Urbanització de la zona del turó d'en Rovira.
- Importants obres d'infraestructura al camp de futbol.
- Projecte de fer un casino municipal.
- Inauguració del Museu Guilleries a la planta baixa de l'Ajuntament.
- Adquisició dels terrenys per a zona esportiva.
- Ampliació del parvulari de les escoles nacionals.

Urbanització del Turó d'en Rovira

XAVIER ROSSEL I TERRIS (març 1979 / 3-7-1999)

- Places del general Moragues i de l'Ajuntament.
- Nova ubicació del Museu Guilleries.
- Rehabilitació de can Rovira.
- Construcció del Centre d'Assistència primària.
- Construcció de la zona esportiva.
- L'Eix Transversal passa per Sant Hilari.

Inauguració de can Rovira

- Cobertura de la riera de Vallicrosa.
- Rehabilitació del casc antic del poble.
- Vials de circumval·lació.
- Inici de les obres del geriàtric.

ROBERT FAURIA I DANÉS

- Pren possesió del càrrec el 3 de juliol de 1999.

Àngel Serradesanferm i Valls

Sant Hilari Sacalm Festa Major 1999

DEL 26 AL 29 D'AGOST

Actes Religiosos

DIJOUS, 26

Tarda a les 6: Repic general de campanes per anunciar la Festa Major.

a les 8: Rés de Vespres i Missa.

DIVENDRES, 27

Festivitat del Martiri de Sant Joan Baptista

Matí, a les 12: Missa Solemne concelebrada amb els sacerdots veïns i els que són fills de les parròquies. Farà l'homilia Mn. Antoni Pladevall. La Coral Mixta "Els Nois Alegres" cantarà la Missa Pontificalis de Perosi.

DISSABTE, 28

Vespre, a les 8: Missa Solemnitzada en sufragi dels difunts de la parròquia tot recordant, especialment, els que han mort enguany.

DIUMENGE, 29

Matí, a les 12: Missa Solemne d'acció de gràcies, a intenció del poble.

Les altres misses seran a les 10 del matí i a les 8 del vespre.

ACTES POPULARS

DIMECRES, 25

Nit, a les 10: Teatre amb l'obra *La Extraña Pareja*, amb Paco Moran i Joan Pera, al Pavelló Municipal. (Acte patrocinat per Font Vella).

Nit, a les 12: Disco Mòbil, a la Carpa.

DIJOUS, 26

Tarda, a 1/4 de 7: Actuació de la TUNA DE FARMÀCIA de BCN pels carrers de la vila.

Tarda, a les 7: Pregó de Festes des del Balcó de l'edifici de la Cooperativa a càrrec de SANTI VILLAS presentador de ràdio i TV. Seguidament actuació del grup CLAU DE LLUNA música folk i tradicional.
LLIURAMENT DELS PREMIS DEL XVè concurs de disseny per la portada del programa de Festa Major.

Nit, a les 9: Partit de FUTBOL entre el C.E. SANT HILARI FONT VELLA i el C.F. VILOBÍ JUVENIL.

Nit, a 2/4 d'11: CORREFOC amb el grup DIABLES DE L'ONYAR. Sortida de la plaça de l'Ajuntament.

Nota: preguem que no deixin els cotxes aparcats i que tapin les finestres dels habitatges amb cartrons en els carrers següents: St. Benet, Vic, Valls, Pl. Jacint Verdaguer, Pl. Església, Josep Ximeno, Pl. Gravalosa i Pl. Josep Moragues.

Nit, a 2/4 d'12: BALL a la plaça General Moragues amb el Conjunt TAMARINDO.

Nit, a les 12: A la CARPA, conjunts: OSSIAN i STAGNANT SOUL, grup local.

DIVENDRES, 27

Matí, a 2/4 de 12: CERCAVILA amb els Gegants i Capgrossos de Sant Hilari, acompanyats de la xaranga l'AMERENCA.

En acabar, a la plaça Verdaguer, ESPECTACLE D'ANIMACIÓ INFANTIL DE CIÈNCIA, amb el Grup CIÈNCIA DIVERTIDA.

Tarda, a les 4: Campionat de BOTIFARRA a la Placeta. (Programes a part).

Tarda, a les 4: TIR AL PLAT a la Ctra. Vilavecchia (organitzada per la Societat de Caçadors).

Tarda, a les 5: CONCERT DE FESTA MAJOR amb l'Orquestra MARAVELLA al Pavelló.

Tarda, a les 7: Audició de SARDANES per la Cobla CIUTAT DE GIRONA a la plaça J. Verdaguer, a la mitja part, ball dels gegants (Acte patrocinat per Transports Moragues).

Nit, a les 9: TIR AL PLAT a la Ctra. Vilavecchia.

Nit, a les 12: GRAN BALL DE FESTA MAJOR amb l'Orquestra MARAVELLA i el Conjunt "CHAPÓ" al Pavelló Municipal.

Nit a les 12: A la CARPA, Conjunts LA SUITE MOSQUITO, THE REVIVAL FACTORY i LORIEN, grup local.

DISSABTE, 28

Matí, a les 9: XARANGUES pels carrers de la vila.

A 2/4 DE 12: CERCAVILA amb les XARANGUES, Gegants, Capgrossos i Grallers de Sant Hilari.

Seguidament, a la plaça J. Verdaguer, ESPECTACLE INFANTIL amb titelles i animació pel grup BIOCÒMIC (Acte patrocinat per Font Selva).

A les 12: CAMPIONAT DE BILLAR, al bar Montseny, semifinals

Tarda, a les 3: BAIXADA DE CARRETONS

De 3 a 4: Carregada de carretons a la plaça de cal Ros, i carrer Dr. Morales.

A les 5: Sortida d'"ELS MAJORETS", acompanyats del Grup musical MITJA NOTA.

A les 6: Inici de la XVIII BAIXADA DE CARRETONS des del pla de les Arenes.

A les 7: BALL amb el conjunt METROPOL i dutxa col·lectiva a la pl. Gravalosa.

A les 7: SARDANES a la plaça J. Verdaguer amb l'orquestra SELVATANA.

Nit, a les 12: GRAN BALL DE FESTA MAJOR, per les orquestres SELVATANA i TRANVIA, al Pavelló Municipal.

A les 12: A la CARPA els conjunts: POLIÈSTER, BAKED BEANS, CRISI NERVIOSA grup local.

DIUMENGE, 29

Matí, a les 9: XARANGUES pels carrers de la vila.

De 2/4 d'11 a la 1: Exhibició de PUNTAIRES, a can Rovira.

A les 11: Arribada de MOTOS ANTIGUES, passeig pels carrers del poble, i exposició a la pl. Gravalosa.

A les 12: BALL DE L'ESCUMA a la pl. Josep Moragues amb el grup SI FA SOL.

A les 12: CAMPIONAT DE BILLAR, al bar Montseny, finals.

Tarda, a les 5: TORNABODA a la Font Vella, amb TRES SARDANES per la COBLA LAIETANA, tot seguit TRES SARDANES, per la mateixa cobla, al passeig Font Vella. (Acte patrocinat per Font Vella).

A les 7: BANDA MUSICAL CIUTAT DE MATARÓ pels carrers de la vila.

Nit, a les 10: CASTELLS DE FOCS ARTIFICIALS per la PIROTÈCNICA TURIS, al camp de futbol (acte patrocinat per FONTDOR).

Seguidament FI DE FESTA al Pavelló amb LA SALSETA DEL POBLE SEC (entrada gratuïta).

Les Xarangues passaran pels carrers i places de la vila el segon i tercer dia de la Festa Major.

Notes: A partir del dia 18 d'agost a les 9 del matí es podran reservar taules per a les sessions de ball al pavelló, a les oficines municipals.

Durant els dies 28 i 29 hi haurà una Fira de Mostres de tradicions populars catalanes, a la pl. Gravalosa, organitzada pel Grup Divulgatiu de Tradicions Populars.

VENDA D'ENTRADES

BALL
1.000 ptes
(Tant al Pavelló com a l'Oficina de Turisme)

TEATRE
Anticipada 1.500 ptes (a l'Oficina de Turisme)
Taquilla 2.000 ptes

Els organitzadors es reserven el dret de modificar el programa si causes imprevistes ho motivessin.

Organitza: **REGIDORIES DE CULTURA I FESTES**

Patrocina: **AJUNTAMENT DE SANT HILARI SACALM**

Amb la col·laboració de: **Font Vella, S.A., Fontdor, Font-Selva, Transports Moragues, A.D.F., Forces Forts i Ferms, Agrupament Escolta "Als Quatre Vents" i Grup Sardanista**

Resum de l'any

Ball a la Placeta amb les Xarangues

Campionat de botifarra a la Placeta

Baixada de carretons

"L'hora del conte" amb la col·laboració de dues àvies del poble

AGOST 98

- Distinció als estiuejants Ramon Mata i Núria Vila per venir assíduament a Sant Hilari durant 51 anys.
- V Raid verd, Sant Hilari-Font Vella, puntuable pel campionat provincial i organitzat pel Moto Club Sant Hilari.
- Exposicions de pintura de Marià Climent, Irene Mir i Joan Mir i de les alumnes del taller d'Estampació.
- Festa dels Quintos, del dissabte a la tarda al diumenge al matí.
- XIII Festa de l'estiuejant amb diferents activitats.
- Festa del Pla del Campaner, amb la XVIII Cursa mundial d'ànecs.
- Festa final del Casal d'Estiu i les Estades Esportives.
- Xerrada sobre *L'estat del món, 1998* a càrrec del Sr. Sergi Rovira, membre del Centre Unesco de Catalunya.
- Festa del carrer de la Piscina amb sopar i ball per als veïns.
- Festa Major de la Font Picant amb diferents concerts.
- Representació de l'obra *Deixa'm la dona Cisquet* per la companyia local "Cia com cal".
- 75è aniversari del Club Esportiu Sant Hilari 1923-1998.
- XI Aplec de la Sardana amb les cobles Ciutat de Girona, Genisenca i Cadaqués. Escut d'or per al músic i compositor Miquel Tudela.
- Festa del Barri del Serrat amb una revetlla popular.
- Festes de la plaça del Peix amb activitats infantils i ball per a tothom.
- Campionat de bàsquet al carrer (3x3) organitzat pel Club Bàsquet Sant Hilari.
- 39è Concurs de tallada de troncs.
- Xerrada sobre les fonts de Sant Hilari a càrrec del metge de medicina natural, Dr. Joan Ramon Tornés, al Museu Guilleries.
- Exposició de les fotografies del 2n Concurs fotogràfic per a la portada del programa.
- Exposició *El campanar, encara* a la Casa de Cultura.
- Dies 27, 28, 29 i 30 d'agost Festa Major 98, pregó a càrrec de Josep Puigbó, periodista de TV3, 1r campionat de botifarra, 1a exposició de motos antigues i XVII Baixada de carretons.
- Campionat provincial de BTT guanyat per M. Gispert, amb en Pep Permanyér en tercer lloc.

SETEMBRE 98

- Presentació del llibre *La Selva; una comarca serena*, obra guanyadora del IV Premi Josep Moragas.
- Diada Nacional de Catalunya, amb sardanes, ofrena floral i concert de cançó catalana.
- Aplec de Vallclara, rés del rosari, missa i el tradicional pa amb mel.
- Exposició fotogràfica, *Trofeu Quillat* a la Casa de Cultura.
- Festa Major del pla de les Arenes amb ball als Cortals i Mascullell.
- Representació de l'obra de teatre *El nostre tresor més gran: el bosc.*
- Trobada de motos i cotxes antics a la plaça Gravalosa.
- Donació de sang a la Casa de Cultura.
- Presentació de la reedició del llibre *Del meu viure rural* d'Antoni Busquets i Punset.
- Presentació del nou curs de l'Escola d'Adults, amb la Sra. Àngela Miquel, directora general de formació d'adults.

Exposició de bolets

Taula rodona sobre la immigració

Presentació dels llibres d'en Ll. Serrano i d'en R. Manent

Rom cremat i havaneres a la Font del Pic

OCTUBRE 98

- Comencen les classes de l'Escola d'Adults.
- Festa del Bosc al pla de les Arenes.
- La Granja Tívoli i la botiga de roba Confeccions Masnou (can Pau), són distingides pels seus 111 i 75 anys respectivament, d'obertura del seu establiment.
- Inauguració de la plaça Dr. Robert, carrers Montsolís, Vernis, Dr. Moragas i carreró Rovira, per l'Hble. Sr. Pere Macias i Arau, conseller de Política Territorial i Obres Públiques.
- Comença la rehabilitació de can Rovira.
- En Joan Cardona intenta l'ascens al Sistra Pagma, de 8.013 m.
- Festa Major de Sant Miquel de Cladells.
- Cursa de motocròs, puntuable pel campionat provincial, al circuit dels Cortals.
- Inici de les activitats de la Coral Petits Cantaires i de l'Agrupament Escolta Als Quatre Vents.
- Inici del curs sobre la Bíblia organitzat per la Parròquia fins l'abril.
- V Campionat intercomarcal gironí *Criterium Guilleries* d'escalèxtric.
- XIV Volada d'estels, taller als Campaments i volada a la Bòbila.
- XIV Exposició de bolets a la Sala noble de La Cooperativa.
- Comencen les Jornades gastronòmiques: *Els fogons a la Tardor.*
- Curset de formació de monitors de sardanes organitzat pel Grup Sardanista.
- XV Cursa de Sant Hilari organitzat pel Grup Fondistes St. Hilari.
- *Contes de pirates i bandolers* a la Biblioteca Municipal.
- Exposició *El llibre jove de la Selva* a la Casa de Cultura.
- Incendi d'una casa al carreró Rovira.

NOVEMBRE 98

- X Marxa excursionista *Camins de les Guilleries,* organitzat per Ça-calm Exprés.
- Conferència sobre la diabetis, dins els actes de la Marató de TV3, a la Casa de Cultura.
- Recol·lecta per a l'Amèrica Central, organitzada per l'Associació del Via Crucis Vivent. Es van recollir 225.000 pessetes.
- 3 hores T.T. al circuit els Cortals, puntuable pel Campionat Provincial de Resistència.
- Exposició de la fase local de la Mostra d'Art Jove a la comarca de la Selva a la Casa de Cultura.
- Ens visita el Circ Dakota Monumental, i s'instal·la a la plaça Guilleries.
- Concert amb el grup Anna Pérez Trio organitzat pels Amics de la Música a La Cooperativa.
- Comencen les obres de la variant de la Font Vella.

DESEMBRE 98

- Marta Clos guanya el Premi Memorial Carme Karr pels seus articles a l'*Avui* per a la Igualtat d'oportunitats home-dona, concedit per l'Institut Català de la dona. És entrevistada per Q. Aranda a l'*Avui.*
- Taula rodona sobre el programa per a dones emprenedores organitzat per CDC.
- Xerrada sobre l'Euro organitzat per "la Caixa" i la Cambra de Comerç de Girona.
- Xerrada-col·loqui amb Jaume Casasola, membre de Greenpeace.
- Es tanca la Biblioteca Municipal per obres.
- Exposició de pintures de Fina Milà i Núria Ripoll a la Casa de Cultura.
- Presentació de l'Agenda Llatinoamericana a La Cooperativa.

Homenatge a la Conxita Bosch, per la seva tasca en els Amics de la Música

Fent cagar el Tió a la plaça

Noces d'Argent i d'Or dels matrimonis locals

Homenatge als exregidors

- Exposició de pessebres diorames a la Casa de Cultura.
- Pujada del pessebre a Sant Miquel de les Formigues.
- Els escoltes i Ràdio Sant Hilari participen a la Marató de TV3.
- Homenatge a la Conxita Bosch pels 21 anys de presidir els Amics de la Música.
- Missa del gall a l'església parroquial amb cants dels Nois Alegres.
- Representació de l'obra de teatre *Pantalons i faldilles amunt i avall* per la companyia local "Com cal teatre" al Pavelló Municipal d'Esports.
- Concert de Nadal de la Coral Petits Cantaires, l'Escola de Música i la Coral Lutiana a La Cooperativa.
- Edició del Butlletí del Col·legi Sant Josep.
- Una colla d'hilariencs celebren junts els 60 anys.
- Accident d'una avioneta prop del camp de tir.
- Cagada del Tió a la plaça de l'Església, organitzada per l'Ajuntament.
- Lliurament de premis del 5è concurs d'aparadors: 1r premi, cal Forner Nou; 2n premi, can Jombo; i 3r premi, Tintoreria Nuri.

GENER 99

- Els Nois Alegres van a cantar Nadales al Casal d'Avis.
- Minsa nevada el dia 11.
- Esllavissada a la carretera d'Osor.
- El voluntariat social fa arribar regals als nens necessitats.
- El Carter Reial recull les cartes de la mainada a La Cooperativa.
- Arribada dels Reis d'Orient portant regals per a tots els hilariencs.
- Lliurament de diplomes i premis del 2n Concurs de Pessebres populars: 1r família Prat-Bagudanch, 2n família Turón-Gelmà, 3r família Pagès-Pons; i pessebres artístics: 1r família Carreras-Artigas, 2n família Brugué-Prat i 3r família Ruiz-Cobos.
- La Biblioteca obre les portes després de les obres.
- XVI Cross Sant Hilari a l'esplanada de can Burgada. En sèniors guanyen Pere Arco i Isabel Bielsa. Gran Campanya de cros dels locals David Cobo, J. Salavedra i A. Rossell.
- Reunió informativa sobre un curset de socorrisme organitzat per la Creu Roja.
- Exposició de la fase comarcal de la 1a Mostra d'Art Jove a la Casa de Cultura. Ester Polo finalista.
- A la Biblioteca Municipal exposició de còmics i vídeos en els 70 anys d'en Tintín.
- Cursets de balls d'envelat a la sala noble de La Cooperativa.

FEBRER 99

- Els matrimonis del poble celebren el 25 i el 50 anys de casament.
- Inauguració de l'exposició fotogràfica *Conèixer Catalunya* a la Casa de Cultura.
- Exposició de la *Mostra de cartells sobre el 50è aniversari dels Drets Humans*.
- El Via Crucis Vivent convoca el IV Concurs de cartells.
- Xerrada sobre l'objecció de consciència als quintos d'enguany.
- Enterrament de la sardina organitzada per Ça-calm Exprés.
- Carnestoltes infantil amb cercavila i xocolatada al Pavelló Municipal d'Esports.
- Diada del Pensament de l'Agrupament Escolta "Als Quatre Vents", sobre l'explotació infantil.
- S'aprova el pressupost municipal de 482 milions.
- Comencen les obres a la plaça Gravalosa per convertir el carreró en zona per a vianants.

Les mares del col·legi Sant Josep "es desmadren"

Aplec a la Placeta

Obres de la variant sud

Dibuix a l'aire lliure

- Recollida de signatures contra la línia d'alta tensió Bescanó-Sentmenat.
- En Salvador Bosch és entrevistat a *La Vanguardia* per M. Fernández.

MARÇ 99

- Inici del Curs bàsic d'enologia, a càrrec de Marta Fontanals, a la Casa de Cultura.
- 3a Trobada ciclista BTT de Sant Hilari, amb sortida i esmorzar per als participants.
- Comença el Torneig d'Hivern de tennis, organitzat pel Club Tennis Sant Hilari.
- XXIII Setmana Esportivo-Cultural del Col·legi Sant Josep.
- Exposició: *Història de la premsa esportiva a Catalunya*, a la Casa de Cultura.
- Xerrada informativa sobre la Línia d'alta tensió de 400.000 volts a la Casa de Cultura.
- Exposició: *Coneguem el Marroc*, a la Casa de Cultura.
- El Ple de l'Ajuntament aprova una moció de censura contra la línia d'alta tensió.
- La Germandat de Donadors de Sang recull 191 donacions a la Casa de Cultura.
- XXV Competició de Cants d'Ocells a la plaça Josep Moragues.
- Els armats de Sant Hilari participen a la concentració de Manaies de Banyoles.
- Setmana Cultural del Col·legi Públic Guilleries.
- Roda de premsa per informar de les novetats del Via Crucis Vivent.
- Inauguració de l'exposició de Diorames del Via Crucis de l'Associació de Pessebristes a la Casa de Cultura.
- Lliurament de premis del IV Concurs de Cartells del Via Crucis Vivent.
- Concert de Les Violines, a La Cooperativa, organitzat pels Amics de la Música.
- Monogràfics de lleure per als monitors de Sant Hilari a la Casa de Cultura.
- *Les Mares es desmadren*, festival de mares del Col·legi Sant Josep.

ABRIL 99

- S'inaugura a Barcelona un monument dedicat al general Moragues.
- IV Concurs de pintura ràpida amb la participació de 55 artistes.
- VII Fira de productes artesanals al passeig de la Font Vella.
- Concert de la Coral Amethysta a La Cooperativa.
- Representació del Via Crucis Vivent, amb l'assistència de 15.000 persones.
- Exposició *Fou un temps a Sant Hilari...* al Museu Guilleries.
- A la Casa de Cultura, exposició de les obres del IV Concurs de pintura ràpida.
- Recollida d'aliments per a Kosovo, organitzat per Càritas Parroquial i l'Ajuntament.
- Cantada de caramelles amb els Nois Alegres i els Petits Cantaires.
- XV Aplec Parroquial a Joanet, amb arrossada i ballada de sardanes.
- Comença un curs de socorrisme a la Casa de Cultura, homologat per la Creu Roja.
- Exposició de les obres participants en el IV Concurs de pintura ràpida a la CCSHS.
- Taller de danses folk organitzat per l'Agrupament Escolta a la plaça Gravalosa.
- Celebració del Roser de Santa Creu d'Horta amb missa i tradicional rifa d'ous.

Guanyadors del XXIII Concurs literari de narració curta, amb l'escriptor O.Vergés i Dolors Garcia amb les autoritats locals

Homenatge a la Dolors Miralpeix per haver estat a la biblioteca durant 25 anys

Can Rovira, un dels últims actes públics d'en Xavier Rossell com a alcalde

Equip aleví que ha jugat a la categoria preferent

- Curs de pintura a l'aire lliure organitzat per l'Aula d'Art Municipal.
- Presentació de la llista d'ERC local per a les eleccions municipals.
- El 35è Rallye Catalunya-Costa Brava passa per les rodalies de Sant Hilari.
- Exposició fotogràfica *Los nadies* a la Casa de Cultura.
- IV Setmana Cultural a les escoles amb activitats al voltant de la pau i la interculturalitat.
- Concert de Sant Jordi i inauguració del piano de mitja cua, organitzat pels Amics de la Música, a La Cooperativa. Pere Fontàs rep l'escut d'or del grup Sardanista.
- XIV Concert de sardanes i cant coral organitzat pel Grup Sardanista al Teatre Catalunya.
- Edició de la revista *Trencaclosques* del CEIP Guilleries.
- Cursa de motocròs puntuable pel campionat provincial, al circuit dels Cortals.
- 100 quilòmetres en BTT per les Guilleries organitzat per Ça-Calm Exprés.
- Lliurament de premis del XXII Concurs literari de narració curta, amb la presència de l'escriptor Oriol Vergés, a La Cooperativa.
- Dolors Cruz guanya el Premi Especial del IX Certamen literari del Casal de Calassanç de Barcelona i un Accèssit en el VI Premi literari Miquel Bosch i Jover d'Hostalets de Balenyà amb l'obra *T'escric.*
- Representació de l'espectacle *La sombra de Borges,* dins els actes del 25è aniversari de la Biblioteca, patrocinat per "la Caixa" a La Cooperativa.
- Exposició de Diorames sobre el Via Crucis Vivent.

MAIG 99

- Exposició fotogràfica de Manel Esteban *Imatges d'Indo-xina* a la Casa de Cultura.
- Xerrada amb diapositives *Un passeig per Indo-xina* a La Cooperativa.
- CiU presenta la seva llista a les municipals de Sant Hilari.
- Concert de primavera per les corals Petits Cantaires i Brots de primavera.
- Festa del Roser de Joanet: missa, tornaboda, sardanes i ball.
- Surten les llistes per a les eleccions municipals: es presenten CiU, ERC i independents-PP.
- Sortida al teatre de l'Escola d'Adults a veure *El sopar dels idiotes.*
- Curset sobre les tradicions de la Selva a la Biblioteca Municipal.
- Sortida a Bilbao de l'Aula d'Art Municipal a visitar el Guggenheim.
- Festa local del dilluns de Pasqua Granada.
- Xerrada sobre *Els espais naturals protegits de Cuba* al Museu Guilleries.
- Xerrada-col·loqui sobre *L'art d'invertir en cultura* al Casal d'Avis.
- Exposició Recicl'art organitzada per l'Aula d'Art Municipal.
- Xerrada del Dr. Corbella sobre *La formació, una etapa inacabada* a La Cooperativa.
- Comença el període electoral amb la plantada de cartells i els mítings.
- Xerrada d'en Joan Cardona titulada *En el Tibet i el Nepal* a La Cooperativa.
- Clausura de la campanya de la Sardana a l'Escola.
- Xerrada informativa sobre els Maulets a la Casa de Cultura.
- Matinal esportiva, espectacle infantil i sopar de germanor del 15è aniversari de l'Escola d'Adults.

Exposició "20 anys d'Ajuntaments democràctics"

Els darrers llibres publicats sobre Sant Hilari

Estades esportives 99

Dones del carrer del Petrinxo

JUNY 99

- Curset de manipuladors d'aliments a la Casa de Cultura.
- Presentació del 3r volum de les fitxes *El patrimoni de la Selva* pel que fa a Sant Hilari.
- Inauguració de l'exposició de final de curs de l'Aula d'Art *La mar de pintura.*
- Festes de final de curs als centres escolars de la població.
- Fira d'art organitzada per l'Aula d'Art Municipal.
- Edició d'un llibre sobre el patrimoni municipal.
- Eleccions europees i locals.
- Taller de papiroflèxia a la Biblioteca Municipal.
- Concert al carrer com a fi de curs de l'Escola de Música de Sant Hilari.
- Sopar de graduació de la primera promoció de batxillerat.
- La Coordinadora Antilínia organitza activitats musicals a Castanyet.
- Aplec del Pedró amb missa, arrossada i sardanes per als assistents.
- Dia mundial de la música amb un concert del "Quartet de clarinets de Barcelona" a La Cooperativa.
- Butlletí del Col·legi Sant Josep.
- Taller de música orgnitzat per l'Escola de Música a la plaça Gravalosa.
- Xerrada col·loqui amb Josep M. Benet i Jornet a La Cooperativa.
- Arribada de la Flama del Canigó, encesa de foguerons i revetlla popular.
- VII Torneig de futbol de Sant Joan al Camp Municipal d'Esports.
- 2a Milla urbana a la Font del Ferro.
- 53è Homenatge a la Vellesa amb missa i dinar de germanor.
- Inauguració de can Rovira i commemoració dels 20 anys d'ajuntaments democràtics.
- Els germans Albergínia a la Placeta per celebrar el 25 anys de la Biblioteca.
- En Pep Permañé guanya la II Iron Bike del Ripollès.
- El Via Crucis Vivent de Sant Hilari és declarat festa d'interès nacional.
- En Xavier Rossell s'acomiada de ser alcalde amb la inauguració de can Rovira.

JULIOL 99

- Tres famílies hilarienques acullen nens saharians.
- Bibliopiscines a les piscines municipals.
- Concert de música tradicional cubana amb Quarteto Impresión a La Cooperativa.
- Festa de *Torna en Serrallonga,* amb mercat barroc, teatre de plaça, concert coral, etc.
- Fira poètica a la plaça del Doctor Robert.
- Presentació del llibre *El ball d'en Serrallonga de Sant Hilari,* de Ramon Manent i el poemari *Breviari* de Lluís Serrano.
- Comencen les activitats d'estiu: colònies a Joanet, Casal i Estades Esportives.
- Xerrada sobre caça a càrrec d'en Xavi Vilabella al Museu Guilleries.
- Festa de Sant Cristòfol amb benedicció de cotxes, sardanes i ball.
- Mulla't per l'esclerosi múltiple a les piscines municipals.
- Sardanes cada dijous.
- Teatre. Monòleg *Nou-cents* amb l'actor Marcel Tomàs.
- Sopar de les dones del Petrinxo.
- 24 h de futbol Sala.
- Aplec a Santa Margarida.
- Curset de cuina infantil.
- 48 h de Ràdio Sant Hilari.
- Festa del Barri del Petrinxo.
- XV Concurs de pintura per a la portada del programa de Festa Major.
- Pren possessió el nou consistori municipal amb en Robert Fauria Danés com a nou alcalde.
- Primer ple municipal del nou Ajuntament.

Coordinadora Antilínia Sentmenat-Bescanó

A primers d'any aparegueren notícies disperses a la premsa, bàsicament premsa local de les comarques de Girona, sobre un projecte de construcció d'una línia de 400.000 volts entre Sentmenat (Vallès Oriental) i Bescanó (Gironès), per part de Red Eléctrica Española (REE).

El traçat aniria per Sant Quirze Safaja - Centelles - Viladrau - Espinelves - Arbúcies - Sant Hilari Sacalm - Santa Coloma de Farners - Anglès - Brunyola i Bescanó, passant pels límits del Parc Natural del Montseny-Guilleries, i acabaria en una subestació transformadora a Vilanna, dins del terme de Bescanó.

Aquest projecte incloïa, en una 2a fase, la continuació de la línia des de Bescanó fins a Baixàs (Rosselló) passant per la Vall de Llèmana-Garrotxa i Ripollès fins a trobar la línia existent Vic-Baixàs a Sant Pau de Seguries.

A partir d'aquestes notícies i de documentació obtinguda per particulars (avantprojecte-informes del Departament de Medi Ambient, etc.) diverses persones començaran a mobilitzar-se. El nucli inicial fou a Sta. Coloma de Farners on el mes de gener d'enguany es creava una Associació Antilínia que més tard esdevindria seu de la Coordinadora d'Associacions, que ràpidament s'han anat legalment constituint als pobles de Viladrau, Arbúcies, Sant Hilari, Sta. Coloma-Brunyola, Anglès i Bescanó.

Motius principals per a aquest moviment opositor

Falta de justificació del projecte:

No se'n justifiquen les necessitats. Espanya té excedent de producció elèctrica. Pel que fa a les nostres comarques, tant en l'avantprojecte de REE com en l'informe de la Direcció General d'Energia no s'aporten dades contrastades sobre les necessitats actuals i futures d'energia elèctrica. Motius com "las características de los consumidores" i el TGV, no poden justificar aquesta macroinfraestructura. No s'ha valorat l'efecte de l'arribada del gas natural a les nostres comarques, ni l'important increment de la cogeneració en les nostres indústries que, lògicament, implica una reducció del consum elèctric.

No s'ha valorat la reducció del consum que suposaria aplicar mesures d'estalvi energètic, com ara els enllumenats públics i en les grans instal·lacions.

REE té la intenció de portar a terme intercanvis d'electricitat amb els països del Magreb. A Europa, s'estan desmantellant centrals nuclears i se'n volen construir d'altres al Nord d'Àfrica. La creació d'una "autopista elèctrica" semblaria ser la veritable finalitat del projecte.

Aquest projecte respon a una clara voluntat de les empreses elèctriques per tal d'especular amb el transport d'energia davant la liberalització que l'espai comú europeu comportarà.

La pressa per tirar-lo endavant només s'entendria com un intent per avançar-se al futur plec de normatives que la Comissió Europea està elaborant sobre línies d'alta tensió, en matèria d'impacte ambiental i sobre els efectes dels camps electromagnètics de baixa freqüència (CEM o ELF, en anglès) sobre la salut de les persones i els animals.

Incertesa sobre els efectes dels camps electromagnètics de baixa freqüència (ELF) en la salut de les persones i els animals:

Malgrat haver-hi estudis que en relativitzen els efectes, aquest darrer mes d'abril, el Parlament Europeu ha aprovat la recomanació del Consell per limitar-ne l'exposició i unificar les distintes normatives que regeixen en els països membres per abans del 2001.

El mes de juny passat l'Institut Nacional de Salut Ambiental dels EUA recomanava reduir l'exposició de la població als camps electromagnètics.

A part del risc més greu de contraure alguna malaltia de tipus cancerigen, s'han detectat molts casos de migranyes, erupcions i insomni.

D'això se'n desprèn la necessitat de demanar una moratòria.

Greu impacte ambiental i paisatgístic:

La dimensió de les torres de fins a 45 m d'alçada i els passadissos de fins a 80 m d'amplada.

Eliminació d'arbres de creixement lent com roures i sureres.

No s'ha valorat el cost de pèrdua de masssa forestal i afectació del paisatge en una zona que està situada entre PEINS: Cingles del Bertí, Montseny, Guilleries.

No s'ha valorat l'impacte visual en zones d'atractiu turístic: Espinelves, Sant Hilari, Arbúcies i la pèrdua econòmica que representaria per a l'hostaleria, comerç i serveis. La construcció d'una subestació transformadora de grans dimensions a Vilanna (Bescanó) en un lloc de gran valor paisatgístic i que hipotecaria el seu desenvolupament en qualsevol sentit: agrícola, urbà, turístic.

Mortaldat elevada d'aus: El Departament de Biologia animal de la Universitat de Barcelona ha confirmat que unes 3.000 aus moren electrocutades cada any a Catalunya.

Increment de risc d'incendis:

La línia travessaria zones boscoses gairebé en la seva totalitat. Hem de recordar l'incendi de Santa Coloma de Farners de 1994 i els de l'estiu passat al Solsonès, que encara estan *sub iudice*.

Pèrdua de valor de les finques afectades:

Aquest punt afecta especialment els propietaris: particulars o municipals. Les servituds són importants i de per vida. Drets de pas i de vol i que podrien utilitzar-se per altres activitats complementàries: cable òptic. Les compensacions econòmiques són irrellevants si les diferim en els temps.

Conclusions

S'ha demanat als partits polítics que presentin proposicions, no de llei, de proposta de moratòria en noves línies d'alta tensió i creació d'una normativa de regulació, perquè el Reglament actual és de l'any 1968 (RAT: Reglamento de Líneas Eléctricas Aéreas de Alta Tensión).

Voldríem que des dels governs, tant català com espanyol, es veiés la necessitat de conservar amb més cura el nostre entorn i es posessin a l'abast els mitjans necessaris per fer-ho.

Catalunya contribueix a bastament des del punt de vista econòmic a la hisenda estatal, també, malauradament, amb un cost mediambiental molt alt: refineries, centrals nuclears, pantans, etc.

Les nostres comarques tampoc no en són una excepció: preses de Sau i Susqueda, línia de 400 Kv al Ripolllès, etc.

Caldria que hi haguéssin veritables projectes per impulsar la utilització d'energies alternatives i, per tant, aconseguir un creixement sostenible.

Impulsar plans d'estalvi energètic: per exemple, utilitzar la base del de Sant Feliu de Guíxols.

La força dels ajuntaments cada vegada és més manifesta, com ho demostra la recent reforma de la Llei d'Administracions Locals.

Tots els ajuntaments i consells comarcals afectats per aquest projecte, s'hi han oposat.

La voluntat política, doncs, és ferma: fer front comú al projecte i que sigui retirat.

Juliol 99

Aquests boscos podrien quedar destrossats

museu guilleries

HEM FET UN ANY, TOT UN ANY DE COSES NOVES

Volem compartir amb tothom la nostra celebració. Ja ha passat poc més d'un any de la nova remodelació i ubicació a la Cooperativa del Museu Guilleries de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm. Ha estat tot un any de viure experiències noves.

Com és sabut, el nostre objectiu fonamental és donar a conèixer el Patrimoni Natural de les Guilleries. És a partir de mostrar les característiques del nostre paisatge i el funcionament dels nostres sistemes naturals més propers, que podem fer palesa la importància de la preservació de la biodiversitat. En conèixer les relacions entre animals, plantes i el medi en els nostres ambients mediterranis (l'alzinar i la sureda, les pinedes, rouredes i fagedes...) i els condicionants que imposa la climatologia dominant al nostre territori, és més fàcil aproximar-nos i tanmateix comprendre què passa en els ambients d'altres països i continents, a d'altres latituds, potser des de la tundra àrtica o la taigà nord-europea i nord-americana, fins als boscos i paisatges tropicals i subtropicals. Així mateix, podem entendre quins són els factors i les accions, sovint protagonitzades per l'home, que ens duen, de mica en mica, una pèrdua de la biodiversitat.

Hi ha moltes coses més per explicar, com són els canvis climàtics que sembla que s'estan donant a nivell mundial, o els canvis en la composició de l'atmosfera que ens obliguen a tenir més cura quan estem exposats al sol... Veiem que hi ha moltes coses a dir i a fer...; Per això, des del Museu Guilleries, plantegem un programa d'activitats que volem que sigui divers i enriquidor, com també interessant i divertit alhora. A més de les activitats, a través de conferències i exposicions, procurem no cenyir-nos als temes locals i comarcals, sinó que intentem tractar els temes que avui dia interessen universalment, arreu del món.

Enguany, ja hem ofert i oferirem algunes conferències proposades des d'una doble perspectiva que més amunt apuntàvem, una perspectiva local i una perspectiva universal o global. Així, a modus d'exemple, citem la conferència sobre la cacera a Sant Hilari Sacalm donada per en Xavier Vilabella, o sobre la preservació de les poblacions de llúdrigues, que properament donarà Deli Saavedra del **projecte Llúdriga**, que treballa a la seu dels Aiguamolls de l'Empordà.

També us recordem la conferència sobre Espais naturals a Cuba que va impartir José Alberto Jauma, de la Universitat de Pinar del Río (Cuba).

Quant a exposicions: *El Patrimoni de la Selva, Fou un temps a Sant Hilari Sacalm* (imatges del darrer segle del nostre poble i rodalies) i ara mateix, la *Biodiversitat de l'Amazònia*.

De tota manera, val a dir que la nostra activitat estrella d'enguany ha estat poder posar en funcionament i inaugurar la sala d'audiovisuals del museu, que està instal·lada, en aquests moments, a can Rovira. Pensem que l'audiovisual que hem preparat, basat en imatge i so, ens mostra les possibilitats que té aquest nou equipament adquirit per l'Ajuntament. A partir d'ara podem mostrar al visitant, i perquè no, a nosaltres mateixos, imatges inèdites i de gran qualitat artística gràcies a la sensibilitat fotogràfica d'en Salvador Boch. D'altra banda, s'obren infinitat de noves possibilitats, basades en la imatge i el comentari: els bolets de les Guilleries, les explotacions fustaneres, turisme rural i turisme sostenible, són algunes de les idees que tenim damunt la taula.

Tenim, tanmateix, un munt d'activitats i recorreguts pensats per acompanyar els visitants a conèixer el llenguatge de la natura. Volem que l'activitat del museu surti a fora, al camp, al bosc... Volem donar suport als companys que treballen des del nostre poble, amb el turisme relacionat amb la natura, el turisme de tota la vida (avui dia ecoturisme i turisme rural), i aprofitem per a dir que volem col·laborar (i ja ho estem fent) amb tantes altres entitats del nostre poble amb les quals tenim objectius coincidents.

A títol personal o col·lectiu ja estem treballant amb amics d'entitats tan diverses com són l'associació de pesca, els caçadors o l'associació de pessebristes amb els quals ens uneix una sensibilitat especial per la natura, des de la perspectiva esportiva o artística.

També estem satisfets del nombre de visitants al nostre museu. Ara fa una mica més d'un any que vàrem obrir les portes i han passat, segons el nostre registre, 4.452 persones fins al juny, d'entre les quals 854 són nens de les escoles del nostre poble.

Déu n'hi do, està molt bé per un museu que reneix una vegada més després de les diverses rehabilitacions que s'han portat a terme. Probablement, no tothom sap que fa 43 anys, i una mica més, en Salvador Bosch va iniciar la seva col·lecció, que acabaria essent, ja amb el temps i amb una dotació important pel que fa a infraestructura i nous equipaments, el museu que avui tenim a les mans. I el que queda encara per fer! Mentre les necessitats que té el municipi es van resolent per part de l'Ajuntament, pas a pas, i a l'espera de poder utilitzar les sales del primer i segon pis de la Cooperativa, el Museu Guilleries ha muntat diverses exposicions temporals a can Rovira, amb la voluntat d'integrar la temàtica que es tracta en un i altre edifici de forma coherent.

Des de la perspectiva de la Interpretació i de l'Educació ambiental us volem fer saber que el museu enguany ha començat a realitzar una activitat per a escolars *la Selva de muntanya, història i evolució d'un paisatge*. Aquesta activitat es realitza conjuntament amb el Museu Etnològic del Montseny, la Gabella, i té el suport del Consell Comarcal de la Selva.

També tenim pràcticament enllestida una acció integrada, entre tres museus territorials: el Museu Aragay de Breda, el Museu Etnològic del Montseny, la Gabella d'Arbúcies, i el Museu Guilleries de Sant Hilari Sascalm, els quals, fem una oferta integral al visitant, prenent temàtiques complementàries i concordants. Aquestes permeten presentar l'home arrelat al seu territori, l'ecologia i la flora i la fauna de les Guilleries a Sant Hilari Sacalm, l'etnologia a Arbúcies i la ceràmica a Breda, donant a conèixer, al mateix temps, altres centres d'interès d'aquests nuclis.

A un altre nivell, més globalitzador, ens atrevim a dir més cosmopolita, el Museu Guilleries ha establert un acord de col·laboració amb el Museu Tranquilino Sandalio de Pinar del Río (Cuba). Conjuntament, estem preparant una exposició en aquest moment sobre Biodiversitat cubana –un tema que ja hem tractat en un parell d'ocasions mitjançant conferències al museu– i que presentarem conjuntament a Sant Hilari Sacalm i a Pinar del Río, o bé a final d'any o en el proper, tot depenent del temps que hi puguem destinar tant els nostres companys cubans, com nosaltres mateixos, davant del munt d'activitat que es generen actualment al nostre museu.

Amb referència a l'apartat anterior, val a dir que s'ha donat espontàniament entre els hilariencs una força de solidaritat a l'entorn de les dificultats econòmiques i humanes per les que passen els nostres amics cubans. Això ha dut a endegar una campanya oberta al llarg d'aquest any, una acció solidària cap a les entitats amb qui tenim relació des del museu per tal de fer-los arribar medicaments i altres productes o equipaments bàsics, des de roba fins a algun ordinador... Estan previstos també (en la mesura de les disponibilitats) intercanvis escolars i enviaments de material escolar: llapis, quaderns... bescanviant-los per dibuixos i poemes escrits o recitats i enregistrats amb veus amb accent de l'illa, i música del propi país.

És una activitat d'intercanvi cultural i solidari que s'ha generat a la pràctica, paral·lelament a l'activitat normal del museu, i des d'un punt de vista humà ens en sentim ben orgullosos.

Oferim també el nostre fons documental: vídeos, CD's multimèdia, llibres i revistes de natura. Estem preparant uns mecanismes de préstec, tot i que de moment ja estan a la vostra disposició.

Us convidem a continuar col·laborant amb nosaltres d'una manera o altra. Hi ha qui ens ha ofert materials, des d'eines del camp i del bosc, fins a animals naturalitzats. Us agraïm la vostra col·laboració. Els materials que cediu passen al fons del museu, cadascun amb la seva fitxa i amb constància de la persona que n'ha fet la donació i en la mesura del possible així constarà en les exposicions permanents o temporals del museu. Us ho agraïm de tot cor i us convidem a visitar el museu aquests dies, com també les exposicions temporals que hem deixat preparades aquesta festa major a can Rovira o a la Cooperativa.

Per molts anys a tots els que heu col·laborat amb el Museu Guilleries durant aquests 43 + 1 anys!

Comissió del Museu Guilleries

Pere Fontàs i Puig

APLEC DE LA SARDANA 1999

ESCUT D'OR

DEL GRUP SARDANISTA SANT HILARI

En Pere Fontàs va néixer a Amer el 13 d'agost del 1932. L'any 1939, quan només tenia set anys, el seu pare ja l'encarrila cap al món de la música de la mà de Mn. Joan Serra i Pujadas que va ser el primer mestre de nombrosos músics d'Amer.

Amb Mn Joan, aprèn solfeig i comença a tocar el piano. El 1942 comença estudis de violí i el 1943 comença a estudiar seriosament piano, harmonia i contrapunt amb el mestre Francesc Casellas, de Girona.

Segueixen nou anys de frenètica activitat per en Pere. Simultaneja els estudis de piano amb els de violí. El 1945 té lloc el seu debut com a músic, diguem-ne professional. Tenia just tretze anys i sembla que l'actuació no va ser massa lluïda, ja que el van escridassar i van tenir el temps just per aplegar els instruments i arrencar a córrer. El 1946, el seu pare se l'endú amb ell a la cobla Moderna d'Amer on roman fins al 1951. El 1952, pare i fill s'integren a la cobla-orquestra la Principal Amerense. El 1954, entra a la cobla-orquestra els Montgrins. El 1958, es casa amb la Paquita Mitjanas i s'estableixen a Amer. El 1961, deixa els Montgrins per tornar a la Principal Amerense com a director i el 23 de febrer de 1964 pren el timó de la Selvatana, fixa el rumb d'aquesta formació puntera durant 30 anys i li fa assolir alts nivells de qualitat i popularitat. El 1993, en Pere ha de deixar la seva activitat com a músic a causa d'un infart. Actualment, en Pere segueix submergit en el món de la música com a professor i com a autor.

Pere Fontàs i Puig

L'obra d'en Pere Fontàs

En Pere no ha estat un autor prolífic, ja que cada sardana és fruit d'una minuciosa i ordenada gestació. Les seves sardanes han estat sovint premiades i sempre molt valorades. Entre altres en destaquem les següents:

Montsevalls (1974)	*1r premi Sardana de l'Any*
Maria Pilar (1975)	*Finalista Sardana de l'Any*
El Parc de la Guineu (1976)	*1r premi Sardana de l'Any*
Solitud (1979)	*Finalista Sardana de l'Any*
Castell d'Estela (1980)	*Premi Joaquim Serra*
Damunt la roca (1992)	*Premi Ramon Serrat (Terrassa)*
Festa a l'ermita (1992)	*Premi Francesc Basil*

I el 1998 ens dedica la sardana ***La Plaça dels Hotels*** una sardana per a tots els hilariencs que recorda les seves primeres actuacions.

Heus aquí, doncs, el nostre Escut d'Or 1999. Gràcies mestre per acceptar-lo i per l'encantadora sardana que ens heu dedicat.

Grup Sardanista Sant Hilari

Extret de: En Pere Fontàs Puig Una vida per la música i l'entorn que la conforma: l'Amer del S. XX de Josep Puigdemont Oliveras

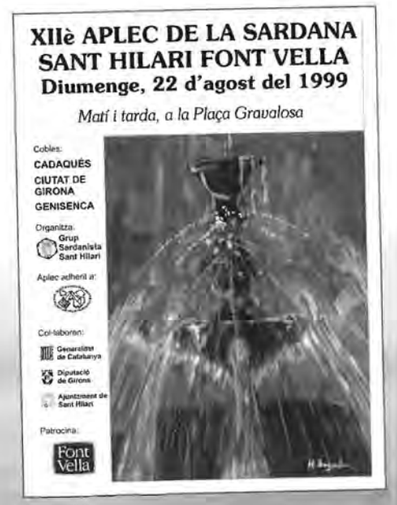

Tres dosos, un tres i... visca!

1er Curs de Formació de Monitors de Sardanes. Fotografia de fi de curs.

Déu n'hi do com passa el temps! Diuen que passa volant... i és ben cert. Sembla que era ahir que escrivíem aquestes quatre ratlles per al programa de la Festa Major però, vés per on, ja ha passat un altre any i ja tornem a tenir la Festa al damunt i, amb ella, l'ocasió de poder-nos dirigir a tots els hilariencs a través del programa i d'explicar-los allò que ha esdevingut durant la temporada sardanista.

L'activitat sardanista des del començament de l'any fins ara ha estat intensa i amb molts actes per explicar. De tots plegats, ens agradaria destacar-ne els següents:

CURS DE FORMACIÓ DE MONITORS SARDANISTES. Va tenir una durada de 40 hores i es va dur a terme a la Casa de Cultura entre els mesos de novembre i març. Va comptar amb la participació de tretze alumnes de diverses poblacions: dues de Tossa de Mar, dues de Terrassa, una d'Arbúcies i vuit de Sant Hilari. El curset va ser impartit per professors de la Federació Sardanista de Catalunya i la part més positiva és que la nostra Agrupació compta ara amb vuit monitors titulats per dur a terme l'ensenyament de la Sardana a la nostra Vila.

CAMPANYA "LA SARDANA A L'ESCOLA". Un any més, la Generalitat de Catalunya i la Diputació de Girona han fet entrar la nostra dansa a l'escola. Els monitors del Grup Sardanista Sant Hilari han tingut cura dels cursets a les escoles de la nostra Vila i alguns, fins i tot, han impartit els cursets a diverses escoles de Girona. Cal destacar que la Campanya, a nivell provincial, ha estat coordinada per en Quim Massa, de l'Agrupació Sardanista de Cassà de la Selva i per la Mireia Bosch i en Xavier Colon del Grup Sardanista Sant Hilari, i que ha comptat amb la participació de gairebé 10.000 alumnes de totes les comarques gironines. A Sant Hilari, hi han pres part més de 250 nens i nenes.

CONCERT DE SANT JORDI. Amb la cobla Ciutat de Girona. Un concert magnífic amb l'estrena de dues sardanes: Gràcies Sant Hilari, del mestre Francesc Camps i En Xavi i la Mireia, del mestre Miquel Tudela. També cal esmentar l'actuació de la coral Nois Alegres.

XIIè APLEC DE LA SARDANA. El dia 22 d'agost, a la plaça Gravalosa. L'Aplec és la festa de la sardana per excel·lència. Enguany amb les cobles Cadaqués, Ciutat de Girona i Genisenca. L'Escut d'Or del Grup Sardanista Sant Hilari serà per al mestre amerenc Pere Fontàs, autor, entre altres, de la sardana La Plaça dels Hotels, dedicada a Sant Hilari. L'Aplec, com ja fa anys, està patrocinat per Font Vella.

PRESENTACIÓ DEL DISC COMPACTE DE SARDANES DEL MESTRE MIQUEL TUDELA. La cobla Sa Palomera de Blanes, en col·laboració amb les agrupacions sardanistes de diverses poblacions, ha enregistrat un CD amb sardanes del nostre convilatà Miquel Tudela i Benavent. La presentació del CD, a càrrec de la cobla Sa Palomera, tindrà lloc al Cinema Catalunya el dimarts, 24 d'agost, a la tarda. Al vespre hi haurà una Audició de Sardanes.

LA SARDANA, PATRIMONI DE LA HUMANITAT. El diumenge, 20 de juny, va ser dia de "La Sardana que envolta el món". La Sardana Festeig d'en Ricard Viladesau va ressonar als cinc continents i persones de races dispars la van ballar i escoltar. Va ser una prova de la força de la nostra dansa, d'una dansa que representa més que mai aquells valors que tothom pregona, una dansa tancada com a símbol d'unió i de fermesa, però, alhora, oberta a tothom, com a símbol de solidaritat i d'acceptació de totes les persones, siguin de la classe que siguin. Va ser un dia de reivindicació, d'una petició de reconeixement a la "Dansa més bella de totes les danses que es fan i es desfan". Esperem que es produeixi el resultat que tots esperem.

A part de tota aquesta activitat s'ha col·laborat, com cada any, amb diverses entitats que han celebrat la seva festa amb sardanes: Sant Cristòfol, Aplec de Joanet, Aplec del Pedró i Festa dels Quintos. També s'han organitzat les tradicionals ballades dels dijous d'estiu i enguany s'han fet dues audicions extres els dimarts 10 i 17 d'agost. També, com a innovació, cal destacar l'Audició de Sardanes a la Festa del barri del Serrat.

Volem aprofitar també l'ocasió que ens brinda el programa de Festa Major per agrair el suport que ens brinden els nostres socis i les diverses empreses col·laboradores i recordar-los, un cop més, que sense ells no seria possible dur a terme aquesta activitat.

Finalment, i com sempre, a tots els hilariencs i a tots aquells que passaran aquests dies entre nosaltres, els volem desitjar que la Festa Major sigui ben alegre i balladora.

TRES DOSOS, UN TRES I... VISCA LA FESTA MAJOR!

Grup Sardanista Sant Hilari

Missatge de Federico Mayor Zaragoza als participants de "LA SARDANA QUE ENVOLTA EL MÓN"

20 de juny de 1999

Amb motiu del Dia Universal de la Sardana, em complau felicitar totes les persones de bona volutat que amb la seva participació en aquesta activitat cultural, contribueixen a transmetre un missatge de pau i de solidaritat a tots els pobles. Del Japó a Veneçuela, i de Rússia a Costa d'Ivori, els membres de les colles o grups ballaran, aquest 20 de juny, en una rotllana que abraçarà simbòlicament tot el planeta. Aquesta cerimònia posa de relleu la vitalitat d'una manifestació cultural que, des del seu origen català, ha aconseguit en els nostres dies una dimensió universal. A més de la paraula hi ha altres llenguatges que permeten als éssers humans comunicar-se sense necessitat de traducció: el gest, la dansa, la música... La sardana pot expressar-los tots. Pot transcendir els espais, perquè simbolitza els anhels més profunds de l'ànima: la recerca de l'harmonia i la bellesa, el desig d'unir-se i de ser alhora lliures. Les mans dels dansaires s'obren per acollir nous companys i refan el cercle que sempre vol ser més ampli, més abastador.

La sardana és expressió de convivència i de solidaritat. La seva dimensió estètica transcendeix les diferents ètnies o classes socials i afirma la fraternitat universal. Moltes ballades de sardanes acaben amb un cercle únic que es diu "sardana de germanor". Els balladors tenen la llibertat d'entrar en el cercle, però han d'acceptar les seves regles. La sardana és llibertat, però no és anarquia. És festa i alegria, però també és organització i mesura; encarna aquest tret que en català descriu la paraula seny.

L'harmonia i la plasticitat de la sardana ha servit d'inspiració a compositors com Stravinsky, a intèrprets com Pau Casals, i a pintors del rang de Picasso, Miró, Dalí i Tàpies. Com altres manifestacions musicals amb vocació universal, la sardana enfonsa les seves arrels als estrats més profunds dels pobles mediterranis i es nodreix de tradicions rítmiques i sonores d'origen molt remot.

Vull animar especialment els pobles que tenen la sardana com a dansa autòctona –Catalunya, el Rosselló i Andorra– a treballar en la promoció, el manteniment i l'enaltiment d'aquest ball, apropant-lo amb generositat i visió de futur a les joves generacions, als nens i als adolescents que n'han de garantir la seva continuïtat i la seva expansió.

I vull exhortar tots els pobles que poden comprendre el missatge simbòlic de la sardana perquè se l'apropiïn, perquè se la facin seva. Així podrà convertir-se en patrimoni no material de la humanitat, sobretot quan es tracti d'expressar sentiments d'amistat i de col·laboració entre els éssers humans. Perquè com ens recorda el poema de Joan Maragall que vàrem aprendre a l'escola, a Barcelona:

"La sardana és la dansa més bella
de totes les danses que es fan i desfan
és la mòbil magnífica anella
que amb pausa i amb mida va lenta oscil·lant".

Federico Mayor
Director General de la UNESCO

Associació del Via Crucis Vivent

DECLARAT FESTA TRADICIONAL D'INTERÈS NACIONAL

Benvolguts hilariencs, amb aquest encapçalament tan eloqüent, encetem aquestes ratlles al programa de la Festa Major.

Com molts de vosaltres sabreu, la nostra entitat feia uns quants anys que anava darrere les institucions perquè el nostre Via Crucis Vivent fos declarat d'interès nacional. Doncs bé, al final del mes de maig passat, els tècncis del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, (CPCPTC) va resoldre favorablement la nostra demanda i reconegueren el Via Crucis Vivent de Sant Hilari Sacalm, com a festa tradicional d'interès nacional.

Però, per què ens han declarat el Via Crucis d'interès nacional?

Primer de tot, per l'antiguitat de la representació, ja que hi ha documents que daten del 1731, en els quals es diu que ja s'interpretaven papers dins la processó, com és en el cas de les tres Maries.

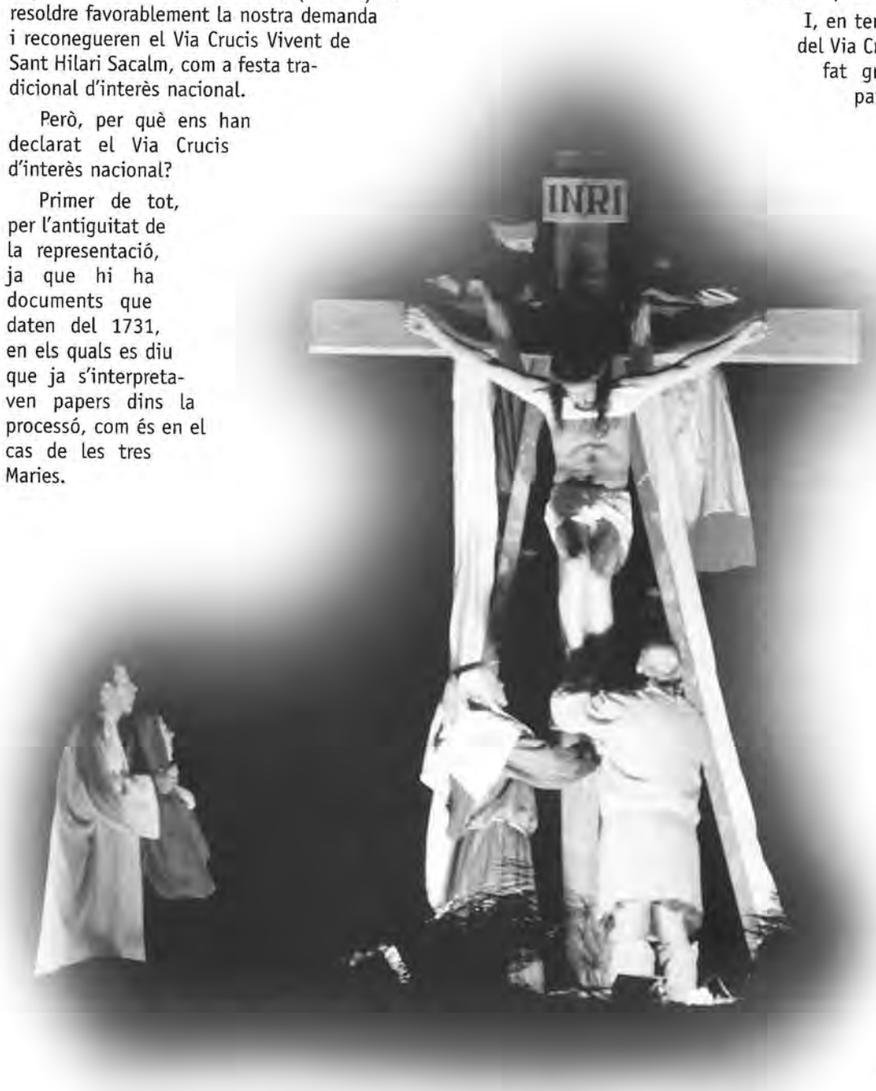

En segon lloc, gràcies a la constància i esforç de totes les generacions d'hilariencs i hilarienques a l'hora d'organitzar l'acte processional de cada Setmana Santa de manera ininterrompuda. Només es va deixar de representar durant la Guerra Civil i des de llavors fins ara, només s'ha deixat de fer un cop i va ser per la pluja. També els responsables de Cultura de la Generalitat han valorat la seriositat, el respecte i el silenci que envolta tota la processó.

I, en tercer lloc, perquè la tradició del Via Crucis de Sant Hilari ha agafat gran popularitat arreu del país, per la qualitat global de la representació i també, entre altres coses, per l'organització d'un Congrés Internacional de Teatre Sacre que va promoure la nostra entitat durant de Setmana Santa de l'any 1989 i que va comptar amb ponents de moltes parts del món.

Gràcies a aquesta decisió, el Via Crucis podrà gaudir d'uns privilegis que fins ara tenia més difícil, com és el tema de les subvencions, de la publicitat i de la difusió. La representació de Sant Hilari sortirà a tots els fulletons, llibres, Internet i a tots els mitjans de comunicació del Departament de Cultura i el CPCPTC.

Des d'aquestes ratlles, volem donar les gràcies a tots els hilariencs que han fet possible assolir aquesta fita, des dels

que fan d'armats fins als que ho organitzen i col·laboren en qualsevol tasca per a tirar-ho endavant cada Divendres Sant. També cal fer-ho extensiu a tota la gent del poble en general, perquè sempre ha valorat, respectat i apreciat molt el Via Crucis. Volem esmentar especialment aquelles persones que fa uns anys varen transformar o donar un nou caire a la processó tradicional i que ha fet que entre tots li haguem donat un carisma i una ressonància considerables. Des d'aquí volem, doncs, retre un homenatge a tots aquells homes i dones que, des que mossèn Carbó els va animar a restablir la processó del Dijous Sant, allà pels anys quaranta, i a escenificar-hi les catorze estacions, fins a l'època actual, l'han convertit en un dels símbols tradicionals del nostre país. Des de tots els estaments, com la junta, els actors, els assistents, els col·laboradors i tots en general, ens congratulem de la resolució que s'ha dictat.

No hem de deixar de cantó tampoc l'aportació econòmica que ha anat fent l'Ajuntament de Sant Hilari per a la tradicional celebració, així com la Diputació i altres entitats. Cal dir un: gràcies a tots.

Amb vistes a la propera edició, la del 2000, estan previstos diferents actes per a commemorar-ho tal i com l'efemèride es mereix.

Per acabar aquestes ratlles voldríem fer un resum del que s'ha fet al llarg de l'any a la nostra associació i també en la representació del Via Crucis del Divendres Sant.

La nostra vol ser una entitat de compromís, aglutinadora d'esforços i, per sobre de tot, solidària. És per això que, el 15 de novembre passat, es va portar a terme una recaptació per als damnificats per l'huracà *Mitch* i que va destruir molts països de l'Amèrica Central. La valoració va ser positiva perquè hi hagué la col·laboració de molta gent i es pogué aportar una bona quantitat a la causa.

Banyoles 99. Enguany, els manaies de Banyoles celebraren el seu 50è aniversari de la renovació dels soldats romans. Per a festejar-ho van organitzar diferents actes i entre ells, una concentració de Manaies i Armats de tot Catalunya. Els nostres armats també hi varen desfilar. La trobada es va fer la tarda del diumenge 21 de març. Hi participaren 1.500 manaies, l'organització va ser formidable i la nostra actuació va ser elogiada per tothom. També hem de donar les gràcies a la gent de Sant Hilari que vingué a veure'ns i ens animà pels carrers de Banyoles. La festa es va acabar amb un sopar al pavelló de la Ciutat de l'Estany.

Pel que fa a la nostra Setmana Santa, podem dir que va ser positiva en molts aspectes. Primer per la participació i qualitat de les obres presentades al concurs de pòsters per a l'edició de l'any 2000 i que va guanyar la Montse Brugarola.

L'exposició del material del Via Crucis a l'hotel Suís va ser novament un punt de referència durant tota la setmana, per a la gent del poble i per als nombrosos visitants.

A l'escrit de l'any passat, us parlàvem de problemes que havíem tingut en la celebració de la processó anterior, com la llarga espera de la gent a la plaça de l'Església. Bé, enguany, finalment, hem pogut solucionar el problema i no hi hagué cap moment en què no es representés res i al mateix temps es va poder seguir el diàleg de l'escenificació de l'hort de Getsemaní a la plaça abans esmentada. Aquest fet, la climatologia, la bona organització i coordinació i la participació d'actors, col·laboradors i assistents foren factors que permeten afirmar que va ser un acte processional rodó.

No hi hagueren novetats puntuals a destacar, només petits aspectes que ajuden a millorar de manera global la qualitat de la representació.

Amb vistes al proper any volem superar l'èxit d'aquest i celebrar com es mereix l'arribada del nou mil·lenni i també, evidentment, que ha obtingut la categoria de festa tradicional d'interès nacional.

És possible també que acceptem el convit fet pels Manaies i el cos d'Estaferms de Besalú, de participar en una trobada de Manaies i Armats de les comarques gironines per celebrar el 300 aniversari de la Congregació de la Mare de Déu dels Dolors. El dia seria el diumenge 9 d'abril del proper any.

Bé, res més a dir-vos, només desitjar-vos una BONA FESTA MAJOR.

La Junta

A la concentració de manaies a Banyoles

Carta d'agraïment

Sant Hilari, juny de 1999

En iniciar el curs que hem deixat enrere, la Junta de l'Associació de Pares de la Llar Infantil "LES CENT FONTS", ens vam proposar de renovar els patis de la nostra escola. El material que hi havia era ja molt vell i en un dels patis no hi havia res.

Era una proposta ambiciosa si tenim en compte que la nostra "Llar", per la seva condició d'escola privada, es manté gràcies a les quotes que paguen els pares. Calia, però, intentar-ho, ja que no podem oblidar que la Llar d'Infants és l'únic centre del nostre poble que es fa càrrec dels nostres fills més petits de 3 anys.

És per aquest motiu que ens vam decidir d'anar a trucar totes les portes de Sant Hilari, buscant una ajuda econòmica per finançar el nostre projecte.

Ara, per mitjà del PROGRAMA DE FESTES, en nom de l'Associació de Pares i del Centre Llar Infantil "LES CENT FONTS", us volem fer arribar, ben sincerament, el nostre agraïment per la vostra aportació vers l'adquisició dels jocs infantils per als patis de l'escola.

És gràcies a la col·laboració desinteressada, com la vostra, que ens permetem constatar el suport al projecte de la Llar Infantil, que influeix en l'autèntica qualitat del centre on tants "menuts" de Sant Hilari es comencen a formar i, amb aquest fet, aconseguim una millora molt important de les instal·lacions de les quals estàvem necessitats.

Serveixin, doncs, aquestes ratlles per agrair-vos personalment la vostra donació, tot esperant saludar-vos en la que és la vostra escola.

Ben cordialment,

Antoni Brugarola
El president de la Junta

Gnes. Carmelites
la Titularitat

Grup d'atletes DE SANT HILARI

Durant l'any hem anat participant en moltes de les curses que es programen al llarg de la geografia catalana.

En categories escolars, els atletes solen participar a través de la representació dels seus propis col·legis, IES, Sant Josep i CEIP Guilleries, amb bons resultats en general. En categories superiors, la majoria d'atletes representen el Club Olímpic Vidreres.

A nivell local, tres han estat les proves que s'han organitzat: la XV Cursa de Sant Hilari, de 12 km, la II Milla Urbana de Sant Joan i el XVI Cros de Sant Hilari.

La caminada es fa a l'hivern i aplega una bona colla d'homes i dones que tenen com a principal atractiu el poder córrer i gaudir del nostre paisatge. S'acaba amb un bon esmorzar.

A la II Milla, que es disputa pels volts del passeig de la font del Ferro, hi participaren 76 corredors repartits en les categories corresponents. Obtingueren el primer lloc els atletes locals:

Jaume Cardona, promesa masculí
Alba Donadeu, infantil femení
Sergi Rossell, prebenjamí masculí
J. Gómez, prebenjamí femení
Arnau Parareda, benjamí masculí
Meritxell Serrano, benjamí femení
David Cobo, aleví masculí
Neus Roura, aleví femení
Arnau Turon i Núria Iglésies en caganius.

Els guanyadors de sèniors foren Jaume Berenguer i Olga Pagès.

També s'organitzà i disputà el XVI Cros de Sant Hilari a la zona esportiva.

Hi acudiren 258 atletes repartits en les diferents categories.

El guanyador de la prova sènior fou l'atleta de Sils Pere Arco i de dones la guanyadora va ser la Isabel Bielsa.

Pel que fa a atletes locals cal destacar els triomfs de:
Pau Sarsanedes, en juvenil masculí
Antonio Rossell en prebenjamí masculí
Miquel Criado en benjamí masculí

i en David Cobo, aleví masculí, que va completar una gran temporada.

L'any vinent esperem poder seguir treballant en el món de l'atletisme.

La Junta

CONEIXEMENT per lluitar contra la por

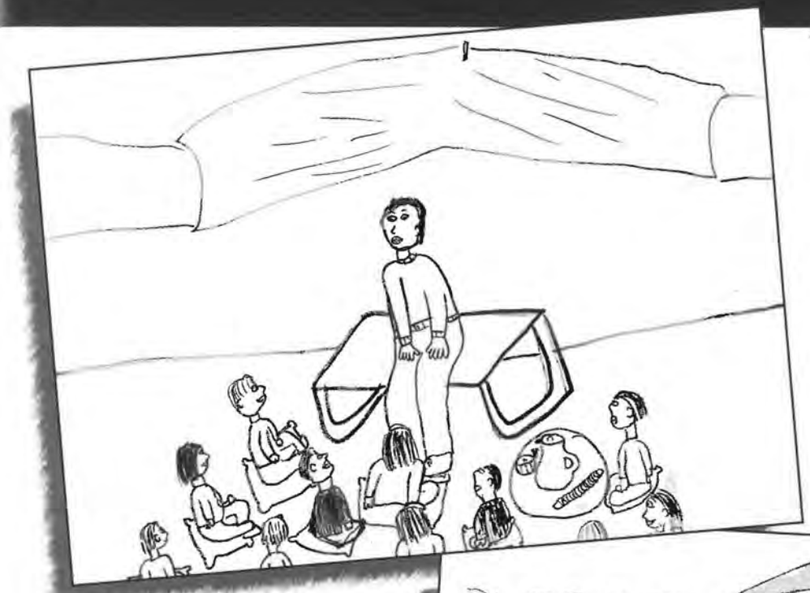

Asseguts en coixins, sota la haima,
vàrem beure te amb menta i escoltar
rondalles marroquines
que ens parlaven de solidaritat.

Sovint ens sentim amenaçats per tot allò que és diferent i, per tant, desconegut. No podem anticipar com reaccionarà, què farà, ni molt menys intuir què deu pensar si es tracta de persones individuals o col·lectius humans.

Aquesta és només una de les raons del rebuig als grups immigrants, o cap als estrangers en general. La xenofòbia, el racisme, la marginació social, en més o menys grau, segons l'època i el lloc, han estat i són presents en la nostra societat.

Què podem fer des de l'escola en un tema que la desborda, que implica l'actitud que els nens i les nenes perceben dins les seves famílies, en el poble, en els mitjans de comunicació...?

Potser, començar oferint *coneixement*. Que per altra banda és una de les tasques primordials que ens ha encomanat la societat.

Antigament, la gent tenia por dels estrangers, dels que parlaven altres llengües; arribant a acusar de bruixes i bruixots a qui havien sentit dir paraules incomprensibles, que ells interpretaven com obscurs conjurs.

Avui, això ens pot fer riure. Però, segur que sense ado-

nar-nos-en fem judicis semblants. Només cal un cop d'ull a les notícies, on sovint magribí és sinònim d'il·legal o de traficant d'haixix.

D'aquí la importància que considerem que tenen les activitats realitzades enguany a les escoles.

Tots els infants de Sant Hilari han participat en una setmana cultural sota el lema "Educació per a la pau, la cooperació i el desenvolupament".

També, hem pogut visitar a la casa de cultura la petita exposició "Coneguem el Marroc" i al CEIP "Guilleries", durant una setmana, hem intentat apropar els nens i les nenes la realitat d'aquest país del Magrib, d'on provenen alguns dels seus companys, així com introduir-los en la comprensió de la diversitat cultural en general.

La comissió organitzadora ha comptat amb la necessària col·laboració de Lotfi Bousatta, de la fundació SERGI (servei gironí de pedagogia social), que ha portat a terme tot un seguit d'activitats amb els alumnes de l'escola.

A través d'un document audiovisual vam conèixer l'aspecte que té el país del Marroc. Ens vam deixar captivar per la seva inesperada bellesa, lluny dels tòpics de desert i camells.

Quina sorpresa va produir als nens i nenes la llengua parlada amb uns sons difícilment imitables i la llengua escrita amb la direccionalitat de traç contrària a la nostra. Ens vam adonar que a més del nostre hi ha d'altres alfabets a la Terra tan usats i tant o més antics que el nostre: aràbic, hebreu, grec, ciríl·lic, xinès, japonès, Braille, Morse, i el llenguatge del cos. Tots són sistemes de codis, símbols, però tots tenen en comú una necessitat que ens fa humans: la **comunicació**. Com li diries a un xinès que vingués amb tu? Segur que podries dir-li-ho. I no saps ni un borrall de xinès. L'expressió de la cara, la mirada, els gestos... són universals.

En Lotfi ens va ensenyar que les noies marroquines es fan dibuixos a les mans amb un pigment que es diu henna, és un símbol de festa i celebració. Amb aquesta excusa els alumnes van fer unes activitats de descobriment de pigments de color i atribució de significat subjectiu a cadascun d'ells.

Asseguts en coixins, sota la *haima*, vàrem beure te amb menta i escoltar rondalles marroquines que ens parlaven de solidaritat.

Col·lectivament vàrem preparar les trenes que després compartiríem.

Tots plegats vam acabar les activitats amb la representació de la Cantata "Cançons d'arreu del món" acompanyats amb instruments de percussió fets pels propis alumnes.

Cantant cançons en llengües desconegudes, escrivint el nostre nom amb signes estranys i desxifrant missatges en altres codis, han deixat de fer-nos por.

Conèixer és també **respectar**. Després de pintar-nos amb *henna* o d'embolicar el nostre cos amb una *melfa* o una *draa*... possiblement deixarem de trobar ridícules altres maneres de vestir. Sovint menyspreem allò que no entenem.

La curiositat infantil és un bon aliat contra la ignorància i la por. Tant de bo no se'ns acabés mai.

CEIP Guilleries

Col·lectivament vàrem preparar les trenes que després compartiríem.

Apunts del col·legi Sant Josep

Des de fa pocs anys, la societat s'ha alarmat per l'actual conducta dels més joves envers temes com són el consum de tabac i d'alcohol i hi ha motiu per fer-ho, perquè són moltes les causes i les conseqüències. S'ha encès l'alerta quan es veu que són nens i nenes de 13 a 14 anys que ja s'han enganxat a aquestes drogues que la nostra societat no condemna i, en canvi, tolera i fomenta. El fumar i el beure, a més de fer mal a la butxaca, són la principal causa de mortalitat de la gent adulta, sigui a través d'accidents de trànsit o de malalties, però també afecten els joves en un moment important de la seva vida com és en el creixement. El tabac també sol ser via d'accés a altres tipus de substàncies més perilloses.

En l'àmbit de família a aquesta situació cal afegir-hi el tema de problemes relacionats amb una mala conducta alimentària, que pot derivar en l'anorèxia o en la bulímia. Més endavant el de la sida, que ha d'anar vinculat a una pràctica sexual prudent i ben entesa, també el consum de substàncies considerades drogues dures i que suposen una alteració de la personalitat en la seva conducta psicofísica. Hi podem afegir els problemes d'una temerària conducció de motos, de la febre per consumir...

Aquest és un panorama que ha entrat molt de pressa i de cop a les cases dels que tenen els seus fills en un centre de secundària, d'ESO, i està generant conflictes entre pares-fills i alumnes-professors, importants.

Ha estat un tema que a moltes famílies els ha explotat a les mans i que ha malmès el que fins ara era una relativa convivència familiar i dic relativa perquè els conflictes cal preveure'ls i això costa sempre de fer.

Curiosament, de tota aquesta problemàtica se'n culpa la societat. La influència dels companys i amics, la pressió del grup, el cinema i la televisió, el fracàs escolar, el consum excessiu, la manca de perspectives de futur...

Com a pare, em consola pensar que no es pot generalitzar i que encara hi ha molt jovent que no converteix els caps de setmana en un calvari per als pares. Com a docent m'estic acostumant que l'escola sigui la culpable de tot, o gairebé de tot, -quan un jove no actua com cal-, a què se'ns faci dipositaris d'uns compromisos que pertocarien més a la família i a la societat en general.

Davant d'aquesta situació és normal que en l'àmbit del centre educatiu, que té alumnes fins a 16-17 anys, es plantegi el tema de l'educació per a la salut de manera global, en especial dins l'ESO. Aquest és un projecte que ha encarat el Col·legi Sant Josep des del curs passat i el professorat de secundària accepta que té el deure i el repte de treballar per aquests aspectes i d'aquí que també es tingui com a objectiu bàsic en el Pla Anual i al Projecte Educatiu. Es tracta d'establir el que se'n diu un PESE, un Programa Educatiu per a la Salut a l'Escola.

I ho fem perquè si ara demanem als pares què els preocupa dels seus fills, no ens dirant l'atur, sinó que sortiran tots els problemes que abans hem esmentat.

Aquí, evidentment, haig de dir que pel que fa a l'escola és difícil lluitar contra el que es fa a casa. Com pot dir un pare o una mare que el nen o nena no fumi ni begui si ell o ella tenen una cigarreta a la boca i una cervesa o una copa a la mà? Els pares sempre som els primers educadors i ens comporta obligacions.

Tampoc no ens ajuden gens campanyes que fan determinats bars amb "rebaixes" de begudes alcohòliques i que donen premis si es consumeix una marca de cervesa. Per què els pares i les autoritats posem el cap sota l'ala i ho anem consentint?

En l'àmbit del col·legi, tenim molt clar que es tracta d'una tasca difícil, i que cal caminar cap a una actuació que serveixi als joves per a decidir, a través d'una educació afectiva, de l'autoestima, d'ajudar a ser crític amb l'enganyosa publicitat, d'orientar a canvis de conducta, de facilitar alternatives, de donar estratègies per a superar la pressió de grup, etc. Anem cap a aquest camí perquè la feina basada només en informació, quan els hàbits estan ja adquirits, a vegades sol ser contraproduent, com s'ha comprovat. És molt important treballar amb els alumnes abans perquè tinguin capacitat de poder decidir, de poder tenir una alterna-

Dia del número, amb el matemàtic Lluís Segarra

Els alumnes protagonistes del llibre "Torna atzur màgic de l'enigma" de la Dolors Garcia Cornellà de Vaixell de Vapor, Editorial Cruïlla.

tiva, d'anticipar-se, que tinguin un estat d'opinió i de valor quan s'acosti al problema.

També cal un treball global i gradual amb els diferents cursos al llarg de tota l'etapa de l'ESO, d'acord amb les necessitats específiques de cada un. Aquest treball engloba un ampli ventall de temes que esperem que siguin d'utilitat als alumnes. No es tracta d'una cosa d'avui per demà, al contrari, la influència exterior és molt forta i tant els pares com els educadors i la societat en general tenim una tasca difícil. Pel que fa al centre acceptem el repte de treballar-hi de valent, ja des de primària.

La lectura

Des de fa un temps, un altre gran objectiu del col·legi és convertir la lectura en un instrument per aprendre a aprendre, que sigui realment posar la base de l'aprenentatge.

Sobre la lectura sempre hi ha hagut teories que han donat importancia a diversos conceptes. No m'hi poso. Crec, però, que estarem d'acord en dir que no aquell que llegeix molt de pressa ho fa millor.

Llegir és treure informació a través d'un text escrit i la lectura una interacció entre el text i el lector. A Primària, les estratègies de lectura s'encaminen a aprendre a llegir, però a l'ESO cal llegir per aprendre.

Partint del principi que tot professor ha de ser professor de lectura, a la secundària el curs passat vàrem aplicar un programa que es diu LEAESO (Lectura en àrees dins l'ESO) que implica que cada professor, en la dinàmica de la seva classe, apliqui recursos d'aprenentatge per desenvolupar les habilitats lectores.

Es comença amb uns treballs al cicle superior de Primària per a tenir uns coneixements previs per després, a l'ESO, seguir amb estratègies que han de convertir la lectura en un acte agradable i divertit que ha de facilitar l'aprenentatge.

Sabem que els resultats d'aquest treball no són immediats i que cal una feina seriosa i continuada i la seva corresponent avaluació. Comptem amb l'assessorament del Departament de Mètodes d'Investigació i Diagnòstic en Educació de la Universitat de Barcelona, que ens ha demanat una valoració per a final de curs.

De moment hem de dir que els resultats que anem constatant són molt positius i així anirem seguint.

És dintre aquest projecte de fer agafar afecció per la lectura a Primària, que cal incloure l'activitat que han desenvolupat els alumnes de 5è i 6è curs. L'editorial Cruïlla ens va proposar, a principi de curs, si volíem ser pioners en un projecte en què els alumnes d'un curs de l'escola fossin els protagonistes d'un llibre. La idea encantà. Es tractava de llegir un llibre de la coneguda autora Dolors García Cornellà i treballar-lo. Més endavant la mateixa escriptora en va escriure un que es deia *Torna l'atzur màgic de l'enigma* en el qual els protagonistes de la història eren els alumnes i els seus professors.

Prop de final de curs va arribar el llibre, l'autora va venir al centre i en lliurà un exemplar a cada un. Varen quedar sorpresos, entusiasmats i al·lucinats. I més encara quan és van veure en el reportatge televisiu, de TV3.

Pensem que és un al·licient entrar a l'ESO amb ganes de llegir per aprendre. Donem les gràcies a l'Editorial Cruïlla per la seva gentilesa, al delegat Jordi Ferrer i a la Dolors García, que s'ha convertit en un personatge dintre del món infantil i juvenil del poble, perquè ens visita molt sovint amb motius relacionats amb la literatura.

Valoració

Tot tipus d'activitat necessita una avaluació del procés i dels resultats. El món de l'ensenyament encara més perquè són molts els factors a tenir en compte i un curs no és mai igual. Avaluar és sinònim d'anàlisi i valoració d'una feina per mantenir o modificar.

Enguany, a nivell del Col·legi, també hem de celebrar els resultats que han obtingut els alumnes de l'IES Sant Hilari, que formaven la primera fornada de joves del poble que podien tenir accés a la Universitat o a les Escoles Universitàries a través de la selectivitat. Si ens limitem a la fredor de les xifres, hem de dir que els resultats han estat més que bons: de setze, només dos no l'han aprovada i felicitem la institució i els alumnes. Diem que estem contents perquè, com a centre que imparteix Primària i ESO, també hi hem tingut la nostra part de mèrit. De tots els alumnes del poble que han passat la selectivitat, entre els que van a l'IES d'aquí i a altres centres, uns 22 o 23, 17 han estat alumnes del Col·legi Sant Josep, la qual cosa demostra que es fa un bon treball i que som el planter de l'actual batxillerat LOGSE a nivell local.

Darrere aquests resultats només podem dir que alumnes, pares i professors podem estar satisfets del treball global fet a escala de poble, que ha permès obrir les portes de la universitat a través de l'IES de casa nostra, de Sant Hilari.

Àngel Serradesanferm

C.B. Sant Hilari

Composició dels equips 1998-1999

INFANTIL FEMENÍ

Sílvia Cornellà
Alba Donadeu
Maite Donadeu
Mireia Fàbregas
Neus Frigolé
Elisabet Martí
Ester Miralpeix
Mercè Pallarols
Anna Sabatés
Núria Serradesanferm
Carme Villacrosa

CADET FEMENÍ

Mireia Bonvehí
M. Dolors Campeny
Cristina Fogueras
Mercè Malet
Cristina Mimó
Montse Molist
Míriam Peñafiel
Gemma Pujol
Anna Valls
Raquel Vidal

SÈNIOR FEMENÍ

Anna Arimany
Marta Ballester
Sara Bonvehí
Emma Colón
Laura Fàbregas
M. Soledat González
Pilar López
Laura Pagespetit
Montse Puig
Olga Raset
Anna Serradesanferm

JÚNIOR MASCULÍ

Randolf Arvelo
Eduard Malet
Albert Martí
Albert Masó
Miquel Prat
Daniel Prat
Joaquim Serrano
Josep Tordera
Sergi Vilamala

SOTS-20 MASCULÍ

Josep Álvarez
Francesc Boix
Xavier Canaleta
Jordi Illamola
David Luque
Gerard Masó
Gerard Moré
Jordi Parra
Jordi Puig

SÈNIOR MASCULÍ

Jordi Colom
Miquel A. Linares
Carles López
Jaume Masó
Francesc Mayorgas
Jordi Mimó
Jordi Pallarols
Josep Planas
Xavier Planiol
David Ramon
Santi Roura
Ferran Sánchez
Josep Taberner

Classificació 1998-1999

Equip	*Lloc de classificació*
Infantil femení	tercer
Cadet femení	cinquè
Júnior masculí	sisè
Sènior femení	onzè
Sots-20	novè
Sènior masculí	vuitè

Activitats 1998/1999

Estiu	24 hores Bàsquet al carrer
Setembre-maig	Entrenaments i competició
Maig	Fase final campionat de Catalunya infantil femení preferent amb els equips: Santa Rosa de Lima, Universitari, CN Sabadell, Sant Fruitós.

Activitats 1999/2000

7 i 8 d'agost	2a edició de les 24 hores
21 d'agost	5a edició del campionat de bàsquet al carrer
Setembre-maig	entrenaments i competició

Noticies de l'IES
Sant Hilari Sacalm

La primera promoció de Batxillerat LOGSE i la darrera promoció d'FP

Enguany, la comunitat educativa de l'Institut d'Ensenyament Secundari de Sant Hilari Sacalm hem celebrat un inici i un final. Per una banda, ha sortit l'última promoció d'alumnes de Formació Professional especialitat Administrativa i Comercial que han pogut cursar tota l'especialitat al Centre fins a obtenir el títol de Tècnic Especialista. Han acabat el 5è d'FP cinc alumnes i totes han obtingut el títol.

Per altra banda, la primera promoció d'alumnes amb el Títol de Batxillerat LOGSE ha fet realitat la il·lusió que les noies i els nois de la nostra vila puguin adquirir la titulació i la capacitació per anar de Sant Hilari a la Universitat o a cursar Cicles Formatius de Grau Superior. Durant el curs 1998/99 hi ha hagut 16 alumnes que han cursat el segon curs de Batxillerat en les quatre especialitats que el centre ofereix: Ciències de la Salut, Ciències Socials, Humanitats i Tecnologia, i tots han obtingut el títol de Batxillerat. Tots setze alumnes s'han presentat a les Proves d'Accés a la Universitat (PAAU) i catorze d'ells les han superades amb la nota de tall necessària per cursar la primera o segona opció desitjades.

Conscients de la importància que per a la nostra vila representa aquesta primera promoció de Batxillerat, com ho han significat fins ara les promocions de Formació Professional, ja que els alumnes no han de dependre d'altres centres per a cursar el Batxillerat ni de la seva capacitat econòmica, sinó només de les seves capacitats intel·lectuals, s'ha volgut des del Consell Escolar de l'IES instaurar una Festa de Graduació per acomiadar cada promoció que obtingui el títol de Batxillerat. Enguany es va celebrar la 1a Festa de Graduació amb un sopar i un Acte de Graduació i Comiat de les promocions d'FP i Batxillerat 1998/99.

Per a tota la comunitat educativa: alumnes, pares, professors i Ajuntament la fita del curs 1998/99 significa la validació social de la tasca que estem realitzant. Tot i estar ubicats en uns mòduls prefabricats que denoten la novetat del nostre centre, tot i tenir una notòria variabilitat del professorat, les persones implicades en la tasca docent i administrativa de l'IES de Sant Hilari hem establert una base on assentar un prestigi del centre.

Llum verda per a la cessió dels terrenys per al nou IES.

El mes de maig, arran d'unes gestions fetes a partir dels consells escolars del Centre i Municipal s'ha desbloquejat l'acceptació dels terrenys del carrer Joan Serras, cedits per l'Ajuntament, per part de la Direcció General de Centres Docents. En la carta tramesa a l'Ajuntament de Sant Hilari per part del subdirector general de Planificació de Construccions Escolars i Serveis Educatius, Sr. Santiago Delàs i Malet, s'expressa que donada "la prioritat assignada a l'IES de Sant Hilari Sacalm, i a la vista de l'aprovació d'actuacions realitzada pel Govern a l'abril d'enguany, fa preveure aquesta construcció en la propera proposta d'inversions a realitzar pel Departament".

Una mostra més de la consolidació de l'IES de Sant Hilari és l'ampliació del nombre de membres de l'Equip Directiu. Des del dia 1 de juliol, componen l'Equip Directiu el director, la cap d'estudis, la coordinadora pedagògica i la secretària.

Premi Horitzons a l'ús didàctic de la televisió

El dia 27 de maig, un grup d'alumnes i professors de 4t ESO de l'IES vam anar a Televisió de Catalunya a recollir el Premi Horitzons, de mans del conseller d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, Sr. Francesc Xavier Hernández, obtingut pel treball "Coneixem el cinema amb Tomàquets verds fregits" elaborat per la professora Meritxell Sanglas.

El premi consisteix en dues-centes mil pessetes i una estatueta d'en "Quimet", un equivalent als "Oscars", però versió didacticocatalana.

Des d'aquestes línies del Programa de la Festa Major 1999 volem desitjar molta sort en la seva nova etapa als alumnes que han deixat aquest curs el Centre, bé sigui per haver entrat al món del treball, bé per continuar estudis, molt bona Festa Major a tothom i fins al proper mil·lenni.

Ricard Madrià i Garriga
Director de l'IES de Sant Hilari Sacalm

Recollint el Premi Horitzons 1999.

Grup Ciclista
Sant Hilari Sacalm

El dia 7 de març de 1999 organitzàrem la tercera trobada ciclista BTT.

Sortírem a les 8 del matí del Bar Juani, vam fer un bon esmorzar a la Casa Nova de la Balma i cap al migdia ja tornàvem a ser a casa.

La ruta va ser senzilla i molt distreta, tot plegat uns 30 km. La ruta va ser la següent:

Oficina de Turisme - la Belluga - la Vileta - pla de la Creu - can Serrabassa - Muntanya - Casanova de la Balma i Sant Hilari.

A Sant Hilari, hi ha diferents colles ciclistes, que setmanalment fem sortides de BTT o de carretera, però un cop a l'any intentem organitzar-ne una tots plegats. Cal dir que és molt divertit i que si algú està disposat a participar-hi l'esperem.

M. Arimany

Amics de la Musica

Els Amics de la Música de Sant Hilari Sacalm

Els Amics de la Música de Sant Hilari Sacalm és, com probablement ja sabeu, una entitat sense ànim de lucre fundada el 1977 per organitzar activitats musicals a la vila. En acabar l'any 1998, es va produir el relleu d'uns quants membres de la Junta, en particular de la seva presidenta i fundadora Conxita Bosch que ha estat i és la veritable ànima d'aquesta entitat. Ara, que està passant uns moments difícils, els membres de la Junta, en nom propi i de tots els socis, li volem manifestar el nostre reconeixement i oferir el nostre suport.

Els membres de la nova ja nova Junta ens hem marcat una sèrie d'objectius amb la finalitat de dinamitzar i fer propera a la gent de Sant Hilari un bé cultural viu com és la música. Ens hem fixat quatre línies directrius:

1. Oferir activitats musicals al llarg de tot l'any.

2. Diversificar l'oferta musical a la música clàssica, tradicional i moderna (jazz, blues, soul...).

3. Oferir activitats de divulgació i formació musical, preferentment per al públic jove.

4. Ampliar el nombre de socis de la nostra entitat.

En aquests moments, i gràcies a la col·laboració amb l'Ajuntament de la vila, disposem de l'ús de la Sala Noble de la Cooperativa com a sala de concerts, amb una magnífica acústica com han reconegut públic i intèrprets. Per Sant Jordi, s'hi va estrenar el piano de cua que l'Ajuntament ha adquirit com a dotació per l'aposta cultural feta en els espais Casa de Cultura, Cooperativa, Can Rovira i Hotel Suís.

Amb la programació d'aquest any 1999 hem obert els camins marcats als nostres objectius. Heu-la aquí:

Calendari de concerts 1999

27 de març. Concert de Rams. 22 h. Sala Noble (Cooperativa). Les Violines. Música tradicional en mans de quatre joves violinistes que estan tenint un gran ressò arreu.

2 d'abril. Concert de Divendres Sant. 18.30 h. Sala Noble (Cooperativa). Coral Amethysta. Podrem escoltar música del Renaixement i també contemporània.

23 d'abril. Concert de Sant Jordi. 21.30 h. Sala Noble (Cooperativa). Evelio Tieles, violí. Stanislav Pochekin, piano. Concert de violí i piano en mans de dos grans professors i músics.

*9 de maig. Concert de Primavera. 17 h. Sala Noble (Cooperativa). Joan Rubinat, piano. Petits cantaires de Sant Hilari. Coral infantil de les Planes.

Per celebrar l'estrena del piano de cua, res millor que un bon pianista acompanyat d'un narrador que ens faran viure en directe la *Història de Babar* de Poulenc i, seguidament, les corals infantils ens interpretaran cançons tradicionals d'arreu i d'autor.

21 de juny. Dia de la Música. 21.30 h. Sala Noble (Cooperativa). Quartet de Clarinets de Barcelona. Amb aquests grans i reconeguts clarinetistes ben segur que celebrarem la nostra festa de la millor manera possible, escoltant música distreta i de gran qualitat.

10 d'agost. Festa de l'Estiuejant. 18 h. Sala Noble (Cooperativa). Els cremats. Grup d'havaneres, Sis joves de Palafrugell ens faran gaudir d'unes bones havaneres amb les seves veus i instruments.

Concert de "Les violines"

20 d'agost. Concert a la Fresca. 22.30 h. Jardins de Can Rovira. Música i cinema. Laura Simó, veu. Joan Vinyals, guitarra moderna. Horacio Fumero, baix. Els acompanyants habituals de Tete Montoliu ens faran passar una agradable vetllada a l'aire lliure amb estàndards de la música de cinema amb jazz. Hi haurà servei de bar.

6 de novembre. Concert de tardor. 22 h. Cinema Catalunya. Musicals Cats. Coral Cypsella i música de St. Feliu de Guíxols. És música, és teatre, és dansa, és diàleg, és cançó,... és un espectacle complet sobre l'apassionant món dels gats.

*7 de novembre. Audició Corals. 18 h. Sala Noble (Cooperativa). Coral Cypsella. Coral Amethysta. Ens cantaran algunes cançons per separat i també algunes de conjuntes amb motiu de l'intercanvi de corals.

22 de novembre. Concert de Santa Cecília. 21.30 h. Sala Noble (Cooperativa). Quartet Albera. Quartet de corda format per dos violins, viola i violoncel que ens presentaran i interpretaran obres barroques i del romanticisme.

*26 de desembre. Concert de Sant Esteve. 17.15 h. Sala Noble (Cooperativa). Coral Petits Cantaires. Coral Lutiana. Grups de cambra i orquestra de les Escoles de Música de Sant Hilari i Arbúcies. Acabarem l'any escoltant aquests joves músics de casa nostra que, amb les seves veus i instruments ens feliciten les festes nadalenques.

Preu dels concerts:

Majors de 18 anys: 1.000 ptes.

Menors de 18 anys: 300 ptes.

Socis: Gratuït.

Carnet de soci Amics de la Música.

Majors de 18 anys: 3.000 ptes. l'any.

Menors de 18 anys: 1.000 ptes. l'any

Concerts gratuïts: Marcats amb un asterisc.

Des d'aquesta publicació, que arriba a totes les famílies de Sant Hilari, volem fer una crida a totes les persones que valoren la música en directe i el luxe que suposa de poder-la sentir a la nostra vila i al llarg de l'any. Sortir de casa i no haver d'anar a la capital per poder gaudir de música diversa i de qualitat. Qualsevol persona, que vulgui ajudar a mantenir i millorar l'oferta musical i cultural de la nostra vila, pot fer-se soci de l'entitat només omplint una butlleta que pot recollir i lliurar a la Casa de Cultura o contactant amb les persones que tot seguit es relacionen.

Madrià, Ricard, 972 86 93 91, Barcelona, 1, àtic 2.

Miralpeix, Toni, 972 86 85 03. Busquets i Punset, 37, 1.

Vidal Dolors, 972 86 86 42. Joan Serra, 52.

Molta música i bona Festa Major.

La Junta d'"Els Amics de la Música de Sant Hilari Sacalm"

Hola, som els escoltes

Dinar a Joanet amb els pares (imposició del fulars)

Pioners i caravel·les d'excursió a l'skating de Barcelona

Des de fa 17 anys, aprofitem aquest escrit al programa de Festa Major per fer-vos quatre cèntims de les activitats que hem dut a terme durant aquest curs.

Vam iniciar l'any escolta amb una sortida a Santa Margarida amb les quatre branques: castors, llops/daines, rànger s/noies guia i pioners/caravel·les.

Per Nadal vam fer els tradicionals campaments, aquest any a Vilopriu.

El tema escollit enguany per la Diada del Pensament va ser l'explotació infantil i, per això, vam dur a terme tota una sèrie d'activitats a la Placeta per a recollir diners per aquesta causa.

Hem continuat l'experiència que vam iniciar l'any passat: la SOPA, sortida de pares, i anàrem a Joanet on vàrem fer la imposició de fulards als nous escoltes i on hi va haver la presència d'un membre de l'equip pedagògic de la Demarcació de Vic.

Pel maig ens aplegàrem tots els escoltes de la Demarcació de Vic, a Vic. El fet va ser un petit exemple del que serà el Xarbot l'any que ve, és a dir, una gran trobada de tots els escoltes de Catalunya que segurament es farà a la Plana de Vic.

També hem de dir que aquest any ens hem acomiadat dels Caus als Campaments i ens hem traslladat als locals que ens han cedit a la Font del Pic, on començarem el nou curs.

Finalment, hem acabat el curs en un càmping de Palamós des d'on fem aquest escrit. I no podem acabar sense donar les gràcies, molt especialment, a tots els pares que fan possible les nostres sortides, perquè el moviment som tots.

AE "Als quatre vents"

FESTA DEL BARRI PLA CAMPANER

Enguany la festa del barri del Pla Campaner no ha gaudit de la tradicional cursa d'ànecs. Hem viscut 18 anys continus de diversió amb els ànecs. Per tothom, aquesta festa ja no ha estat la mateixa sense la cursa.

La fotografia demostra que, a petits i grans, els agradava molt i el animals no estaven patint.

Els protectors d'animals, any rere any, han criticat la situació. La seva paraula clau és el *maltractament i l'estrès* dels ànecs. I qui no té estrès per continuar vivint dia a dia?

Aquesta situació ha fet anul·lar i substituir els ànecs per diferents activitats com: una cursa de sascs, una estirada de corda i, la novetat d'aquest any, un concurs de tirar pinyols com més lluny possible.

Comissió de la Festa

Cursa dels ànecs del darrer any 98

L'EFECTE 2000, POTSER NO ÉS DOLENT

31 de desembre de 1999, Ràdio Sant Hilari, 23:59:50

Silenci, solitud, només dos vumèters de color verd, un que puja i baixa i l'altre que es mou d'esquerra a dreta.

23:59:51 Multitud de compactes, gairebé 2.000, la majoria d'ells ens han deixat escoltar el seu interior durant els anteriors 364 dies. Alguns han marxat, no sabem on, no tornaran, una llàstima, no? Potser no estaven contents aquí...

23:59:52 Aparells reproductors (no sexuals). Tots de color negre, és curiós, oi? Tots tenen molts botonets per pitjar i sabeu quantes vegades s'han pitjat aquest darrer any? No ho sé, però us puc dir que aquests aparells han estat funcionant més de 3.475 hores. Tots ells han superat la seva esperança de vida; potser un dia d'aquests tenim una sorpresa i hi ha una mort sobtada...

23:59:53 Plats giradiscs. Aquests són els que han treballat menys aquest any. S'ha de veure com evoluciona de ràpid la tècnica, el que ahir era meravellós, avui és pèssim i demà segurament serà ignorat.

23:59:54 Aquest 1999 la nostra, la vostra, la ràdio de tots els hilariencs ha complert el seu 15è Aniversari, està en allò que els castellans diuen de: *la edad del pavo*, és tan jove i li queda tant per fer...

23:59:55 Se senten els senyals horaris, que per a qui no ho sàpiga, sempre sonen cinc segons abans de l'hora en punt.

23:59:56 Una altra entrada a la pàgina web, és curiós a aquestes hores! Si hi accediu (http://www.radiosh.com), veureu que si voleu us podem enviar la nostra llista d'èxits o el que ens demaneu, excepte diners!

23:59:57 Algú ens escolta? A vegades penso que no; penso que fem coses per al no-res, que ningú escolta la ràdio i a vegades penso que sempre hi ha algú que escolta aquesta feina que fem una quarantena de persones, i el més important, que ho agraeix.

23:59:58 I és que per fer una ràdio ben feta, que s'escolti bé i que estigui a l'alçada que el nostre poble es mereix, és cara; però no només de diners, sinó també de persones, a vegades costa.

23:59:59 Espero que per l'any vinent, la gent, el poble, segueixi confiant, col·laborant i escoltant com fins ara, només necessitem aquest cop d'efecte que fa tant temps que demanem.

00:00:00 Any 2000. Comença l'efecte 2000. Ens afectarà també a nosaltres? Espero que sí.

Ràdio Sant Hilari

Grup de col·laboradors de Ràdio Sant Hilari

Escola de Música de Sant Hilari

Concert de fi de curs de l'Escola de Música, el 18 de juny de 1999

Amb motiu de la Festa Major, ens plau donar a conèixer algunes de les activitats que hem portat a terme el darrer curs.

A part de les habituals classes i concerts trimestrals de Nadal, Pasqua i estiu, enguany, hem de destacar els fets i activitats que a continuació us resumim:

Recerca de música tradicional

S'ha acabat un treball de recerca que ha merescut una beca de la Generalitat. Es tracta del llibre de 190 pàgines i un CD amb 55 enregistraments en directe de ***La música tradicional a St. Hilari***, obra d'Antoni Miralpeix. És el fruit de molts anys d'acumular material, de moltes entrevistes a avis, i de regirar arxius. El resultat ha estat el de rescatar de l'oblit cançons i danses d'arrel tradicional que són petits tresors que s'estan perdent. Hi ha hagut la participació entusiasta de molta gent de Sant Hilari. S'han trobat partitures molt interessants de finals del segle XIX i s'han transcrit moltes cançons que han estat apreses per via oral i transmeses de generació en generació, d'avis a néts o de pares a fills des de fa segles. Aquesta tradició oral, que sempre havia funcionat, s'ha perdut des que s'han inventat els aparells reproductors i enregistradors del so com la ràdio, la tele, el K7 o el CD. Les úniques persones que mantenen intacta la tradició en la memòria són els avis i àvies de més de 60 anys.

Esperem que aquest material pugui ser presentat i editat.

Classes magistrals

El fet de portar professors prestigiosos de diferents especialitats sempre constitueix un estímul per als nostres alumnes i professorat. Aquest curs, l'Escola de Música ha pogut gaudir, gràcies als Amics de la Música i de l'Ajuntament d'Arbúcies, de la presència dels prestigiosos professors Evelio Tieles (violí), Stanislav Pochekin (piano), Xavier Coll (guitarra) i Montserrat Gascón (flauta travessera). Ha estat una experiència que ja fa anys que portem a terme i que per poc que es pugui continuarem fent, vistos els resultats positius que comporta.

Trobada de l'orquestra de corda amb la de Sant Feliu

El mes d'abril passat vam acollir a casa nostra els components de l'orquestra de corda de Sant Feliu de Guíxols. Tots són mainada que toquen instruments de corda i que practiquen una de les maneres més interessants de fer música com és la de tocar en una orquestra. Tot plegat és com una utopia feta realitat: a Sant Hilari tenim una orquestra infantil estable. La seva finalitat és la formació integral dels seus membres.

L'any que ve ens tocarà a nosaltres anar a casa seva per completar un intercanvi. Creiem que, no només s'ha de repetir, sinó que es pot ampliar, a més, a orquestres de llocs diferents.

Taller "Tastet d'instruments", fi de curs de l'Escola de Música, el 22 de juny de 1999

Tallers fi de curs: "Tastet d'instruments" i "ara balla"

Per últim, volem destacar una experiència que hem portat a terme aquest final de curs. Hem organitzat uns tallers musicals amb l'ànim que fossin participatius i oberts a tothom. Vam portar molts instruments musicals (acordió, flautes, guitarres clàssiques i modernes, teclats, bateria, saxo, baix, xilòfons, metal·lòfons, percussió indefinida, violins, violoncels, etc.) a la plaça Gravalosa i allà tothom que volia podia fer un "Tastet d'instruments", anar-los provant una mica tots. Va ser molt engrescador i una experiència única per a molta gent. Vam acabar els tallers tal i com se solen acabar les festes: ballant una sèrie de danses populars catalanes i amb un petit obsequi per a tots els participants.

Bona Festa Major!

Antoni Miralpeix

Petits cantaires

Com cada any, els Petits Cantaires aprofitem aquest espai del programa de la Festa Major per explicar-vos com ens ha anat aquest curs 98-99.

En primer lloc, destacar que hem cantat dues vegades a la Sala Noble de la Cooperativa, un espai perfecte per a realitzar-hi concerts gràcies a la seva bona acústica; el dia de Sant Esteve, amb el tradicional concert nadalenc, i el 9 de maig junt amb una coral de Les Planes. Amb aquesta coral, vam tenir el plaer de compartir tot un dia d'activitats de lleure i d'intercanvi musical i humà.

En segon lloc, mencionar que, després de molts anys de demanar-ho i de fer-nos il·lusions, aquest curs hem tingut la gran sort de poder fer un intercanvi amb una coral de Menorca: Els estels de Maó. Així, els dies 22, 23 i 24 de maig el grup de mitjans i grans van gaudir d'unes minivacances de platja i piscina en aquesta bonica illa; a part, és clar, d'assajar i cantar un programa molt complet al concert que ens van organitzar el dia 23 a la tarda i en el qual vam tenir molt d'èxit. A part d'això, l'experiència de viure tres dies a casa d'una família que no és la pròpia va ser molt positiva per a tots els cantaires.

D'altra banda, amb el grup de petits vam participar al "Juguem Cantant" festival que s'organitza anualment agrupant els més petits de les corals de cada zona i que aquest any es va celebrar a Vic i en el qual ens ho vam passar molt bé.

Amb això, doncs, acabem aquest petit resum del que ha estat un curs molt profitós i esperem que durant molts més anys puguem continuar potenciant el bon gust per la música entre els nens i les nenes del poble.

Neus Cuberta
Equip de directors

A Maó, maig de 1999

Caramelles, Pasqua 1999

Coral Amethysta

El cor Amethysta també vol aprofitar aquest espai per saludar tots els hilariencs i hilarienques, així com tot el nou consistori.

Com alguns ja sabreu, el cor Amethysta va formar-se ara fa uns anys i aplega cantaires tant de Sant Hilari com d'Arbúcies.

Portem el nom del nostre poble allà on anem i intentem fer conèixer la nostra vila amb els nostres cants, intercanvis i sortides que fem.

Aquest curs, per exemple, hem participat en una trobada a Sant Feliu de Guíxols, on vam cantar juntament amb la seva coral i una altra de Puigcerdà. Si tot surt com és previst, ens tornaran la visita aquest curs vinent. També hem actuat en actes del Viacrucis, i hem fet concerts a la Sala Noble, Barcelona i Girona (amb orquestra)... Com és natural, sempre que se'ns demana, intentem col·laborar en tot allò que fa referència al nostre poble, ja que ens agrada que Sant Hilari ens conegui i d'aquesta manera fer-nos-el també més nostre i veure que, com a entitat, en formem part d'una manera activa.

El cor Amethysta intenta aprendre i millorar dia a dia; intenta fer un treball rigorós i seriós per tal de poder oferir al públic el millor de nosaltres. I hem arribat al "públic". Sí, el públic és molt important; sense ell, sense algú que ens vingui a veure i escoltar i que pugui fer una crítica, sense algú més, a part de nosaltres mateixos, que gaudeixi amb el que fem, el nostre treball i el seu resultat no sortiria més enllà de les quatre parets on assagem.

Ens agradaria que vinguéssiu a sentir-nos, que ens conéguessiu una mica més i segurament molts descobriríeu una manera més de passar l'estona agradable i poder gaudir del cant tant com ho fem nosaltres.

Esperem que ara que tenim totes aquestes sales i espais nous, com a Can Rovira i la Sala Noble de la Cooperativa puguem estar més presents al poble.

Finalment, aprofitem aquesta ocasió per fer una crida, especialment a l'Ajuntament de Sant Hilari, per demanar suport econòmic i facilitats d'espais per als nostres projectes. També fer una crida a totes aquelles persones que tinguin ganes de cantar. Estem oberts a nous cantaires. Així doncs, aprofitem aquestes quatre ratlles per convidar-vos a venir a cantar amb nosaltres, i també per a desitjar-vos una bona Festa Major.

La Coral, el dia 4 de juliol passat, al concert a la sala noble de "La Cooperativa"

De nou ha tornat en Serrallonga!

Des de l'Associació de Turisme de Sant Hilari, el cap de setmana del 3 i 4 de juliol, es va tornar a organitzar per segon cop la festa de TORNA EN SERRALLONGA! després d'una espera de dos anys, per petició popular i del propi Ajuntament.

Aquesta segona edició encara va ser més completa i amb més activitats que la primera i des d'aquí ens agradaria recordar i agrair un cop més a totes i cada una de les persones, empreses, entitats i administracions públiques que hi han participat i col·laborat fent del nostre projecte una realitat, la seva aportació.

L'obra de teatre de plaça *EL BALL D'EN SERRALLONGA*, que és la que té més pes específic quant a organització i pressupost, va tenir dues representacions, dissabte nit i diumenge tarda, i va estrenar part del vestuari, ja que es pretén anar fent-lo tot nou entre aquests i futurs anys, amb la participació de les talladores i cosidores: Carme Creixans, Laura Taberner, Concepció Salvans, Paquita Moragues, Carme Gou i germanes Tort.

L'obra l'han portada a terme:

Narrador:	**Xavi Clos.**
Serrallonga:	**Rubèn Masnou.**
Estudiant:	**David Gubern.**
Becaina:	**David Juanhuix.**
Toca-son:	**Carles Andreu.**
Rocaguinarda:	**Jordi Juanhuix.**
Fadrí de Sau:	**Xavier Prat.**
Gavatxo:	**David Masó.**
Esmolets:	**Helena Trias, Montserrat Manent.**
Dames:	**Joan Colom, Ricard Boixeda, Joan Manel Franco.**
Agutzils:	**David Font, Jordi Navarro, Josep M. Moragas.**
Balladores:	**Anna Juanhuix, Cristina Javierre, Magda Canaleta, Montse Andreu, M. Núria March, Sara Badia, M. Àngels Busquets, Montse Casas.**
i Joana:	**Ester Arjona.**
Bordet:	**Esteve Vilarrasa.**
Porter:	**Vadó Clos.**
Trabucaire:	**Josep Bermúdez i els trabucaires de Santa Coloma de Farners.**
Música:	**BITAYNA.**

Tots els temes tradicionals, excepte *Torna, torna Serralonga* de Joan Crosas d'Esquirols, adaptació de Bitayna.

Coordinació: **Anna Juanhuix i Teresa Saló.**

Autor i director: **Ramon Manent.**

La música va sonar amb els instruments: tible, oboè, flauta de bec, clarinet, flabiol, sac de gemecs, mandola, mandolina, guitarra, contrabaix, bateria i veus; l'empresa So6 es va encarregar del so i de la llum.

De l'obra de teatre, cal remarcar que va lluir molt bé dins del jardí de Can Rovira, que pràcticament s'estrenava amb una façana rehabilitada, de pedra vista com a escenari.

A més, es va presentar el llibre *El ball d'En Serrallonga de Sant Hilari* de Ramon Manent, editat per en Xavi Clos dins de la col·lecció Guilleries de Sacalm - Exprés, i amb pròleg d'en Xavier Rovirós, del Grup de Recerca Folklòrica d'Osona.

També es va presentar, al mateix matí del dissabte, a la sala noble de la Cooperativa, un nou llibre de poesia d'en Lluís Serrano anomenat *Breviari*. Per cert, fet insòlit i memorable, el de sortir a Sant Hilari dos llibres al mateix dia.

Al llarg de la tarda del dissabte, una FIRA POÈTICA, amb poesia escrita i parlada, a la plaça del Dr. Robert convidava a escoltar i fullejar obres dels poetes locals i visitants, sota la coordinació d'en Lluís Serrano.

EL MERCAT BARROC, també amb gran participació hilarienca, s'obria tot dissabte i matí del diumenge amb una trentena de parades de botiguers.

Embotits i productes del porc artesanals:

- ca l'Homs.
- can Masó (ca la Sibina)
- can Boada (can Miquelic)
- can Porta (can Titella)
- can Pagespetit
- can Collbatallé (can Cisquet)

Estris per a la cuina i eines per al camp:

- can Jombo.
- l'Art Català.

Dolços, coques, galetes i confits:

- can Duran (ca l'Amadeu)
- can Masó
- ca l'Enric
- masia de les Valls de Panissers

Bacallà i pesca salada, olives i nyores:

- peixos Pere
- l'Alcira

Vetesifils i faixes:

- can Riudaura

I altres robes de:

- can Candy
- can Masnou (can Pau)
- la Idea

Coses de fusta de Sant Hilari

- de can Serrano

Espardenyes i avellanes

- de la Pilar

Plantes i flors

- Floristeria Sant Hilari (cal Sereno)

Ceràmica de fang i gres

- can Fauria (can Botella)
- Jaume Vila

Llibres i mapes

- can Rossell

Ornaments i penjolls

de can Breix

Quadres i dibuixos

Joan Mir

Begudes i tapes de bandoler a:

- les fonts de Sacalm - Bar Club
- la taverna de Querós - Bar Montseny
- els hostals París i Cortals també oferien *"suca-mulla" i altres entreteniments*

Els bandolers ecologistes defensors de la terra també hi eren presents defensant-nos de l'alta tensió.

També hi van col·laborar altres establiments decorant els aparadors i comprant talonaris de la rifa.

El mercat tenia el marc de la part més antiga del poble –illa de vianants– que també feia d'escenari idoni. Les parades feien molt de goig i els venedors s'havien molt ben abillat. Alguns semblaven talment sortits d'un quadre de l'època.

També els bandolers del teatre van fer acte de presència diverses vegades, així com els agutzils, sota el toc de somatent que ens va fer mossèn Giol.

El diumenge al migdia la coral Amethysta ens oferia un superb *Concert de música d'aquell temps* a la sala noble de la Cooperativa sota la direcció de la Dolors Vidal.

Per fer gana, a part de les parades dels bars del MERCAT BARROC, els altres bars –Centre, Frankfurt, Fèlix, Aquari, Chapete i Agustín també oferien unes suculentes TAPES DE BANDOLERS com són: – *pedrers guisats - costelló de porc - olives i cacauets - carn del perol - orella de porc...*

I ja per entaular-se i menjar fort,

els plats dels bandolers als hostals i fondes:

- Ca la Marta: *"senglar estofat amb patates".*
- Can Cames: *"costella i cansalada de porc rostides amb pebrot".*
- La Bàscula: *"llom farcit amb prunes".*
- Els Cortals: *"senglar amb patates rodones".*
- M. Verdolet: *"costella de porc amb castanyes".*
- París: *"rostit del bandoler".*
- Rita: *"calamars al forn".*
- Ripoll: *"rostit de conill amb pomada".*
- Torras: *"arròs de muntanya amb bolets".*

Les *activitats turístiques* que es van oferir al llarg de dissabte i diumenge van ésser:

– *El tresor d'en Serrallonga,* per part de l'Associació Guilleries- Escola de natura - *Aventura a peu per a turistes ecològics, amb llegendes i sorpreses per a redescobrir el tresor amagat del nostre bandoler, amb plànol del tresor i bossa per a guardar-lo i atracament inclòs".*

– *La Sala, bressol d'en Serrallonga,* per part del Sr. Gibert i en Quimet.

Aventura sobre rodes per pistes de muntanya per descobrir la casa-castell on va néixer en Joan Sala àlies Serrallonga.

– *Font Picant,* per part de la Carme i l'Esteve.

Passejada guiada a les fonts picants amb degustació de les aigües que curen quasi tots els mals i degustació de xampany de pobre.

– *Les Gestes d'en Serrallonga,* per part del Museu Guilleries.

Per conèixer les llegendes i els paisatges on es movia en Serrallonga. Visita al Museu Guilleries i passejada pels racons més pintorescos que freqüentava el nostre mític bandoler.

També es va rifar *un porc, un gall i un conill,* que la guanyadora els va voler ben vius.

Ens han ajudat empreses i particulars a qui agraïm la seva col·laboració.

Hem tingut el suport de l'Ajuntament de Sant Hilari Sacalm, el Consell Comarcal de la Selva, la Diputació de Girona i el Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana del Departament de Cultura.

Tot això us ho expliquem perquè aquesta festa, a més d'ésser de reafirmació històrica, cultural i de continguts ambientalistes i sostenible, té un objectiu principal, la promoció turística del nostre municipi, i per tant, al llarg de l'estiu i fins que convingui es convida tots els visitants de Sant Hilari a retrobar els productes del MERCAT BARROC, a degustar les TAPES i ELS MENÚS DELS BANDOLERS i a realitzar aquestes activitats turístiques pel poble i les Guilleries.

I VISCA LA TERRA!

Teresa Saló

Coorganitzadora de TORNA EN SERRALLONGA!
Associació de Turisme de Sant Hilari

Sant Hilari amb els refugiats sahrauís

La nostra aventura va començar el mes de febrer del 1998 quan l'Associació Catalana d'Amics del Poble Sahrauí (ACAPS) d'Arbúcies, ens oferí l'oportunitat de viatjar al desert del Sàhara. Concretament hauríem de conviure quatre dies amb els habitants dels camps de refugiats sahrauís que es troben en territori algerià.

El 1975, el Sàhara Occidental va deixar de ser província espanyola. Això va fer que la població civil sahrauí es convertís en víctima del més antic conflicte de l'Àfrica. L'enfrontament entre Marroc i el Frente Polisario no acaba de solucionar-se i 120.000 refugiats sobreviuen a l'esplanada de pedra algeriana, gràcies a l'ajut internacional. La guerra ha obligat aquesta població a canviar dràsticament els seus costums i a viure en condicions infrahumanes.

Malgrat tots els problemes que han hagut de suportar durant 24 anys, la població sahrauí no ha perdut la seva identitat ni les ganes de superar-se per poder tornar a la normalitat.

L'experiència personal fou realment diferent, nova i ens causà impacte. Ens trobàrem amb una cultura molt allunyada de la nostra que no ens deixà indiferents. Però, sobretot, el que més va captar la nostra atenció foren els infants, de mirades penetrants i plenes de curiositat, la seva vitalitat i les ganes d'aprendre.

Tot això féu que en arribar a Sant Hilari comencéssim a treballar per a poder ajudar els nens i les nenes i les seves famílies.

Després de presentar el projecte de colònies per a tres infants sahrauís i obtenir l'aprovació de l'Ajuntament, va començar la recerca de les famílies que els podien acollir. Són les següents:

Família Porcuna Rodríguez, acull el nen de 8 anys Hagmed.

Família Gallardo-Canet, acull en Lagdaf, de 9 anys, i la família Andreu-Calventus, la nena Mutja, de 10.

Aquestes famílies s'encarregaran, durant els mesos de juliol i agost, de la manutenció d'aquests infants i d'oferir-los tots els serveis que necessitin i que no podrien tenir al seu país.

Cal dir que aquest projecte no hagués estat possible sense la guia de l'ACAPS d'Arbúcies, el finançament de l'Ajuntament de Sant Hilari i la col·laboració de Ràdio Sant Hilari, el Centre d'Assistència Primària i l'Òptica Sant Hilari, sense oblidar tota aquella gent que s'ha interessat per a conèixer la realitat d'aquesta població.

I, sobretot, a les nostres famílies que ens han ajudat a dur a terme aquesta iniciativa. Passat gairebé un mes i mig a la nostra vila, podem dir que l'experiència ha estat enriquidora per a tots. Remarcar, també, que a totes les persones implicades ens agradaria poder continuar ajudant en aquesta causa mentre sigui necessari.

No sabem fins quan el poble sahrauí haurà de seguir vivint en aquestes condicions tan dures i, per això, creiem important i imprescindible l'ajut de totes aquelles persones que vulguin, fins que la situació es resolgui.

Per últim, cal destacar el berenar que va oferir l'Ajuntament als nens i a les famílies com a comiat de les colònies a Sant Hilari. Allí se'ls donà un lot d'articles que seran de gran utilitat al seu país.

Gràcies a tothom!

Olga Bonvehí
Eva Rico

Societat de caçadors

Com a Societat de Caçadors de Sant Hilari, hem volgut escriure aquest any quatre ratlles en aquest programa de Festa Major per tal de fer-nos conèixer millor, ja que som una de les entitats del poble amb més associats i potser no es té dels caçadors el concepte que ens agradaria que es tingués.

Els caçadors ens estimem el bosc i vetllem per la seva conservació, hi passem moltes hores i ens coneixem cadascuna de les seves contrades. En cas d'incendis, pèrdua d'alguna persona, etc., la nostra ajuda sempre s'ha considerat molt important.

L'esport de la caça, pròpiament dit, es pot dividir en dos sectors: caça major i caça menor. En el nostre territori predomina la caça del senglar com a caça major i la caça de la ploma, el conill i la llebre com a caça menor.

La caça del senglar és la que té més aficionats dins la nostra Societat. És un tipus de caça que es fa en colla i a la qual s'hi dediquen moltes hores. Al nostre poble hi tenim dues colles: els Rics i els Maniàtics, que, dins la nostra junta, hi tenen dos representants cadascuna.

Dins la caça de la ploma, tenim el caçador tradicional de barracó i el caçador amb gos. Les espècies que es cacen són principalment el tort, el gaig, el tudó, la perdiu, la becada i el faisà.

Per desgràcia, cada cop hi ha menys caça i, contràriament al que se sol comentar, els caçadors no en som els principals culpables. Les alimanyes, la manca de conreus, agreujada per les grans plantacions de pins dels últims anys, i els insecticides han fet molt mal a les nostres espècies.

Això ha provocat que els caçadors haguem de repoblar sovint el nostre vedat comprant animals de granja, com perdius, faisans i conills, amb els quals no es gaudeix de l'autèntica caça i que ens porta cap a un tipus de caça amb vistes al segle XXI que no és la que nosaltres voldríem.

La nostra Societat s'ha proposat el repte, i per tal d'aconseguir-ho necessita la col·laboració dels propietaris de les terres i de l'Ajuntament, de potenciar més el conreu per tal que els camps tornin a tenir el mateix aspecte que havien tingut anys enrere i la nostra fauna hi torni a habitar.

Un exemple clar el tenim al "Pla de les Arenes", que no hauria de tenir res a envejar a molts camps com podrien ser els de la Plana de Vic.

Aquesta mateixa manca de camps de conreu i menjar per la nostra fauna tradicional ha perjudicat també conills i llebres. Aprofitant que aquesta espècie és de ràpida reproducció i ens serà més fàcil la seva repoblació, en aquest sentit la societat de caçadors ha treballat molt comprant conills i fent tancats per tal que s'habituïn al medi, donant-los menjar i protegint-los de les alimanyes.

Veiem que aquest esforç està valent la pena, però seria molt més fàcil si el medi fos més adequat amb més camps

Tancat de conills per a la seva repoblació

Conill mort per una mustela

de conreu. De totes maneres, dins aquestes limitacions, estem contents amb el treball que estem fent i ara volem aconseguir el mateix amb la ploma, però sabem que serà molt més difícil perquè, tant la perdiu com la resta d'espècies, encara que es repoblin no s'adapten si no estan en el seu hàbitat natural (camps de conreu). Nosaltres hi posarem tot el que calgui de la nostra part, però sabem que sols ho tenim molt complicat.

Per acabar, ja que som una de les entitats del poble, tenim ganes de col·laborar en el seu enriquiment cultural organitzant activitats com poden ser xerrades sobre temes de caça, malalties dels gossos, sobre la fauna, etc., tirades al plat... i ens faria molta il·lusió poder arribar a organitzar un concurs de caça a la nostra vila.

Aprofitem l'avinentesa per desitjar-vos una bona Festa Major.

David Casals Bonfill
"Societat de Caçadors El Gamo"

Repoblació de conills

Associació de pessebristes

Un dels trets característics de la nostra vila és la tendència a l'associació: l'associació de persones amb afinitat d'afeccions i objectius.

Els pessebristes de St. Hilari fa tres anys que ens vàrem constituir en associació i des de'n fa un, pertanyem a la Federació Catalana de Pessebristes.

Tal com diu l'article 3r dels nostres estatuts, la finalitat de l'associació és la conservació i el foment de la tradició del pessebre sense cap afany lucratiu. Els nostres objectius principals són:

a) fomentar el pessebre a Sant Hilari

b) promoure relacions amb altres entitats pessebristes

c) millorar les tècniques de construcció i composició dels pessebres.

Com cada any, volem fer-vos un resum de les activitats que hem dut a terme durant el curs. Us presentem el curs 98-99.

Assemblea general: Tingué lloc a la Casa de Cultura el dia 1 d'octubre.

Trobada anual de pessebristes: El dia 4 d'octubre es va fer a Castellterçol.

Classes - taller de pessebrisme: Es van impartir a alumnes i professors de l'escola Guilleries, Sant Josep i de l'IES de Sant Hilari, amb una participació de més de 50 alumnes.

Segon concurs de Pessebres Familiars: Convocat juntament amb la parròquia. Premis: Ajuntament de Sant Hilari, Parròquia, Associació i premi especial C.F. Barcelona. Hi van concursar 10 famílies.

Exposició de pessebres: S'inaugurà el 20 de desembre a la Casa de Cultura i va romandre oberta fins al dia 11 de gener. Hi van exposar l'Associació de Pessebristes de Sant Hilari i l'Associació de Pessebristes de Sant Pere de Torelló.

Exposició complementària: Alumnes del Col·legi Guilleries i Sant Josep amb la participació de 14 alumnes.

Cartells: Hem rebut cartells de 55 poblacions de Catalunya i València anunciant les seves exposicions. Nosaltres els hem enviat una mostra de les nostres exposicions de Nadal i Setmana Santa.

Visites col·lectives: Per les festes de Nadal es van visitar les exposicions d'Olot, Banyoles, Sant Pere de Torelló, Roda de Ter, Vic, Solius, Lloret de Mar i Arenys de Mar.

Biennal 98: L'Associació va participar a la Biennal organitzada per la Federació de Pessebristes. L'exposició es féu al Museu del Barça. El diorama exposat per l'Associació de Sant Hilari actualment es troba al Museu del Pessebre de Catalunya, a Sant Vicenç de Muntalt.

Calvaris: Per Setmana Santa, com ja és habitual, vàrem exposar a la Casa de Cultura diorames de la infantesa, vida i Passió de Jesús. Hi havia exposats 4 diorames de l'Associació de Sant Hilari, tres de la de Sant Pere de Torelló i dos de l'Associació de Banyoles.

Defuncions: Hem de lamentar la pèrdua de dos dels socis fundadors de la nostra entitat durant l'any passat: en Josep Maria Vila i Bassols i en Joan Vernedas i Puig.

Per la temporada 1999-2000 tenim previst continuar en la línia d'actuació establerta: les classes de pessebrisme, les exposicions de Nadal i Setmana Santa, convocatòria del 3r concurs de pessebres, també seria el nostre desig disposar d'un local com a Museu del Pessebrisme per poder exposar durant tot l'any.

Finalment volem donar les gràcies a l'Ajuntament de Sant Hilari, la Parròquia, "la Caixa" i la Caixa de Girona que han donat el seu suport i han facilitat molt les nostres activitats.

La Junta

Adoració d'Els Tres Reis de Joaquim Planas

Els Tres Reis d'Orient d'en Joan Vernedas

Un curs més d'Escola de Natura

Tot i que altres anys presentem aquest article separat en paràgrafs dedicats als diferents col·lectius **–escolar, turisme ecològic i voluntariat ambiental–** per als qui realitzem activitats des del nostre equipament d'educació ambiental, aquest cop es fa difícil de separar perquè alguns dels temes treballats han anat destinats a dos o als tres col·lectius a la vegada.

És per això que presentem un **resum cronològic** del conjunt anual de les nostres activitats.

A la tardor, es va portar a terme la **XIV Exposició de Bolets de les Guilleries,** on a més de l'excursió popular per a recollir exemplars per a l'exposició, es va fer una mostra gastronòmica de bolets per part dels hostalers de Sant Hilari. També visites guiades a l'exposició per a tots els alumnes del nostre municipi, amb la col·laboració del Museu Guilleries. En una aula de la Casa de Cultura, es van portar a terme tallers de natura sobre bolets, per a alumnes d'ESO i batxillerat dels dos centres d'ensenyament de Sant Hilari. Totes aquestes activitats van ésser gratuïtes gràcies al suport de l'Ajuntament.

Al desembre, participàrem en la **VII Conferència Nacional d'Educació Ambiental de Reus,** organitzada pel Departament de Medi Ambient i dedicada aquest any al Turisme Sostenible, amb una comunicació i material gràfic per a la corresponent exposició sobre l'activitat turística del **Tresor d'En Serrallonga i la festa Torna En Serrallonga! de Sant Hilari.**

A la vegada preparàvem el **Projecte Rius** per als voluntaris ambientals i l'adaptàvem per a escolars. Aquest projecte té per objectiu analitzar l'estat actual dels nostres rius catalans, donar-los a conèixer a tota la població i, a continuació, millorar-lo, a través de la gent que viu al seu costat. La nostra entitat col·labora en aquesta tasca.

Al febrer, participàrem en el **VI Simpòsium d'Ensenyament de les Ciències Naturals a Manresa,** amb una comunicació conjunta amb el CEIP Guilleries anomenada ***Una escola verda en marxa,*** a la vegada que es presentava oficialment a la comunitat educativa el **Projecte pilot d'Escoles Verdes** per part del Departament de Medi Ambient.

I és que aquest curs tutoritzem, des de la nostra entitat, 3 centres escolars –el CEIP Guilleries de Sant Hilari, el CEIP Mare de Déu del Mont de Girona i CEIP Sant Isidre de Montoliu, Lleida– dins del projecte Escoles Verdes de Catalunya, on participen en total 12 centres d'ensenyament en aquesta fase pilot, que encara té un curs més d'experimentació abans d'obrir-se a tots els centres d'ensenyament catalans i que compta amb el patrocini del Departament de Medi Ambient i amb la col·laboració del Departament d'Ensenyament i dels Ajuntaments corresponents*.

També al febrer vam col·laborar en l'organització del **I Fòrum Ambiental** que va tenir lloc a Salt i va ser monogràfic sobre **l'aigua** i, a més, hi vam aportar dos treballs d'educació ambiental per a escolars: el crèdit de síntesi ***L'aigua, neta o bruta, poca o molta?*** i ***El Projecte Rius per a escoles.***

A més a més de desenvolupar activitats d'educació ambiental per a escolars d'arreu de les comarques catalanes, aquest curs també n'hem portat a terme amb el CEIP Guilleries; i un itinerari de geologia de les Guilleries amb els alumnes de batxillerat de l'IES; i amb el patrocini de l'Ajuntament s'han realitzat visites guiades al Museu Guilleries amb tots els alumnes del nostre municipi, incloent un crèdit de síntesi de l'escola Sant Josep sobre el Museu.

Aquests darrers mesos hem posat les infraestructures del nostre equipament i part dels recursos humans al servei de l'organització i coordinació de la festa **Torna En Serrallonga!** conjuntament amb l'Anna Juanhuix i amb la col·laboració de moltes altres persones i entitats del nostre poble, i dins de l'entitat de **l'Associació de Turisme de Sant Hilari** de la qual formem part.

Realitzant el projecte Rius amb alumnes del CEIP Guilleries

També cal explicar que, com feia temps que ja prevèiem i anàvem preparant, el grup de treball del Voluntariat Ambiental de la Selva s'està independitzant de la nostra entitat i arrenca a volar amb ales pròpies. La nova associació anomenada **Salvem la Terra** ha sorgit amb molta força i empenta, especialment davant de l'amenaça del **projecte de la línia d'alta tensió de 400.000 volts.**

I per acabar, tornem a parlar **d'exposició de bolets,** perquè aquest any és la **XV edició** que organitzem i ens agradaria celebrar-ho conjuntament amb aquelles persones amants i coneixedores dels bolets i la seva cuina, fent una petita publicació de recull de receptes de cuina de bolets de les Guilleries. Quedeu convidats a escriure les vostres receptes de bolets i portar-les fins a la Casa de Cultura o el Museu Guilleries abans del 15 de setembre. **Recordeu d'especificar els ingredients, explicar l'elaboració, l'origen de la recepta, signar-les i també deixar el vostre telèfon per si falten aclariments.**

Teresa Saló
Direcció tècnica
Les Guilleries Associació de Promoció i Educació Mediambiental

Trobada d'intercanvi d'escoles verdes a la Font del Parc

** Per aconseguir més informació sobre el projecte Escoles Verdes connecteu amb la web del Departament de Medi Ambient: (http://www.gencat.es/mediamb/ea/ev).*

SALUTACIÓ SINCERA ALS NOUS REGIDORS

Aquestes són les primeres paraules que dirigim als ja actuals regidors, que foren elegits a les urnes el 13 de juny passat. Amb el resultat de tenir com a alcalde en Robert Fauria i Danés, fill del que fou el nostre segon president d'Els Nois Alegres, i fundador i paladí Joan Fauria (e.p.d.). Des d'ara, si Déu ho vol i no hi ha res de nou, com a entitat coral, ens posem a disposició municipal, tal i com ho hem estat fins a darrera hora amb l'anterior corporació.

Sí, hilariencs i lectors d'aquest programa de la Festa Major, seguim per ara col·laborant en el que sigui, pel bon nom de Sant Hilari, la nostra vila, originària de la nostra existència i capçalera de la zona de les Guilleries. De la població sí que podem dir allò de qui l'ha vista i qui la veu. Els que ja som grans, no diré vells perquè la vellesa no és pròpia de persones actives, a vegades ens freguem els ulls en pensar en el gran i meravellós canvi que s'ha donat en el nostre poble en els darrers anys.

Recordem encara el primer arranjament de la plaça del Dr. Gravalosa, feta pel Sr. Poudevida allà per l'any 20, l'acabament del campanar, el 1922, impulsat per mossèn Josep Gener, els primers asfaltats allà pel 34, en els primers anys de la República, durant el mandat d'en Narcís Corbera, la ubicació del camp de futbol allà on és ara, fet pel grup de joves de la F.J.C., amb subscripció popular i treball voluntari d'aficionats a l'esport; la rèmora de molts anys de poca activitat municipal per les raons que fossin; el desvetllament de noves iniciatives públiques a mesura que anaven passant els anys amb l'entrada de gent nova a l'Ajuntament, fins arribar a l'eclosió d'aquests últims vint anys.

Durant aquest període, hem vist el cobriment de la riera de Vallicrosa, l'arranjament de la carretera d'Arbúcies, l'Eix transversal, la nova fisonomia de la majoria de carrers de la part vella del poble, la netedat de les vies urbanes, la cura de les façanes, un enllumenat generós, un creixement considerable del perímetre urbà...

Cal remarcar, sobretot, la urbanització del que era Turó d'en Rovira, que tant desmereixia l'entrada del poble; i no pararíem de nomenar millores, de manera que ara sí que podem dir amb molt de fonament: "Sant Hilari, qui t'ha vist i qui et veu". Per acabar-ho d'arrodonir tenim la rehabilitació de Can Rovira, que dóna goig de veure i que serà de gran utilitat.

Des d'aquestes ratlles i amb aquesta oportunitat, Els Nois Alegres diem a totes les persones que han fet possible aquest canvi, el millor que mai no haguem vist a la vila de Sant Hilari: **Senyors i senyores que heu estat regidors i regidores de la nostra vila, MOLTES GRÀCIES. Els hilariencs i, per tant, també la coral Els Nois Alegres, us retem un homenatge, perquè heu fet feina i de la bona!**

Almenys aquest és el nostre parer i així ho manifestem.

Gràcies i PER MOLTS ANYS!

Els Nois Alegres

Una actuació de la coral "Els Nois Alegres"

Arquers de Sant Hilari

Un any més ens agradaria aprofitar aquestes línies per poder explicar-vos breument què ha significat aquesta darrera temporada per al Club Arquers Sant Hilari. Primerament, cal destacar el notable augment del nombre de socis més petits que, amb curiositat, s'han volgut introduir en aquest esport que no té fronteres d'edat, encara que considerem que estem per sota del nombre de tiradors que per a nosaltres seria desitjable.

Pel que fa a la participació del club en Campionats Oficials, la notícia ja és repetida, però no per aquest motiu deixa de tenir importància i alegria per part nostra. El company Antoni Brugués ha tornat a portar noves victòries al Club. Ha tornat a proclamar-se Campió Provincial i també Campió de Catalunya en la modalitat d'arc Olímpic en la categoria de Veterans, així com també ha aconseguit la cinquena millor puntuació del conjunt de totes les categories, cosa que ens fa sentir molt satisfets com a companys i com a club que representem.

També cal esmentar l'organització d'una tirada de Recorregut de Bosc, una manera de tirar a l'aire lliure i cuidar la naturalesa; per això també la podríem denominar com la caça ecològica, ja que el destí de les fletxes és un animal de goma de mida real. La participació en aquest recorregut de bosc ens fa sentir molt orgullosos, ja que el nombre de tiradors fou de prop de 90 persones.

La millora de les nostres instal·lacions també és una realitat de la qual ens plau fer referència. Dia rere dia intentem innovar per aconseguir un nivell òptim del camp de tir de cal Sastre, i en un futur no gaire llunyà tenim en ment un projecte per ampliar l'equipament social i a la vegada muntar-hi un camp de recorregut de bosc permanent. Així com també organitzar tirades de Competició al nostre Camp per estalviar-nos els inconvenients dels desplaçaments, sobretot per als menuts de la colla.

Finalment, i ja per acabar, ens agradaria deixar pal·lesa la necessitat de donar-nos a conèixer com a un club obert a tothom i que, com ja s'ha dit anteriorment, aquest esport es pot practicar a totes les edats. Només resta per dir que esperem que vingueu a provar-ho i bona Festa Major a tothom!

La Junta Directiva

Germandat de donants de sang de Girona

Un cop més, ens trobem escrivint quatre ratlles sobre la Donació de Sang. I què més podem dir que ja no haguem llegit en edicions anteriors: "donar sang és donar vida"; *"dona'n una mica"; "necessitem la vostra ajuda desinteressada"; "... agraïm la col·laboració de totes les persones que realitzen aquest acte altruista"*... en definitiva, tot un reguitzell de frases d'agraïment, de paraules que al·ludeixen als qui donen, als qui reben i a tots aquells que ho fan possible. En altres ocasions els nostres escrits tenien com a objectiu conscienciar i animar els que encara no s'han unit a nosaltres, donar informació diversa, estadístiques, resultats, etc.

Avui, però, pensem que ja només cal agrair, elogiar i demanar, perquè ens heu demostrat un cop més la vostra fidelitat. Avui sols volem afirmar i fer-vos saber que nosaltres també us som fidels: seguim treballant amb il·lusió, ganes i constància per fer possible que cada dia siguem més, i per així consolidar-nos com a una germandat que té, per damunt de tot, la finalitat de promoure la salut, el benestar i la qualitat de vida de les persones del nostre entorn.

Josep Llopis, Maria Nicolau
Responsables de la Comarca de la Selva

Trobada de delegats de la comarca de la Selva

Moto Club Sant Hilari

Un any més, la tribuna del programa de festes ens dóna l'oportunitat d'adreçar-nos al poble, i n'estem agraïts.

No són moltes les novetats que us podem oferir, perquè la feina de la nostra associació no és espectacular, però val a dir que de manera lenta i ferma anem progressant.

Les curses que hem organitzat han tingut una gran resposta, o sigui, un enorme èxit de participació. A la prova de motocròs hi hagueren 90 participants, a la del Tram TT, 80 inscrits i a les 3 hores TT del mes de novembre passat, participació rècord, amb 240 motoristes. Aquest fet ens anima a continuar el camí que fins ara hem anat seguint amb l'obligació de millorar els aspectes que es puguin.

No passa el mateix amb l'assistència de públic al circuit i aquí és on anirem posant els nostres esforços, en aconseguir que també la gent vingui a presenciar unes proves que no són únicament per a especialistes.

Pel que fa a la marxa de l'entitat, el nombre de socis va augmentant molt a poc a poc i ja estem a la ratlla del centenar, xifra que superarem àmpliament a no tardar.

Dintre del nostre projecte ambiciós amb vistes al futur, hi ha una renovació de les instal·lacions. S'ampliarà el circuit, hi haurà un sistema de reg, tancament del recinte, sanitaris, etcètera, ja que pensem comptar amb l'ajuda de les institucions públiques, com Ajuntament i Diputació, i de privades.

Considerem que Sant Hilari pot ser una potència esportiva, des del motocròs fins a l'excursionisme, passat pels esports més tradicionals com són el futbol, el bàsquet o l'atletisme. Cal organitzar xerrades, cursets, estades i diferents activitats que englobin un bon ventall de possibilitats esportives. També es necessiten unes instal·lacions adequades i això es pot anar aconseguint amb bona voluntat per part de tothom.

Esperem que alguns dels objectius aquí esmentats es puguin tenir ben aviat. Només ens resta donar les gràcies a socis, col·laboradors i simpatitzants de l'esport de la moto en general.

El president de la Junta

Societat Esportiva d'Ocellaires de Sant Hilari

Enguany hem celebrat el nostre 25è aniversari i podem dir que ha estat un any de canvis.

Hem canviat la seu del nostre local social, que ara està ubicada al primer pis de La Granja Tívoli. També s'han celebrat eleccions per escollir junta nova i, per tant, nou president, que és en Francisco Pérez, i que substitueix en el càrrec en Francesc Parareda, a qui se li va retre un senzill homenatge en un sopar de germanor i se li lliurà una placa.

Dintre de les nostres activitats habituals hem d'esmentar que s'ha fet una plantació de girasols i de cols en uns terrenys que estan sobre la font Vella i d'aquesta manera s'aconseguirà una millor alimentació general dels ocells.

En el campionat d'hivern, els millors ocellaires classificats foren:

Pinsà: *desert*

Cadernera: *Manel Roura*

Verdum: *desert*

Passarell: *Xavi Frigola*

El dia 21 de març es va celebrar una prova del campionat comarcal, com cada any, a la plaça Josep Moragues amb una elevada participació d'ocellaires.

La Junta dels ocellaires

En aquests moments la nostra societat té un total de 230 socis i esperem que la xifra vagi en augment per a proposar-se i aconseguir nous objectius.

La Junta

JUNTA DE LES COMARQUES GIRONINES DE l'Associació Espanyola contra el Càncer (AECC)

La Junta de les comarques gironines de l'AECC porta a terme diversos programes d'ajut destinats al malalt de càncer i els seus familiars.

Els programes d'ajut que ofereix l'AECC de les comarques gironines es desenvolupen en diferents departaments: el Departament de Serveis Socials, el Departament de voluntariat, el Departament de Psicologia i el Departament de cures pal·liatives (UMAD).

Departament de voluntariat

El voluntariat de l'AECC està format per voluntaris que col·laboren desinteressadament en l'atenció al malalt oncològic i la seva família, voluntariat a l'hospital Trueta i al Sta. Caterina de Girona, amb una coordinadora a cada hospital.

Departament de Serveis Socials

El Departament de Serveis Socials gestiona tot el que es refereix a ajuts econòmics (per dietes alimentàries per al malalt, desplaçaments per tractaments específics, medicació, etc.) i a ajudes socials (atenció domiciliària a través de treballadores familiars, lloguers o compra d'aparells ortopèdics, de llits articulats, cessió de matalassos i coixins antiescares en caràcter de préstec, massatges de rehabilitació, etc.). El departament estudia de forma individual cadascun dels casos i estableix la concessió. El criteri general de concessió d'ajuts econòmics ve sempre determinat per les despeses que es derivin o es generin arran de la malaltia. La sol·licitud ha de venir sempre acompanyada d'un informe d'un assistent social (Ajuntament o Hospital).

Departament de Psicologia

Aquest departament intervé principalment en tres àrees:

Programa d'intervenció i prevenció: Prevenció del Tabac, Programa Escoles, Programa Hospitals sense fum, Programa empreses, Programa per a mestresses de casa, Programa de Serveis Socials.

Suport psicològic als malalts i als familiars: Programa per a laringectomitzats, programa per a Sres. mastectomitzades, visites individuals i/o de grup a malalts i/o familiars a la seu de l'AECC, al domicili o als hospitals de referència, etc.

Selecció i formació

Es col·labora amb les universitats en la formació de psicòlegs clínics en el seu període de pràctiques. Es col·labora amb el Departament de Voluntariat en la selecció i formació dels voluntaris hospitalaris i domiciliaris de l'AECC.

Es fan xerrades i conferències de caire preventiu i formatiu als diferents col·lectius que ho sol·liciten.

UMAD

La UMAD és la unitat mòbil d'atenció domiciliària de la Junta de les comarques gironines de l'AECC, que neix d'un acord-marc de col·laboració entre l'AECC i l'IAS, signat el mes d'abril passat. El seu objectiu és l'atenció integral, coordinada i gratuïta a tots els malalts afectats d'una malaltia oncològica en fase terminal, en el seu domicili, i atesos per un equip multidisciplinar integrat per un/a metge/essa, un/a DUE, un/a psicòleg/a, voluntaris i diversos assistents que s'introduiran segons les necessitats. La UMAD està en coordinació amb l'Atenció Primària i amb la Unitat de Cures Pal·liatives de l'hospital de referència.

ASOCIACIÓN ESPAÑOLA CONTRA EL CÁNCER
A.E.C.C.

Sant Hilari

Al llarg de 1998, ens han arribat a la Seu de Girona dos expedients d'ajut social i un d'ajut psicològic, que s'han atès aquest any passat. També se'ns va sol·licitar, des del CAP, un curs de deshabituació tabàquica que resumim a continuació:

El curs de deshabituació tabàquica, que va dur a terme l'AECC a Sant Hilari Sacalm, es va iniciar el 17 d'abril de 1998 i s'ha realitzat al CAP de Sant Hilari durant set divendres de 17.00 a 18.00 h.

El curs consta de set sessions setmanals conduïdes per una psicòloga de l'AECC i està estructurat en tres parts: una part de presa de decisió (1a sessió), una part de deshabituació, (fins a la 4a sessió) i una part de control del desig (fins a l'última sessió).

Els estudis han demostrat que els resultats són millors i més duradors quan el fumador porta a terme un període de deshabituació tabàquica previ. Per tant, el curs tracta d'anar disminuint paulatinament el nombre de cigarretes, fins arribar a una abstinència total.

A més, aquest període de deshabituació es porta a terme dotant els participants del curs, d'estratègies d'autocontrol, de tècniques per controlar el desig i de noves alternatives al tabac.

A partir de la data en què es deixa de fumar, (a partir de la 4a sessió) s'aprofundiza en les tècniques d'autocontrol i en la prevenció de recaigudes.

Amb vistes a garantir l'efectivitat del curs, cal un compromís per part dels participants, que implica l'assistència a totes les sessions, la complimentació de tots els registres i instruments d'avaluació que s'entreguen, la realització de les tasques per casa i la pràctica de les habilitats que es treballen a la sessió.

En la primera sessió informativa del curs, l'assistència va ser de 13 participants, però només 9 d'aquests van començar-lo a partir de la segona sessió.

La recaptació dels participants del curs va ser realitzada pels metges del CAP de Sant Hilari, és a dir, aquests van suggerir la participació al curs als pacients que van creure més convenient.

Un fet important a destacar és que molts desconeixien que l'AECC era qui portava a terme el curs.

Val a dir que respecte al nivell d'addicció, segons el qüestionari Faggëstrom (proporcionat a la primera sessió del curs) en tots els participants es va trobar una addicció moderada excepte en un, on es va trobar una addicció forta (que per cert, és una de les persones que va deixar de fumar).

Amb relació a l'assistència a les sessions, cal dir que només dues persones, de les sis que van finalitzar el curs, han assistit a totes les sessions.

Pel que fa a la participació i col·laboració en les sessions, cal comentar que si, en principi, el grup es mostrava poc col·laborador, a partir de la quarta sessió, hi va haver un canvi i la participació ha estat més que satisfactòria.

Quant als resultats, de les nou persones que finalment van decidir seguir el curs, tres d'elles el van abandonar abans de la quarta sessió, és a dir, abans de la sessió en què es decideix deixar de fumar definitivament.

De les sis restants, **dues van deixar de fumar després de la quarta sessió i es mantenien abstinents a la setena sessió;** aquestes dues són les úniques que han assistit a totes les sessions. Una va deixar de fumar després de la cinquena sessió. De les altres tres, al finalitzar el curs, dues fumaven d'1 a 2 cigarretes diàries tot i intercalar dies de no fumar, i una fumava de 3 a 4 cigarretes diàries. Aquestes tres persones que no van deixar de fumar van reduir molt el nivell, es manifestaven satisfetes amb el nivell de consum que havien adquirit i no estaven massa disposades a eliminar el consum totalment. Es va intentar treballar la idea que aquest nivell de consum té sentit només si ara deixaven el consum totalment, però van manifestar que realment no estaven massa motivades.

Pel que fa a l'avaluació que han fet els participants del curs, cal comentar que tots destaquen el grup com l'element més important i de més ajuda en el procés que han dut a terme. Per altra banda, allò que remarquen com el que menys els ha ajudat és el material rebut i ells mateixos. Però tots manifesten un canvi amb relació a la seva opinió respecte al tabac i a fumar.

Junta de l'AECC
a les Comarques Gironines
Telèfons: 972 20 13 06
972 22 00 29

El temps a Sant Hilari

No podem començar d'altra manera que acomiadant-nos de la regidora de Cultura M. Àngels Nevado en acabar la seva tasca a l'Ajuntament, ja que amb el seu ajut i coordinació va ser possible instal·lar aquesta Estació Meteorològica, inaugurada l'agost de 1997.

Igualment, volem donar la benvinguda al nou regidor de Cultura, Xavi Colon, i també al nou component de l'equip Bojos pel temps, en Joan Aymerich i Duran, qui des de fa uns quants mesos ens ajuda en la tasca de mirar cada dia les dades, posar-les a la llibreta i fer la pissarra en la qual s'anoten, per poder donar una informació puntual al públic tot posant-hi, si s'escau, algun rodolí adient.

Fem una altra vegada una crida perquè si hi ha algú a qui li agrada tot el que es relaciona amb el temps i ens vol ajudar, que ho digui i amb molt de gust l'atendrem. No és pas difícil, només cal saber llegir i escriure i tenir una mica de voluntat.

Anem a repassar ara com van ser les dades de l'any passat, així com alguna curiositat:

Durant l'any 98, la temperatura màxima es va produir el dia 9 d'agost a les 14.55 h i va ser de 30,7°; la mínima va ser la mateixa que ja donàvem en el programa del 1998 de -6° els dies 22 i 24 de gener.

La pressió atmosfèrica màxima va ser de 1.027 mb el 8 de maig, i la mínima de 997,6 mb el 20 de desembre.

El dia que més va ploure va ser el 2 de desembre, durant el qual es van recollir 138,4 l/m²; i el cop de vent més fort fou de 60 km/h, amb la direcció N-O: mestral, el dia 3 d'abril a les 8.24 h.

Durant el que portem de l'any 99 hem batut alguns "rècords", ja que la temperatura mínima va baixar fins a -7,2° el dia 1 de febrer, i el cop de vent també va passar a ser de 74 km/h direcció N-E: gregal el dia 30 de gener a les 12,04 h. La pressió atmosfèrica també va baixar una mica, quedant aquesta mínima en 995 mb el dia 10 de gener.

Pel que fa referència a la pluja, s'han recollit 810,3 l a l'Estació; 785 l a la Font Vella; 716 l a can Jaume Moragues i 700 l al pla de les Arenes. Aquest any, durant el 1r semestre es porten recollits 300,9 l, essent un any força sec: el 5è dels darrers 25 anys, durant els quals es van recollir 290 l el 1994, 224 l el 1995, 219 l el 1983 i 137 l el 1972.

Volem creure que per diferents motius són diverses les persones que ens han preguntat quants dies a l'any la temperatura baixa sota zero; doncs bé, l'any passat, el 98, van ser 36 dies i és va anar des de -6° els dies 22 i 24 de gener, fins a -0,1° el dia 21 de desembre. Del que portem d'any 99 han estat 22 dies, que van des dels -7,2° el dia 1 de febrer fins a -0,2° el dia 18 de febrer.

Se'ns ha demanat també les hores de sol, la radiació solar o les calories/dia per cm²; sembla ser que era algú que volia posar plaques solars.

També alguns alumnes o, a vegades, cursos dels col·legis vénen a buscar dades i gràfiques, i en alguna ocasió els hem ensenyat l'Estació, el seu funcionament i la manera en què ens organitzem.

Agraïm molt aquestes preguntes que ens fa la gent, ja que –tal com dèiem l'any passat– "animem-nos a conèixer la meteorologia del nostre poble i entendre les característiques i variacions del temps de la nostra terra".

Com hem vist abans, en el cop de vent hem posat la seva direcció i el nom que té segons d'on bufa. Recordem el nom dels vents de casa nostra. Nord: tramuntana; sud: migjorn; est: llevant; oest: ponent; nord-est: gregal; nord-oest: mestral; sud-oest: garbí i sud-est: xaloc. El vent és sempre molt empipador i els més freds són els del nord i nord-est i els més calents els de l'oest i sud.

Voldríem que amb aquestes quatre ratlles trobéssiu una bona base per afeccionar-vos a observar les dades de cada dia, intentar recordar el nom dels vents, conèixer els diferents núvols i fer-vos cada dia una mica més uns bons aprenents de meteoròlegs.

Si aconseguim aquests objectius, l'equip meteorològic de Bojos pel temps ens donarem per satisfets.

Equip de Bojos pel temps
Sant Hilari Sacalm, agost 99

13 de juny
eleccions municipals

El 13 de juny es varen celebrar les darreres eleccions municipals, que varen coincidir amb les eleccions al Parlament europeu. Us mostrem les dades i resultats del nostre poble, així com la composició del nou consistori, que va prendre possesió el 3 de juliol.Partits que anaren a les eleccions i resultats

SANT HILARI SACALM

Cens electoral	3.965
Vots	2.725 — 68,37%
Abstenció	1.240 — 31,27%
Nuls	29
En blanc	55

PARTITS QUE ANAREN A LES ELECCIONS I RESULTATS

Partit	Vots	%	Regidors
CiU	1.389	51,52	6
ERC	1.053	39,05	5
PP(in.)	199	7,38	0

EL NOU CONSISTORI

ALCALDE:	**Robert Fauria Danés**	(CiU)		
REGIDORS:	**Josep M. Valls Tort**	(CiU)	**Josep Danés Bosch**	(ERC)
	Carme Benages Cort	(CiU)	**Joan Garriga Crous**	(ERC)
	Fc. Xavier Colon Auguet	(CiU)	**Josep Puig Pujol**	(ERC)
	Joan Xandri Ferreras	(CiU)	**Francesc Máiquez Julián**	(ERC)
	Gemma Brugués Clopés	(CiU)	**Ramon Verdolet Casas**	(ERC)

RESULTATS DE LES ELECCIONS AL PARLAMENT EUROPEU

Cens	Vots	Abstenció	PSC/PSOE	CiU	PP	ERC-EV	IC-V	EUIA	EV-CV	EH	PI	Altres	En blanc	Nuls
3.965	2.614	1.329	442	1.443	219	280	52	10	12	41	17	13	27	58
			17,29%	56,46%	10.95%	2.03%	0,39%	0,47%	1,60%	0,67%				

El nou consistori en el primer ple extraordinari del dia 29 de juliol

Agraïm la col·laboració de totes aquelles firmes que ajuden a fer possible l'edició d'aquest programa

NOTA: Aquesta llista de COL·LABORADORS està feta amb tota bona voluntat. Acceptem que hi hagi errors, però són totalment involuntaris i demanarem que aquests es comuniquessin a l'Ajuntament per tal d'esmenar-ho en propers programes de festes. S'entén per col·laborador aquell que paga una quota i, per tant, surt al programa de Festa Major.

AGÈNCIES DE VIATGES

Hispano Hilariense 972 24 50 12
Rossell 972 86 80 79
Viatges Laietana (Angelina Bosch) 972 86 89 17

ARQUITECTES

Isabel Font 972 87 20 41

ARQUITECTES TÈCNICS

Josep M. Labara. 972 86 93 06
Maria Cerver 972 86 93 06

ASSEGURANCES - AGÈNCIA

Agència Suy 972 86 88 33
Francesc Vilabella Güell 972 86 81 82
Gestoria A.C.A. J. González 972 87 21 75
Mapfre - G. Assegurador 972 86 90 50

BARS

Bar "El Toc" Franckfurt. 972 87 21 20
Bar Aquari 972 86 93 69
Bar Boada 972 86 83 38
Bar Club 972 86 80 43
Bar Fèlix 972 86 88 18
Bar Florida. 972 87 21 48
Bar Granja Tivoli 972 86 80 42
Bar Juani 972 86 83 69
Bar La Selva 972 86 87 76
Bar Montseny 972 86 80 70
Bar Líquid
Bar Torrent 972 87 23 29
El Cau 972 86 91 76
Pub L'Espelma
Bar Agustí 972 86 91 85
Bar Centre 972 86 84 84
Bar El Groc
Bar Chapete 972 87 22 19

BÀSCULA

Ll. Juanhuix Juanhuix 972 86 88 14

CAIXES DE CARTRÓ

Embalatges Salvador 972 86 87 75
Manipulats La Selva 972 86 80 51

CARNISSERIES I CANSALADERIES

Àngels Homs Valls 972 86 82 92
Can Barnet. 972 86 87 47
Can Micalic 972 86 83 38
Cansaladeria Porta 972 86 80 29
Enriqueta Collbatallé Gros "Can Cisquet". 972 86 82 67
Jaume Masó Rosquellas 972 86 82 41
Joaquim Valls Bonet "Can Cabré" 972 86 82 11
Carnisseria Pagespetit 972 86 94 76

CENTRES D'ENSENYANÇA

Centre Formació Permanent d'Adults 972 86 86 56
CEIP Guilleries. 972 87 87 29
Col·legi Sant Josep. 972 86 81 46
I.E.S. Sant Hilari 972 86 93 58
Escola de Música de Sant Hilari. 972 87 22 22
Escola Natura Guilleries 972 86 91 27
Llar infantil "Les Cent Fonts" 972 86 80 61

COMERCIALS

Comercial Sarrats, S.L. (productes per a fleques i pastisseria) 972 87 23 23
Comercial Màiquez 972 86 91 28

COMESTIBLES

Àngels Homs Valls 972 86 82 92
Comestibles Marta Cullell 972 86 88 17
Casa Mimó 972 86 80 52
Dalmau Boada. 972 86 83 38
Joan Valls Juvanteny. 972 86 82 02
Joaquim Valls Bonet "Can Cabré" 972 86 82 11

Super Avui Iolanda 972 86 87 10
Maxor. 972 87 22 37
Can Molas 972 86 83 12
Queviures Rotllant 972 86 82 47
Supermercat Dia. 972 86 85 61
Ca l'Enric. 972 86 80 04
Aliments ES-PLA 972 86 80 69

COMPRA-VENDA DE COTXES

Garatge Guilleries - Citroën 972 86 88 73
Taller Antoni Fauria - Renault. 972 86 82 35
Taller Casas Güell - Opel 972 86 80 95
Taller Montseny - Peugeot - Nissan. 972 86 84 64
Garatge Trima, S.L. - Seat - Audi - Wolksvagen . . . 972 86 83 28

CONFITERIES

Fornés 972 86 80 85
Pastisseria Duran 972 86 81 14
Gelateria Fuguet 972 86 80 21
Pastisseria Malet-Torrent. 972 86 93 08
Ca l'Enric. 972 86 80 04
Pastisseria Masó. 972 86 94 85
La Dama d'Ayma. 972 86 94 12

CONSTRUCTORS D'OBRES I PROMOTORS

Antoni Brugué 972 87 21 25
Antoni Juvanteny. 972 86 91 08
Busquets Bosch, S.L. 972 86 89 17
Obres "La Selva", S.L. 972 86 83 52
Construccions Àngel Toro 972 86 92 43
Construccions Germans Miralpeix, S.L. 972 87 20 75
Construccions Joan Carrillo 972 86 92 93
Obres Montseny, S.L. . . . . 972 86 93 83 - 972 87 22 07
Germans Prat . . . . . 972 86 85 50 - 972 86 92 25
Jaume Collbatallé S.L. 972 86 90 12
Construccions, Obres i Reparacions Vilà, S.L. 972 86 92 56
Construccions Lluís Verdaguer. 972 86 91 18
Malvi - Pujol, S.A. 972 86 89 29
Obres Molist Muntalt 972 86 87 18
Promotora Hilarienca, S.L. . . . . 972 86 92 07 - 972 86 80 70
Immobles Sant Hilari. 972 86 93 41

CONSTRUCCIONS METÀL·LIQUES

Moca 972 86 80 81
Demic, S.L. 972 87 22 84
Làser la Selva, S.L. 972 87 23 35

CONSULTORIS DE BELLESA

M. Àngels Suy 972 87 23 56
Estètica Carme Dalmau. 972 86 84 70
Elvira Carrasco. 972 87 22 31
Matilde Soler Tarrats 972 86 82 65
Raquel Fuguet. 972 86 81 90

DIETÈTICA

Joan Torres, dietètica 972 86 89 42
Natur House (Productes Naturals) 972 86 94 80

ELECTRODOMÈSTICS

Botigues Rossell - Expert 972 86 80 79
Can Vilamala, S.L. 972 86 93 14
Porcel (Reparacions) 972 86 87 42

R. Fauria Miralpeix (Watt's) 972 86 81 24
Ramon Planiol. 972 86 88 93

ENGINYER TÈCNIC INDUSTRIAL

Jaume Pallaros Canaleta 972 86 81 64

ENTITATS BANCÀRIES

Banco Popular Español. 972 86 81 75
Banesto 972 86 82 25
Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona 972 86 80 23
Caixa de Girona 972 86 89 00
Caixa Penedès 972 86 93 50

ESPECTACLES

Cinema Catalunya. 972 86 81 46
Club Villaret 972 86 80 89

ESPORTS

Esport-7
Rossell 972 86 80 79

EXCAVACIONS

Germans Pagès, S.L. 972 87 21 94

FÀBRIQUES D'EMBOTITS

Disbonporc. 972 86 80 63

FARMÀCIES

Farmàcia Broto C.B. 972 86 80 98
Xavier Muntalt Brugués 972 86 90 49

FERRETERIES

Camó-Ridorsa "Can Jombo" 972 86 83 08
Ferreteria Cardona 972 86 91 45

FINQUES

Disseny de llars, S.L. 972 86 80 41
Fuari 972 86 82 75
Immobiliària i construccions
Sant Hilari 972 86 83 19
Promotora Hilarienca, S.A. . . . . 972 86 92 07 - 972 86 80 70
Immobles Sant Hilari. 972 86 93 41

FERROS FORJATS I ALTRES

Art Català 972 86 82 91
Ganiveteria La Forja - Vila. 972 86 83 44
Serralleria d'alumini Sacalm 972 87 20 81
Serralleria d'alumini Pujol 972 86 87 28
Serralleria Solà, S.L. 972 87 21 57
Taller Nou, C.B. 972 86 91 88

FLEQUES

Cal Forner Nou 972 87 21 07
Can Castellà 972 86 80 52
Antiga casa Forner Nou, S.L. 972 86 80 39
La Dama d'Ayma. 972 86 82 01

FOTÒGRAFS

Amadeu 972 86 81 14
Fina 972 86 90 70
Rossell 972 86 80 79

FUSTERIES I MOBLES

Andreu, S.L. . . . . 972 86 90 29 - 972 86 83 49
Bellmoble, S.A. 972 86 81 86
Cuines "Eilin" 972 86 87 28
Fusteria Pujol 972 86 87 28
Joan Jumbert Solé 972 86 87 66
Joan Masó Pla 972 86 86 75
Joan Muntalt 972 86 90 99
Miquel i Rovira 972 86 82 48
Non - Quim, S.L. 972 86 87 14
Jordi Roura 972 86 80 65

FUSTES

Fustacalm 972 86 83 50
Sara Corren 972 86 84 81
Albert Badia Corren 972 86 84 81

HOTELS, HOSTALS, FONDES I RESTAURANTS

Can Cames "La Brasa" . . . . . 972 86 80 46 - 972 86 91 39
Els Cortals 972 86 87 95
Fonda Rita 972 86 80 09
Hotel Ripoll 972 86 80 25
Hostal Fugarolas 972 86 80 38
Hostal Isidre 972 86 80 48
Hostal M. Verdolet 972 86 81 06
Hostal París 972 86 80 19
Hostal Torras 972 86 80 96
Residència Roma 972 86 80 09
Restaurant "Ca la Marta" 972 86 89 19
Restaurant "L'Isard" 972 87 22 33
Restaurant "La Bàscula" 972 86 88 14
Restaurant "La Pedra Llarga" 972 86 87 16
Restaurant "La Rovira" (Espinelves) 93 743 01 81

GRÀFIQUES

Gràfiques Offser, S.C.P. 972 86 87 75
Impremta Johil 972 86 80 15
Gràfiques Anna 972 87 21 82

INFORMÀTICA

Electrònica i informàtica Sant Hilari 972 87 22 82
Digit 2.000 . . . . . 972 86 96 65

JARDINERS

Jardineria Masferrer-Aguilera 972 86 80 68
Vivers Tortadès 972 86 87 30

JOIERIES

Joieria Gràcia 972 87 21 76
Joieria i Rellotgeria J. Breix 972 86 80 57
Joieria Fortuna - Fina Font 972 86 93 54

LAMPISTES I MANYANS

Instal·lacions Carreras 972 86 81 43
Instal·lacions J. Pallarols, S.L. 972 86 81 64
Joan Campeny 972 86 88 65
Joan Moner 972 86 81 93
Josep Vilamala 972 86 93 14
Lampisteria Insteny, S.L. 972 86 81 04

LLENYA

Jaume Valls 972 86 87 16
Lluís Juanhuix Juanhuix 972 86 88 14
Germans Pagès, S.L. 972 87 21 94
Llenyes Soler 972 86 83 74

LLIBRERIES

Can Joan Ridaura 972 86 87 52
Botigues Rossell 972 86 80 79
Casa Fauria 972 86 82 57

MANANTIALS EN EXPLOTACIÓ

Font Selva 972 17 80 15
Font Vella 972 86 82 50
Fontdor 972 86 86 91

MATERIALS EN CONSTRUCCIÓ

Guilleries 972 86 81 44

MECÀNICS

Antoni Fauria - Renault 972 86 82 35
Cayo 972 86 82 66
Garatge Trima, S.L. 972 86 83 28
Josep Malet Torrent - Motos 972 86 90 38
P. Vilardell - Radiadors 972 87 21 56
R. Fauria (Electricitat automòbils) 972 86 81 24
Taller Casas-Güell - Opel 972 86 80 95
Taller Guilleries - Citroën 972 86 88 73
Taller Montseny - Peugeot - Nissan 972 86 84 64
Planxisteria i Pintura Toni Masó, S.L. 972 86 94 23
Motos Antoni Masachs 972 87 23 83

MERCERIES I CONFECCIÓ

Can Joan Ridaura 972 86 87 52
Confeccions Artola 972 86 81 77
Confeccions Masnou 972 86 81 53
Merceria "Nova" 972 87 21 91
Temari 972 86 82 08
Dolors Rotllant 972 86 81 90
Goriot
Can Candy 972 86 81 60
Solsolet 972 86 83 81

OBJECTES DE REGAL

Botigues Rossell 972 86 80 79
Cardona 972 86 91 45
Roura Decoració S.C. 972 86 80 65
Objectes de regal Ca la Quimeta 972 86 90 85
Watt's 972 86 81 24
Casa Fauria 972 86 82 57

PERRUQUERIES

Carme Cullell 972 86 89 11
Carme Ramon 972 86 89 51

Cecília Rosquellas 972 86 81 43
Elvira 972 86 83 20
Isabel Sorroche 972 86 89 82
Louan 972 87 21 50
M. Àngels Suy 972 87 23 56
Mensus 972 86 80 20
Montserrat Mas 972 86 89 97
Perruqueria Josmay 972 86 93 48
Rosa Maria 972 86 89 49
Josep M. Rovira 972 86 85 08
Perruqueria Styl - Home - dona 972 86 82 70
Maria Roquet 972 86 84 14
Matilde 972 86 81 47

PEIXATERIES

Congelats i pesca salada Alcira 972 86 80 64
Peixateria M. Teresa 972 86 83 35
Peixos "Pere" 972 86 83 21
Peixateria Dolors 972 86 81 47

PINTORS

C. Juvanteny 972 86 91 25
J. Jiménez 972 86 91 82
Miquel Cullell 972 86 83 73
Teodoro Arteaga, S.L. 972 86 88 04

POLLERIES

Joaquim Valls "Can Cabré" 972 86 82 11
Rotllant 972 86 82 47

SABATERIES

Calçats Comas 972 86 95 26
Calçats Pilar 972 86 87 88

SERRADORES

Fustes i plafons de castanyer, S.L. 972 86 87 98
Salvador Cornellà 972 86 82 65

TAXIS

Taxis Guilleries 972 86 84 57
Taxis la Selva 972 86 86 64

TÈXTIL

Tèxtil Sacalm 972 86 91 36

TORNERIES

Àngel Ripoll, S.A. 972 86 82 75
Antoni Moner 972 86 94 25
Art Roura, S.L. 972 86 83 16
Artesania Danés, S.L. 972 86 87 97
Artesania Teixeira 972 87 23 03
Artidisma, S.L. 972 86 82 14
B.R. Producció 972 86 87 25
Fiam 972 86 81 72
Francesc Gol Busquets 972 86 88 39
Fustorn Serrat, S.L. 972 86 92 86
Indústries Joaquim Ripoll, S.A. 972 87 23 04
Artonisa, S.L. 972 87 23 27
Torneria Guilleries, S.L. 972 86 85 88
Debric, S.L. 972 86 90 09
Indústries Puigderrajols, C.B. 972 86 82 84
Fusteria i Torneria Solà, S.L. - Jordi Puig 972 86 88 55
Linden - Art, S.L. 972 86 81 00
M.D.C., S.A. 972 86 87 25
Manufactures Sacalm 972 86 90 41
Torneria Batlle, S.L. 972 86 81 45
Fedor, S.A. 972 86 82 00

TRANSPORTISTES

Autocars Jordi Barba 93 867 10 38
Fontmaràpit, S.A. 972 87 21 26
La Hispano Hilariense, S.A. 972 24 50 12
Miralpeix 972 86 83 40
Transports Arborueda, S.L. 972 86 90 83
Transports Corominas 972 86 88 27
Transports Floriach 972 86 81 44
Transports Josep Elias 972 86 83 75
Transports Maria Moragas (Ponet) 972 86 90 58
Transports Ricard Moragas i fills 972 86 90 94
Transports Ruiz-Ruano 972 86 91 01
Transports Soler 972 86 83 74

VARIS

Adm. de Finques Francesc Vilabella 972 86 81 82
Alimentació J. Mollfulleda 972 86 84 64
Ambulàncies Guilleries 972 86 84 57
Autoscola Vial-2 . . . . . 972 86 88 38
Clínica veterinària
Albert Díez Olalla . . . . . 972 87 73 76 - 970 27 65 58
Estació Servei Faca, S.L. 972 86 81 68
Floristeria "Sant Hilari" 972 86 80 64
Gimnàs Km-26 . . . . . 972 42 04 98
J. Estragués (compra-venda de patates) 972 86 80 69
J. Valls Juvanteny (patates i cereals) 972 86 82 02
Montse Vila (serres) 972 86 89 94
Palmes i palmons Canals 972 86 89 81
Parcosa, S.L. 972 86 89 85
Dispunt 972 86 91 14
Poliester Joval, S.L. 972 86 90 98
Quim Busquets "Envernissador" . . 972 86 94 11 / 908 30 88 12
Tapisseria Cuberta 972 86 83 33
Tintoreria Núria 972 86 94 77
Loteries i llamins Masvi 972 86 80 10
Òptica Sant Hilari 972 87 20 57
Idea 972 86 82 24
Estrada Centre Òptic 972 86 95 42
J. Valls Juvanteny (Productes fitosanitaris) 972 86 82 02

VINS I BEGUDES

Bernabé Hernández 972 86 84 71
Super Avui Iolanda 972 86 87 10
Carbòniques J. Masó 972 87 21 44
Joan Valls Juvanteny 972 86 82 02
Representacions Donadeu 972 86 84 56
Distribucions Chapetón 972 86 88 52

Contingut

Pàg.	
3	Salutació. *Robert Fauria i Danés*
4	Pregó Festa Major Sant Hilari. Agost 1998. *Josep Puigbó*
7	XXIII Concurs literari de narració curta
15	El bisbe de Vic Torras i Bages a la Selva i a les Guilleries. El rastre de les seves cartes. *Narcís Figueras Capdevila*
17	La ciutat dels somnis. *Tàber*
18	L'aiguat de Sant Ramon. *A.S.V.*
18	"Culebron futbolero" *Joan Coma*
19	T'escric. *Dolors Cruz i Rech*
21	Activitats complementàries al treball. *Col·lectiu de Treballadors de Font Vella, S.A.*
22	Racó poètic
25	Anys d'estraperlo i racionament. *Pep Molist*
27	Des de l'altra banda de l'escenari. *Carme Timoneda Gallart*
28	Fotos que fan història. *Recull A.S.V.*
30	Fa 800 anys que es va renovar el temple. *Antoni Pladevall i Font*
35	El temps no passa. *Fina Duran*
33	Aula d'art. El patrimoni artístic. *Joan Escolà*
34	Aula d'art. Curs 1998-99. *Joan Mir Pasqual*
36	Gràcies a tots s'ha arribat als primers 25 anys de Biblioteca. *Dolors Miralpeix i Bosch*
38	Col·laboració literaria amb motiu del 25è aniversari de la Biblioteca
39	Casa de Cultura
42	Els pescadors d'avui. *Societat de pesca esportiva "La Gorga"*
43	Monument de Barcelona al General Josep Moragues. *A.S.V.*
45	Moviment demogràfic
46	CiU amb tu a l'Ajuntament
47	Reflexions d'ERC grup municipal
48	Independents - PP per Sant Hilari
49	1899-1999 els alcaldes d'un segle. *Àngel Serradesanferm*
54	Programa d'actes
56	Resum de l'any
62	Coordinadora antilínia Sentmenat-Bescanó
64	Museu Guilleries. Hem fet un any, tot un any de coses noves. *Comissió del Museu Guilleries*
66	Pere Fontàs i Puig. Escut d'Or del grup sardanista Sant Hilari. *Grup Sardanista de Sant Hilari*

Pàg.	
67	Tres dosos, un tres i... visca! *Grup Sardanista de Sant Hilari*
68	Missatge de Federico Mayor Zaragoza als participants de "La sardana que envolta el món", 20 de juny de 1999. *Federico Mayor Zaragoza.*
69	Associació del Via Crucis Vivent, declarat festa tradicional d'interès nacional. *La Junta*
71	Carta d'agraïment. *Antoni Brugarola, Germanes Carmelites*
72	Grup d'atletes de Sant Hilari. *La Junta*
73	Coneixement per lluitar contra la por. *CEIP Guilleries*
75	Apunts del col·legi Sant Josep. *Àngel Serradesanferm*
77	C.B. Sant Hilari
78	Notícies de l'IES Sant Hilari Sacalm. *Ricard Madrià i Garriga*
79	Grup ciclista Sant Hilari Sacalm. *M. Arimany*
80	Amics de la música. *La Junta d'"Els Amics de la Música de Sant Hilari Sacalm"*
82	Hola, som els escoltes. *AE "Als quatre vents"*
82	Festa del Barri Pla Campaner. *Comissió de la Festa*
83	L'efecte 2000 potser no és dolent. *Ràdio Sant Hilari*
84	Escola de Música de Sant Hilari. *Antoni Miralpeix*
85	Petits Cantaires. *Neus Cuberta*
86	Coral Amethysta
87	De nou ha tornat en Serrallonga. *Teresa Saló*
90	Sant Hilari amb els refugiats sahrauís. *Olga Bonvehí, Eva Rico*
91	Societat de caçadors. *David Casals Bonfill*
93	Associació de pessebristes. *La Junta*
94	Un curs més d'Escola de Natura. *Teresa Saló*
95	Salutació sincera als nous regidors. *Els Nois Alegres*
96	Arquers de Sant Hilari. *La Junta Directiva*
96	Germandat de donants de sang de Girona. *Josep Llopis, Maria Nicolau*
97	Moto Club Sant Hilari. *El president de la Junta*
97	Societat Esportiva d'Ocellaires de Sant Hilari. *La Junta*
98	Junta de les Comarques Gironines de l'Associació Espanyola contra el Càncer (AECC). *Junta de l'AECC*
100	El temps a Sant Hilari. *Equip de bojos pel temps*
101	El 13 de juny eleccions municipals
102	Agraïments. Col·laboradors

Font Vella

Agua Mineral Natural

GRUPO VICHY CATALAN

SANT HILARI SACALM (GIRONA)

FONT D'OR

AGUA MINERAL NATURAL

AIGUA MINERAL NATURAL

Font Selva

Sant Hilari Sacalm (Girona)

Credi Llar

Posa guapo el teu pis

Caixa de Girona

AJUNTAMENT DE SANT HILARI SACALM